

TÜRKİYE
PSİKİYATRİ
DERNEĞİ

Bülteni

CİLT 27 | SAYI 3 | 2024

Dosya

İş Yerinde Ruh Sağlığı

- **DOSYA: İş Yerinde Ruh Sağlığı**
 - Neden Önemli, Neler Yapılabilir?
 - İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'ne Ruh Sağlığı Hizmet Ödülü
- **PSİKİYATRİ DÜNYASINDAN**
 - TPD Araştırma Bildiri Ödülleri
 - Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Hastanesi 100 Yaşında
 - Nöropsikiyatri Arşivi 60. Yılında
 - 2024 Biterken Uluslararası Psikiyatri Dünyasından İzlenimler
- **PSİKİYATRİ VE SANAT**
 - Hayallerim, Aşkım ve Sen: Lacan Perspektifinden Bir Film İncelemesi
- **GENÇ PSİKİYATRİSTLER KOMİTESİNDEN**
- **ASİSTAN HEKİM KOMİTESİNDEN**
- **TPD MERKEZ YÖNETİM KURULUNDAN**
- **TPD BASIN AÇIKLAMALARI**

Değerli Meslektaşlarımız,

Yeni bir yıla girmek üzereyken yayın kurulumuzun yoğun emeği ile şekillenen ve emeğin ruhsal dünyasını konu alan bir bültenle yine merhaba diyoruz.

2024 yılının bu son sayısında "İş yerinde ruh sağlığı" konulu dosya başlığında TPD Kurumsal Hizmet Ödülü'nün İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'ne verilmesi süreci, iş yerinde ruh sağlığı uygulamalarında yurt dışı modellere dair Muzaffer Kaşer ile söyleşi ve bu konu ile ilgili diğer haber ve yazılar ile Dünya Ruh Sağlığı günü bildiri ve açıklamalarını bulacaksınız.

Psikiyatri dünyasından bölümünde Türkiye Psikiyatri Derneği Araştırma Bildiri Ödülleri kazanan meslektaşlarımızın yazıları, Bakırköy'ün 100. Yıl

Etkinliklerine dair Yasin Hasan Balcıoğlu ve Ali Yavuz'un kaleme aldığı yazı, Nöropsikiyatri Arşivi 60. Yıl Etkinliklerine dair haberler ile 2024 biterken uluslararası kongrelerde ödül kazanan meslektaşlarımızın haberleri yer almakta. Bir süredir rutin olarak hazırlanan TPD Çalışma Birimlerinden bölümü bu sayıda da mevcut.

Merkez Yürütme Kurulu'ndan haberler bölümünde faaliyetlerimizin bir kısmını sizlere ulaştırmaya çalıştık. Genç Psikiyatristler Komitesi ve Asistan Hekim Komitesi faaliyetleri, basın duyuruları, yeni kitap tanıtımları ile bu dönemde yitirdiğimiz meslektaşlarımız bültendeki diğer önemli haber bölümleri.

"Barışın ve bilimin ışığında ruh sağlığı ve yaşam hakkını savunmak" teması ile 60. Ulusal Psikiyatri Kongresini coşku ile tamamladık. Deprem ardından kesintiye uğrayan Mesleğe İlk Adım Programını ise Ankara'da gerçekleştirdik. Derneğimizin belki de en güzel etkinliklerinden biri olan, birlikte bilgi ve deneyim üretilen, bu ürünleri paylaşan bir ortamın oluşmasını sağlayan Eğitim Planlama ve Düzenleme Kurulu'na ve Asistan Hekim Komitesi'ne teşekkür ediyoruz. Önümüzde ikinci bir MİAP ve UPAT olacak. Heyecan ile bekliyoruz.

Bildiğiniz üzere Türkiye Psikiyatri Derneği olarak 21 Eylül Dünya Barış Gününde ulusal ve uluslararası tüm kuruluşlara barış için girişim çağrısında bulunmuştuk. Diğer yandan ülkemizde giderek artan ve yaygınlaşan şiddet olaylarına yönelik de acil eylem planı talep ettik ve tüm ilgili kurumları konu ile ilgili çalışmaya davet ettik. Acil çağrımızı ve kadınların, çocukların, çalışanların ve ayırım gözetmeksizin tüm bireylerin güven içinde yaşaması talebimizi yineliyoruz. Bu açıdan işçi sağlığı, çocuk işçiler konusu ve iş yerlerinde yaşanan önlenemez her bir durum hepimizin gündemi olmalı, iş yerlerindeki sorunların ve hak ihlallerinin önlenmesi ve çözümü için ses ve katkı olmalıyız. Bültenimizdeki dosya ve verdiğimiz ödül bir nebze ses olunmaya çalışıldı. Yayın kurulumuza teşekkür ederiz.

Herkesin güvenli gelecek, ulaşılabilir sağlık ve eğitim hakkına sahip olduğu, savaşın, katliamların, terörün, ayrımcılığın, şiddetin, yoksulluğun ve bilim dışı uygulamaların olmadığı, mesleğimizi güven içinde ve onurumuzla uygulayabildiğimiz, emeğimizin karşılığını alabildiğimiz, barışın, eşitliğin, bilimin ve dayanışmanın yeşerdiği bir yıl dileği ile, tüm meslektaşlarımıza güzel günler, mutlu ve sağlıklı yarınlar diliyoruz.

Bilim, etik ve dayanışma ile,

Prof. Dr. Ejder Akgün Yıldırım

Türkiye Psikiyatri Derneği Genel Başkanı

TÜRKİYE

PSIKIYATRİ

DERNEĞİ

Bülteni

ISSN 1308 - 3279

CİLT 27 | SAYI 3 | 2024

Türkiye Psikiyatri Derneği Bülteni

Yılda 3 sayı yayımlanır. Üyelere ücretsiz olarak ulaştırılır.

Türkiye Psikiyatri Derneği adına sahibi

Ejder Akgün Yıldırım

Yazı İşleri Müdürü

Selin Tanyeri Kayahan

TPD Yayıncılık Kurulu

Ebru Aldemir, Kerem Laçiner, Ekin Atay, Gonca Aşut, Güneş Devrim Kıcalı, Medine Yazıcı, Selin Tanyeri Kayahan, Şiirnaz Kükürt

Bülten Yazı Kurulu

Ekin Atay, Güneş Devrim Kıcalı, Şiirnaz Kükürt, Ceren Meriç Özgündüz, Selin Tanyeri Kayahan

Yazışma ve iletişim adresi:

İşçi Blokları Muhsin Yazıcıoğlu Cad. Regnum Sky Tower, No:57, Kat 8/9 Çankaya, Ankara
Tel: 0-312 468 74 97
Fax: 0-312 426 04 53

Bülten ile ilgili iletişim için:

Selin Tanyeri Kayahan
e-posta: selintanyeri@yahoo.com.tr

Ön Kapak Görseli:

WHO / Mental Health and Substance Use World Mental Health Day 2024

Yayın Hizmetleri

BAYT İtd. Şti.
Ziya Gökalp Cad. No: 30/31
Kızılay-Ankara
Tel. (0-312) 431 30 62
www.bayt.com.tr

Çevrimiçi Yayın Tarihi: 3 Ocak 2025

İş Yerinde Ruh Sağlığına Öncelik Vermek: Neden Önemli, Neler Yapılabilir?

TPD Bülteni'nin bu sayısında 10 Ekim Dünya Ruh Sağlığı Günü'nün 2024 yılı teması olan iş yerinde ruh sağlığını önceliklendirmek ve bu konuda yapılabilecek uygulamalara dair Britanya Psikiyatri Birliği İş Yeri Psikiyatrisi Grubu'nda etkin çalışmalar yapan meslektaşımız Dr. Muzaffer Kaşer ile konuştuk.

Söyleşi: Selin Tanyeri Kayahan*

TPD Bülteni: Öncelikle değerli vaktinizi bizimle söyleşi yapmaya ayırdığınız için TPD Bülteni adına çok teşekkür ederiz. Okurlarımız için kendinizi tanıtabilir misiniz?

Muzaffer Kaşer: Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nden mezun olduktan sonra Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi'nde psikiyatri uzmanlığımı tamamladım. Cambridge Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde tedavi geliştirme yöntemleri üzerine yüksek lisans ve ardından Cambridge Üniversitesi psikiyatri bölümünde bilim doktorası yaptım. Doktora sonrası araştırmalarını aynı bölümde sürdürürken erişkin psikiyatrisi ve liyezon psikiyatrisinde üst ihtisas yaptım. 2020 yılından bu yana konsültan psikiyatrist olarak sağlık çalışanlarına yönelik bir ruh sağlığı kliniğini yürütüyorum. Cambridge Üniversitesi psikiyatri bölümünde

afiliye öğretim üyesi olarak araştırmalarıma devam ediyorum. Britanya Psikiyatri Birliği'nde İş Yeri Psikiyatrisi Grubu yönetim kurulu üyesiyim.

TPD Bülteni: 10 Ekim Dünya Ruh Sağlığı Günü'nün bu seneki teması İş Yerinde Ruh Sağlığına Öncelik Verme Zamanı idi. İş yerinde ruh sağlığı neden önemlidir?

Muzaffer Kaşer: İş ortamı kişinin hayat kalitesine doğrudan etki eden ve işlevselliğin en önemli bileşenlerinden biri. İyi bir çalışma ortamı, ruh sağlığına olumlu etki sağlıyor. Buna karşın ruh sağlığına duyarlı olmayan iş ortamları, mesleki stres ve yüklenme, bazı ruhsal sorunların ortaya çıkmasına veya kötüleşmesine neden olabilir. Dünya Sağlık Örgütü'ne göre ruhsal sorunların iyileşmesi değerlendirilirken çalışma hayatı temel ölçütler arasında yer almalı.

*Uzm Dr., Yalvaç Devlet Hastanesi, Isparta

TPD Bülteni: Ruh sağlığının sosyal belirleyicilerinden biri olarak çalışma ortamlarının, kurum kültürünün hayatımıza etkileri nasıl ortaya çıkar?

Muzaffer Kaşer: İyi bir iş yeri ortamının ruh sağlığına olumlu etkileri olduğu biliniyor. Ancak çalışma ortamları veya kurum kültürü ruhsal sorunların kötüleşmesine zemin hazırlayabilir. Bazı durumlarda da çalışma ortamının kendisi ruhsal sorunların gelişmesine yol açabilir. Özellikle stresle ilişkili ruhsal sorunlar geniş bir yelpazede güçlükler getirebilir.

TPD Bülteni: Sağlık çalışanlarının ruh sağlığını destekleme konusundaki deneyimleriniz nelerdir, bu çalışmalar nasıl uygulanmaktadır?

Muzaffer Kaşer: 2020 yılından bu yana Cambridge bölgesinde doğrudan sağlık çalışanlarının ruh sağlığı sorunlarına yardımcı olan bir ekip olarak çalışıyoruz. Sağlık çalışanları genel topluma oranla daha sık ruhsal sorun yaşayan bir grup ve tedaviye erişimde çeşitli engellere maruz kalıyorlar. Mesleki kültür ve damgalanma kaygıları önemli bir etken. Ayrıca zorlu ruhsal sorunlar yaşarken dahi bir ölçüde işlerine devam etme becerileri var. Bu hassas bir denge ve daha ciddi sorunlar için zemin oluşturabiliyor. Bazı durumlarda da gereken yardımın sağlanmasını engelleyebiliyor. Bizim uyguladığımız modelin temelinde tedaviye hızlı erişim prensibi var. Tedaviye erişimin dışında, iş yeri ortamında çeşitli destek mekanizmalarının, örneğin iş sağlığı uzmanlarının, akran gruplarının ve düzenli süpervizyon ortamlarının olması önemli. Farklı düzeydeki ihtiyaçlara yönelik bir destek ağı ile bütünleşmiş bir tedavi erişimi en uygun yol gibi görünüyor.

TPD Bülteni: Ruh sağlığını güçlendirmenin iş yerleri bağlamında organizasyonel uygulamaları var mı?

Muzaffer Kaşer: Ruh sağlığı sorunlarının iş yeri ortamında görece daha çok tartışılmaya başlanması organizasyon bazında uygulamaları odak noktalarından biri hâline getirdi. Özel sektörde iş yeri ruh sağlığına dönük koruyucu uygulamaların verimlilik ve mali fayda sağladığına dair raporlar var. Elbette en önemli koruyucu faktörler, temel hakların ve ihtiyaçların sağlanması. İş güvencesi, izin ve hastalık desteği, ruhsal güvenliğinin olduğu kurumlarda ruh sağlığı endeksleri daha olumlu oluyor. Organizasyonel uygulamalar da özünde temel basamakların izlenmesiyle başlıyor, kurumun özelliğine göre biçilmiş şekilde diğer katmanlara gidiyor. Bununla beraber, kolay ve hızlı çözüm vadeden, verilerle desteklenmeyen – belki de zamanın ruhuyla da yüreklendirilen – pek çok “iş yeri ruh sağlığı paketi” de görüyoruz. Karmaşık konulara basit çözümler önerenlerden kaçınmak gerekiyor.

TPD Bülteni: İş yerinde ruh sağlığını destekleme programlarında hem damgalamayla mücadele, farkındalık oluşturma gibi koruyucu çalışmaların hem de risk gruplarına yönelik önleme ile tanı ve tedavi girişimlerinin yer aldığını görüyoruz. Çalışan bireyler için iş ortamında hem koruyucu hem de ruh sağlığını güçlendirici bu tür çalışmalar konusundaki görüş ve deneyimlerinizi bizlerle paylaşabilir misiniz?

Muzaffer Kaşer: Sağlık çalışanlarına yönelik tedavi kliniği dolayısıyla birçok tartışmanın içinde yer alıyorum. Dilerseniz sorumlu alanlardan bahsedeyim, oradan iyi uygulamalara dair çıkarımlar yapmak mümkün olabilir. Öncelikle, herkese uyacak

"İş yeri ortamındaki tartışmalar önemli, ancak bireylerin iş yeri dışındaki yaşamlarının da bütüncül olarak ele alınması şart. Ruhsal sorunların büyük çoğunluğu bireyler çalışma hayatına başlamadan önce ortaya çıkmış oluyor. Buradaki kilit nokta, kişinin ruhsal sorunundan iyileşme sürecinde veya devam eden sağlıklılık hâli için iş yeri ortamının nasıl bir destek sağlayabileceği."

tek bir tedavi veya tek tip bir destek yönteminin olmadığını hatırlamak gerekiyor. Güncel diskurda zaman zaman düşülen bir hata aşırı genellemeler. Tüm ruhsal sorunları elimine edecek bir iş yeri ruh sağlığı girişi olmayacağı gibi, iş yeri ortamındaki ruh sağlığı konusu tamamen profesyoneller tarafından ele alınmamalı. Profesyoneller, bir yandan çeşitli destek mekanizmalarının oluşmasına aracılık ederlerken, bir yandan da ruh sağlığına dair diyalogun geliştiği, çalışanların ruhsal olarak güvende hissettiği kültürü yüreklendirmeliler. Yöneticiler ve insan kaynakları birimleri bu anlamda öncül rol oynamalı. Diğer yandan, zaman kaybetmeden ruhsal destek ve tedaviye erişimin sağlanması da elzem. İş yeri ortamındaki tartışmalar önemli, ancak bireylerin iş yeri dışındaki yaşamlarının da bütüncül olarak ele alınması şart. Ruhsal sorunların büyük çoğunluğu bireyler çalışma hayatına başlamadan önce ortaya çıkmış oluyor. Buradaki kilit nokta, kişinin ruhsal sorunundan iyileşme sürecinde veya devam eden sağlıklı hâli için iş yeri ortamının nasıl bir destek sağlayabileceği. Giderek bu konuda daha duyarlı iş yerlerinin ön plana çıktığını görüyoruz.

TPD Bülteni: Ruh sağlığını ilgilendiren her türlü uygulamada olduğu gibi iş yerinde ruh sağlığına öncelik verilmesinde de kültürel etkenler önemli olabilir. Bu bağlamda İngiltere’de yürüttüğünüz çalışmaların Türkiye’ye uyarlanmasına dair önerileriniz neler?

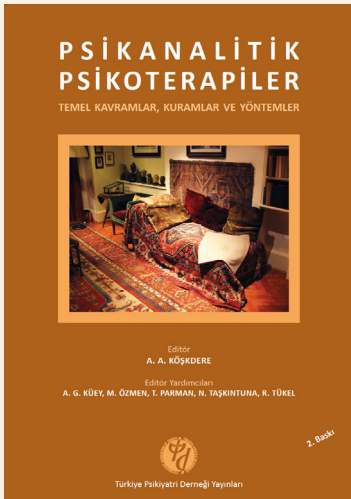
Muzaffer Kaşer: Türkiye Psikiyatri Derneği *Psikiyatristlerin Ruh Sağlığını Destekleme Projesi*’ni başlattı. Çalışma koşulları ve yerel dinamikler yardıma erişimi etkileyebiliyor. Yine de ortak temaların farklılıklardan fazla olduğunu düşünüyorum. Yakın zamanda Britanya Psikiyatri Birliği başkanı ve uluslararası ilişkiler sorumlusu da TPD ile ortak bir niyet anlaşmasına imza attı. Yakında iki ülke dernekleri arasında daha çok ortak etkinlik görebiliriz.

TPD Bülteni: İş yerinde ruh sağlığı konusuna ilgi duyan meslektaşlarımıza önerebileceğiniz kılavuzlar veya çalışmalar neler olabilir?

Muzaffer Kaşer: Britanya İş Yeri Hekimliği Derneği (Society of Occupational Medicine) düzenli kılavuzlar ve raporlar yayımlıyor; podcastleri de güncel ve eğitici. Benim de içlerinde olduğum Britanya Psikiyatri Birliği İş Yeri Psikiyatrisi Görev Grubu da düzenli webinar ve konferanslar ile konuyu gündemde tutmaya gayret ediyor.

TPD Bülteni: Son olarak eklemek istedikleriniz nelerdir?

Muzaffer Kaşer: Teşekkür ederim. İlgilenen meslektaşlarım benimle muzaffer.kaser@cpft.nhs.uk adresinden iletişime geçebilirler. ■

Psikanalitik Psikoterapiler

Editör: **Ali Algin Köşkdere**

Editör Yardımcıları: **A. G. Küey, M. Özmen, T. Parman, N. Taşkıntuna, R. Tükel**

Kitap hazırlanırken Türkiye Psikiyatri Derneği’nin asistan eğitimi için oluşturduğu amaçlar ve ilkeler esas alındı. Özellikle psikanalitik psikoterapi alanında bilgi sahibi olmak isteyen psikiyatri asistanlarına yönelik olarak hazırlanan bu kitap, çalışma birimimizin planladığı eğitim programlarının da ilk adımıdır. Önümüzdeki günlerde derneğimizin uygulamaya koyacağı eğitim programlarında asistanlarımıza ve eğitimcilere yardımcı olacak, kılavuzluk edecektir. Bu eğitim programları ile ancak psikanalizin ve psikanalitik psikoterapinin tanıtılması, pratiğinin gösterilmesi ve temel bilgilerin verilmesi amaçlanmaktadır. Çünkü hem psikanaliz hem psikanalitik psikoterapi yapabilir hale gelmek için psikanalizden geçmek, kuramsal bilgiye hâkim olmak ve birebir süpervizyon çalışması yapmak şarttır. Bu üç aşamadan geçilmediğinde “psikanalitik” bir psikoterapi uygulamaya koymak mümkün değildir. Bu aşamalardaki –hatta bu aşamalara psikanaliz eğitimi bittikten sonra yapılacak akran süpervizyonu da eklenebilir- eksiklikler; psikoterapi uygulamasını güdükleştirecek, yüzeyselleştirecek ve entelektüel bir uğraşa dönüştürecektir. Türkiye Psikiyatri Derneği Merkez Yönetim Kuruluna, Psikanalitik Psikoterapiler Bilimsel Çalışma Biriminin tüm üyelerine, bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri çabalar ve destekler için çok teşekkür ederim.

TPD 10 Ekim Dünya Ruh Sağlığı Günü Basın Bildirisi: İş Yerinde Ruh Sağlığını Önceliklendirelim

Bugün 10 Ekim “Dünya Ruh Sağlığı Günü”. Ne yazık ki bu tarih aynı zamanda, toplumumuzun ortak belleğine işleyen en büyük terör saldırısının, Ankara Gar katliamının da tarihi. Bu yıl ise 10 Ekim’e, geçtiğimiz yıl 7 Ekim’de başlayan ve tüm Ortadoğu’ya sıçrayan çatışmalar ve devletler eli ile sürdürülen katliamlar nedeniyle dünyanın birçok bölgesinde savaş, terör saldırıları, kan ve gözyaşı ile girilmekte.

Savaşlar yanında yerinden edilme, ayrımcılık, ekonomik zorluklar, çocuk işçiliği sorunu, güvencesiz iş yerleri, eğitimden, sağlıktan, güvenli gelecekte ve temel insan haklarından mahrum kalma gibi insanca yaşamaya ve psikolojik açıdan sağlıklı olmaya engel sorunlarla karşı karşıyayız.

Biliyoruz ki ruh sağlığı savunusu sadece ruhsal zorluk ya da hastalığı olan bireylerin tedavi ve tam sağlık hakkını değil, aynı zamanda toplumların ve bireylerin ruhsal iyilik hâlinin korunmasını da içerir.

Bu amaçla, ruhsal etkilenmeye neden olacak koşulların düzeltilmesi, bireylerin güvenlik, sağlık, eğitim gibi temel insan haklarına sahip olarak yaşamaları, çocukların korunması ve gelişimi için ruhsal sağlığı koruyucu, geliştirici ve sorunları önleyici hak temelli bir kamusal ortam ve yönetim talebini dile getirmeliyiz. Tam da bu nedenle bu yılın teması iş yerlerinde ruh sağlığına önem vermek olarak açıklanmıştır. İnsanların aktif ömürlerinin önemli bir kısmını geçirdikleri iş yerlerinin ruhsal sağlık açısından güvenilir olması son derece önemlidir.

Güvenli iş yerleri her şeyden önce çalışanların çalışma koşulları ile ilgili karar süreçlerinde var olmaları ile mümkündür. Önenebilir zorluklar nedeniyle çalışanların ruhsal sorun yaşamaları kabul edilemez.

Tüm çalışanlar güvenceli işe sahip olarak, her türlü şiddet ve baskıdan arınmış iş ortamlarında ve hak taleplerinin engellenmediği koşullarda çalışmalıdır. Çalışanların emeklerinin tam karşılığını aldıkları, örgütlenme, sağlıklı ortamda çalışma, sağlığa ulaşma ve sosyal temas haklarının güvence altına alındığı koşullar oluşturulmak zorundadır. Bu ihtiyaçların karşılanmaması, meslek ortamında stres ve tükenme; depresyon, kaygı bozuklukları, kalp damar hastalıkları gibi birçok sağlık sorununa neden olmakta, yaşamı tehdit etmektedir. Tüm dünyada intihar oranları azalırken bazı meslek gruplarında iş yeri ve meslek sorunlarına bağlı intiharlar artmaktadır. Sağlık çalışanları ve güvenlik mensupları bu açıdan da ciddi risk altındadırlar.

Güvencesiz çalışmanın getirdiği belirsizlik ve işten çıkarılmaların, çalışma koşullarında yaşanan zorlukların yanında toplumda artan şiddet eğiliminin de etkisi ile iş yerlerinde şiddete maruz kalma ciddi bir sorun olarak karşımızdadır. Bu durum sağlık çalışanları açısından ne yazık ki sıradanlaşmışken artık birçok iş yerinde de gözlenir olmuş, okullarda yaşanan ve eğitim emekçilerinin yaşamlarını yitirdiği saldırganlık eylemleri, toplumsal esenlik için son derece önemli olan eğitim kurumlarını güvensiz hâle getirmiştir.

Ruh sağlığı ile ilgili dernekler olarak iyilik hâlinin ancak güvenli ortamın varlığı ile mümkün olacağı uyarısını yinelemek istiyoruz. Bilinmelidir ki şiddetin giderek sıradanlaştığı, bireysel silahlanmanın teşvik edildiği, cinayetlerin işlek caddelelere kadar ulaştığı, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden beslenen saldırganlığın arttığı, kadınların ve çocukların güvende olmadığı, farklılıkların yok sayıldığı bir ortamda toplumsal barış tehlike altındadır. Bu şiddeti engellemek için gerçekçi adımlar yerine ruhsal hastalığı olanların ve tedavi kurumlarının hedef gösterilmesi ise şiddeti meşrulaştıran son derece tehlikeli bir yaklaşımdır.

Toplumsal belleğimiz kayıplarımızın acılarıyla bu kadar doluyken, daha fazla ölüme, öldürülmelere tanık olmadığımız, her türlü şiddetin ve ayrımcılığın engellendiği güvenli bir dünyada, barışın ve bilimin ışığında sağlıklı günlere ulaşmak ve ruhsal sağlığı herkes için ulaşılabilir kılmak dileği ile.

Türkiye Psikiyatri Derneği
Türk Nöropsikiyatri Derneği
Türk Psikologlar Derneği
Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği
Psikiyatri Hemşireleri Derneği
Kognitif ve Davranış Terapileri Derneği
Bipolar Bozukluklar Derneği
Sanatla Terapi Derneği
Toplum Ruh Sağlığını Geliştirme Derneği
Bilişsel Davranışçı Psikoterapiler Derneği
Dr. Abdülkadir Özbeğ Psikodrama Dernekleri Federasyonu
Çukurova Arşaluyş Kayır Psikodrama Derneği
Denizli Psikodrama Derneği
Lityum Derneği
ANKA Grup Psikoterapileri ve Psikodrama Derneği
Şizofreni Dernekleri Federasyonu
İzmir Psikodrama Derneği
Cinsel Eğitim Tedavi ve Araştırma Derneği CETAD
İzmir Psikanalitik Psikoterapiler Derneği
Psike İstanbul Psikanaliz Derneği

2024 Dünya Ruh Sağlığı Günü'nün İş Yerlerinde Ruh Sağlığı teması nedeni ile çalışma ortamlarında ruh sağlığının önemini vurgulamak ve bu konuda farkındalık oluşturmak amacıyla 10 Ekim 2024'te "İş Yerinde Ruh Sağlığı", 11 Ekim 2024'te "Sağlık Ortamında Ruh Sağlığı, Sorunlar ve Çözüm Önerileri" başlıklı webinarlar düzenlenmiştir.

Webinar serisine bu [bağlantıdan](#) ulaşabilirsiniz.

DÜNYA RUH SAĞLIĞI GÜNÜ WEBİNARI 1

İş Yerinde Ruh Sağlığı

20.00 10 EKİM

Moderatörler
Nem Ekmekçi Ertek
Ejder Akgün Yıldırım

İşyeri Hekimleri Ağsından Psikososyal Riskler
Zahra Akdoğan - İşyeri Hekimleri Derneği

İşyerinde Karşılaşılan Ruhsal Sorunlar
Cem Taylan Erdem - Türkiye Psikiyatri Derneği

İş Yerlerinde Psikososyal Risklerin Önlenmesi
Ceyda İbrahim - HESUSER

Çalışan Bakiyi ile İş Yerlerinde Sağlık
Osman Altınbaş - DİSK

Meslek Hastalıkları ve Risk Faktörleri
İbrahim Akkurt - Türk Tıbbi Derneği

TÜRKİYE PSIKIYATRI DERNEĞİ
BİLİM · ETİK · DAYANISMA

(O) CANLI YAYIN (O) İNTERAKTİF (O) SORUŞORU

DÜNYA RUH SAĞLIĞI GÜNÜ WEBİNARI 2

Sağlık Ortamında Ruh Sağlığı, Sorunlar ve Çözüm Önerileri

20.00 11 EKİM

Moderatörler
Dr. Serap Erdoğan Tayanca
Dr. Burhanettin Kaya

Açılış Konuşması
Dr. Alpay Azap
Dr. Ejder Akgün Yıldırım

Sağlık Sistemlerinde Mobbing ve Zorlayıcı Çalışma Koşulları
Dr. Topay Yılmaz

Hekimlerde Tükenmişlik ve Depresyon
Dr. Gülnur Özdamar Unal

Sağlık Çalışanlarının Hak Mücadelesi: Özgür Hekim ve İşyeri Hekimi Adımları
Dr. Murat Erkay

Hekimlerin Ruh Sağlığına Erişim Hakkı ve Çözüm Önerileri
Dr. Mustafa Karer

TÜRKİYE PSIKIYATRI DERNEĞİ
BİLİM · ETİK · DAYANISMA

(O) CANLI YAYIN (O) İNTERAKTİF (O) SORUŞORU

2024 Dünya Ruh Sağlığı Teması: İş Yerinde Ruh Sağlığına Önem Vermenin Zamanıdır

Dünya Ruh Sağlığı Federasyonu üyelerinin, paydaşlarının ve destekçilerinin katıldığı küresel bir oylama ile bu yılın teması İş Yerinde Ruh Sağlığına Öncelik Verme Zamanı olarak belirlenmiştir. Bu, dünya çapında yankılanan bir eylem çağrısıdır aynı zamanda. Yüz on altı ülkeden iki binden fazla katılımcının yer aldığı seçim süreci gerçekten kapsayıcıydı ve sonucunda ortaya çıkan tema hem acil bir ihtiyacı hem de büyük bir fırsatın eşliğinde olunan farkındalığı yansıtır.

Çalışan yetişkinler gün içinde uyanık olduğu saatlerin çoğunu çalışarak geçirmektedirler. Yapılan iş çok çeşitli şekillerde ve en iyi hâliyle bir geçim kaynağı sağlayabilir; anlam, amaç ve mutluluk kaynağı olabilir. Ancak birçok insan için iş, bu potansiyelin çok gerisinde kalmakta, hayatımızı iyileştirmek yerine ruh sağlığımızı ve iyi oluşumuzu olumsuz etkileyerek aşırı stres ve ruhsal sağlık sorunlarına yol açmaktadır.

Dünya genelinde iş yerlerinde depresyon ve anksiyete gibi ruh sağlığı sorunları yaygın olup, verimliliği, katılımı ve genel performansı olumsuz etkilemektedir. Tedavi edilmediğinde, Dünya Sağlık Örgütü'ne (WHO) göre bu durumun ekonomik maliyeti yıllık bir trilyon ABD dolarıdır.

COVID-19 pandemisi, iş yerindeki ruh sağlığı sorunlarının ele alınması gerekliliğini gözler önüne sermiştir. Günümüzde, dünya genelinde bilinçli liderler, çalışanlarının ruh sağlığı ihtiyaçlarını karşılamanın yalnızca bireyler için değil, aynı zamanda sağlıklı ve yüksek performanslı kurumlar için de faydalı olduğunu kabul ederek, bu alan-daki sorumluluklarını yerine getirmeye çalışmaktadırlar.

Elimizdeki veriler, iş yerinde ruh sağlığına öncelik vermenin, insanlar, şirketler ve toplumlar için faydalı olduğunu tutarlı bir şekilde göstermektedir.

2024 Dünya Ruh Sağlığı Günü, iş yerindeki ruh sağlığının çeşitli yönlerini vurgulayacak; iş yeri koşullarından stres yönetimine, sosyal katılımından, bu katılımın güçlendirilmesinin önemine kadar geniş bir yelpazeyi kapsayacak. Hedefimiz oldukça net: iş yerinde ruh sağlığını desteklemek ve çalışanların verimli bir şekilde katkıda bulunabilecekleri ve kendilerini geliştirebilecekleri kültür ortamları oluşturmak için en iyi uygulamaları hayata geçirmek.

Dünya Ruh Sağlığı Federasyonu (WFMH) Başkanı olarak, iş dünyası da dahil olmak üzere tüm paydaşlarla küresel iş birliği ve ortaklıkla kayda değer bir değişim oluşturmak konusunda heyecanlı olduğumu belirtmeliyim. Hep birlikte, iş yerinde ruh sağlığına öncelik vererek herkes için daha parlak bir gelecek yaratalım.

Tsuyoshi Akiyama

Dünya Ruh Sağlığı Federasyonu Başkanı

Metnin orijinaline [bu bağlantıdan](#) ulaşabilirsiniz.

İş Yerinde Ruh Sağlığına Öncelik Vermek: TPD Ruh Sağlığı Hizmet Ödülü İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nin

Türkiye Psikiyatri Derneği tarafından verilen Ruh Sağlığı Hizmet Ödülü, 2024 yılında İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'ne verildi. TPD Bülteni olarak ödülün verilme süreci ile iş yerinde ruh sağlığının önemine dair TPD Başkanı Prof. Dr. Ejder Akgün Yıldırım ile konuştuk.

TPD Bülteni: Türkiye Psikiyatri Derneği tarafından her sene verilmekte olan Ruh Sağlığı Hizmet Ödülü, bu sene geçtiğimiz haftalarda Antalya'da gerçekleşen 60. Ulusal Psikiyatri Kongresi'nde düzenlenen törenle İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'ne verildi. Ödülün verilme sürecinden bahsedebilir misiniz?

Ruh sağlığına hizmet ödülü Kurumsal Ödül Yönergesi 5. Maddesinde tanımlanmış olup bireysel ve toplumsal düzeyde verdikleri hizmetlerle toplumun geneli ya da incinebilir bireyler başta olmak üzere belirli gruplarda ruh sağlığının korunması, geliştirilmesi ya da tedavi edilmesi düzeyinde katkı sunan kurumlara verilir, şeklinde tanımlanmaktadır. Son üç yıldır verilmekte olan ödül, özellikle toplumsal sorumluluk ile hareket eden ve ruh sağlığına doğrudan ya da dolaylı destek sunan kurumları güçlendirmek ve diğer kurumları da bu alanda hizmet vermeye ya da farkındalık geliştirmeye teşvik etmek amacı taşır. Uzmanlık derneklerini ilke olarak kapsamamakta, köklü kuruluşlardan ziyade sınırlı kapasitesine rağmen üstün hizmet gösterenleri ve kamuoyu oluşmasında etki gücü yüksek olanları güçlendirmeyi hedeflemektedir. İlk ödül 2022 yılında kırsal bölgedeki kız çocuklarının okuması

ve travmadan korunması için dar olanaklarına rağmen okul yapan, onlara yerelde ulaşan, travmaya uğrayanlara destek sunan ve ayrıca travma alanında profesyoneller yetiştiren Dünya İnsani Dayanışma Derneği'ne (World Human Relief), ikinci ödül ise depremde yakınlarını yitiren ve depremden etkilenen tıp öğrencilerine burs vererek destek olan, yas sürecindeki öğrenciler için destek programı oluşturan Kadın Hekimler Vakfı'na (KAHEV) verilmişti. Bu açıdan toplumsal duyarlılık olarak kadın ve çocuklara yönelik ruhsal koruyuculuk ile ruh sağlığını geliştirici ve önleyici etkinlikler desteklenmiş oldu. Diğer taraftan Türkiye Psikiyatri Derneği olarak hemen tüm açıklamalarımızda eşit ve güvenli gelecek, insanların emeklerinin karşılığını alabildiği insanca ve özgür çalışma ortamı vurgusunu ruhsal sağlığın korunması ve güçlenmesi açısından hep savunuyorduk. 2023 Ulusal Kongremizde açılış konuşmasını Devrimci İşçi Sendikaları Genel Başkanı yapmıştı, Hatay için ruhsal destek ve ortak projemiz kapsamında da iş birliğimizi sendikalar ile sürdürmüştük. Tüm emek mücadelelerini derneğimizin geçmişten gelen geleneği ve çizgisi doğrultusunda daha da güçlü destekliyorduk. Gerek pandemi gerekse deprem ile birlikte işçilerin iş güvencesinde ve çalışma koşullarında yaşanan sorunlar dile getirilmekteydi. 2023 10

Ekim Dünya Ruh Sağlığı Günü teması herkes için bir hak olarak ruh sağlığı açıklamamızda da eğitim, sağlık ve güvenli gelecek hakkı savunusunu dile getirmiştik. Son zamanlarda ise çocuk işçiler ve iş yeri şiddeti konusu gündemimizdeydi. Bu süreçte 2024 Dünya Ruh sağlığı Günü teması iş yerlerinde ruh sağlığı oldu ve biz de işçilerin sağlıklı bir ortamda, örgütlenme ve karar hakkı ile emeklerinin karşılığını alarak çalışabilmelerini, çocuk işçilerin ve iş kazalarının olmadığı bir çalışma ortamı olmadan ruh sağlığının mümkün olmayacağını dile getirmiş ve paydaşlar ile iki webinar yapmıştık. Tam da bu çalışmaları yaparken bizlere farkındalığı sağlayan, çocuk işçi ölümlerini ve işçi sağlığının önemini dile getiren yapı İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'ydi. Onların ne kadar önemli bir iş yaptığını görmüş olduk ve oy birliği ile bu ödülü onlara verme kararı aldık. Bu ödül sonrası Türkiye Psikiyatri Derneği'nin işçi sağlığına önem vermesi birçok meslektaşımız tarafından takdir ile karşılandı, ayrıca paydaş kuruluşların da memnuniyetini belirtmeleri hem doğru bir karar aldığımızı gösterdi hem de bizler açısından son derece sevindirici oldu.

TPD Bülteni: İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi nasıl çalışmalar yapıyor?

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi; 2011 yılında faaliyetlerine başlayan, hizmet sektöründen üretime tüm iş kollarındaki çalışan kesimlerin ve işçi ailelerinin katıldığı bir ağ örgütlenmesidir. İSİG Meclisi bütün iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenilebilir olduğunu, işçilerin sağlığının her türlü ekonomik çıkardan, endüstriyel ve ekonomik büyümeden önce geldiğini savunmaktadır. Bu bağlamda iş yerindeki iş kazası gibi tanımlanan işçi ölümlerini iş cinayeti olarak tanımlamaktadırlar. İşçilerin ruhsal ve bedensel sağlıklarını kaybetmelerinin gerçek nedeni olarak da artı değer adına çalışanı ve emeğini yok sayan kapitalist sistemi göstermektedirler. İş cinayetleri raporlarını aylık ve yıllık kamuoyuna sunmakla bu ölümleri engellemeyi, toplumsal ve sınıfsal

"Başta belediyeler ve ilgili kurumlar olmak üzere sağlıklı iş yerleri kavramında ruhsal sağlığı da ele alan bir zihniyet değişikliğine ihtiyaç var. Emek merkezli bir bakış gerektiriyor ve esnek çalışma, sermayenin akışkan olması, emeğin ucuzlaması gibi birçok etmen durumu daha da sorunlu hâle getirmekte. TPD olarak emek merkezli ve ayrımcılık karşıtı bakışımız ile öncü olmak bize düşüyor. Umarız diğer ruh sağlığı dernekleri de bu alanda çalışmalar yaparlar."

bilinci artırmayı hedeflemektedir. Ayrıca iş kolları ve iş yeri sömürülerine ilişkin raporlar hazırlamaktadır.

TPD Bülteni: İş yerinde bir insan hakkı olarak ruh sağlığı önceliklendirmek neden önemlidir?

İnsanlar ömürlerinin önemli bir kısmını iş yerlerinde geçiriyorlar. Çalışma ortamı hem bedensel hem de emosyonel açıdan emek verilen yerler ve güvenli olmak zorunda. Güvenli iş yeri kavramı sadece fiziksel açıdan güvenliği içermez. Ruhsal sağlık açısından da güvenilir olması gerekir. İş yeri baskısının, bireyi yok sayan bir iş yükünün olduğu, emeğin karşılığının verilmediği, sağlık ve sosyal ihtiyaçların karşılanmadığı, şiddetin olduğu bir ortam ruhsal açıdan sağlıklı olmayacak ve doğrudan ve dolaylı sonuçları olacaktır. Eğer verilen emek artık mesai sonrası iş olarak iş yerlerinden taşıyorsa, iş yeri dışında bir yaşamı kurgulayacak imkân ve kaynak mümkün olmuyorsa, insanlar ailelerine güvenli bir gelecek sunamıyorlarsa dolaylı bir ruhsal stres yükü ortaya çıkar ki bu da son derece yıpratıcıdır.

Bugün ülkemizde bir diğer sorun çocuk işçilerdir. Onbinlerce çocuk okul yerine iş yerlerinde çalışmak zorunda kalmakta, geleceklelerini ve sağlıklarını yitirmektedirler. Kaçak ve güvencesiz çalıştırılanlar, politik ayrımcılık ya da kadın çalışanların yaşadığı eşit olmayan koşullarda emek sömürüsü ve cinsiyet ayrımcılığı gibi birçok sorun bulunmaktadır. Ruhsal sağlık hakkı güvenli iş yerleri ile mümkündür, güvenli iş yeri ise her şeyden önce çalışanların güvenceli işe sahip olmalarını gerektirir. Önleyici ve koruyucu ruh sağlığı açısından sağlıklı

"Önleyici ve koruyucu ruh sağlığı açısından sağlıklı iş yeri, çalışanların verdikleri emeğin tam karşılığını aldıkları, örgütlenme hakkı, sağlıklı ortamda ve sağlığa ulaşma hakkı, sosyal temas hakkına sahip olarak, her türlü şiddetten ve baskıdan arınmış iş ortamında ve hak taleplerinin engellenmediği koşulları sağlamalıdır."

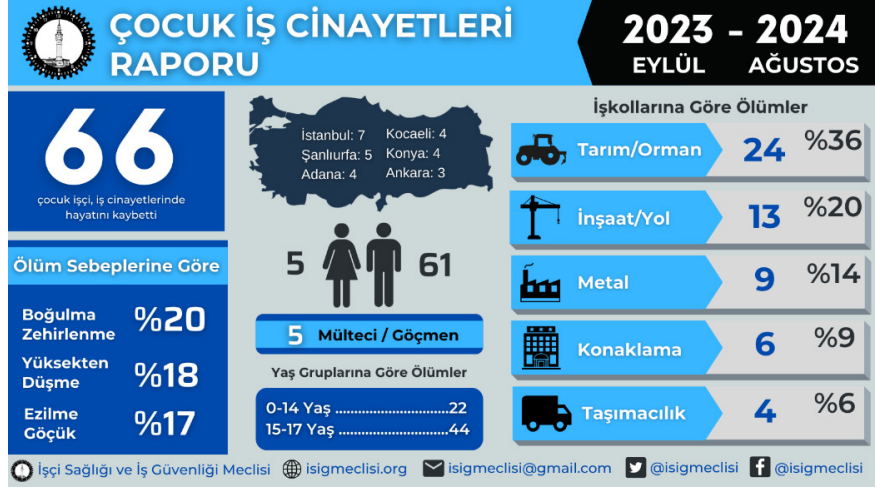
İş yeri, çalışanların verdikleri emeğin tam karşılığını aldıkları, örgütlenme hakkı, sağlıklı ortamda ve sağlığa ulaşma hakkı, sosyal temas hakkına sahip olarak, her türlü şiddetten ve baskıdan arınmış iş ortamında ve hak taleplerinin engellenmediği koşulları sağlamalıdır. Bir sağlık ihtiyacı olduğunda buna ulaşabilmektir. Ruhsal sorun yaşandığında ayrımcılığa ve damgalanmaya maruz kalmadan destekleyici hizmeti alabilmektir. İnsanların çalışma ortamlarının sağlıklı olması kamusal bir haktır.

TPD Bülteni: Bu konuya dair tüm paydaşların yapabileceği çalışmalara örnekler neler olabilir?

İşçi sağlığı ve iş yeri güvenliği başta halk sağlığı olmak üzere tüm uzmanlık derneklerinin sorumluluğunda. Meslek hastalıkları ve iş yeri hekimi alanı ise özel olarak iş yerlerinin sağlıklı ve güvenli olması ile ilgilenmekte. Başta Türk Tabipleri Birliği, sendikalar ve örneğin Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği olmak üzere ruh sağlığı ile ilgili diğer meslek kuruluşları ve dernekleri de mesleki açıdan bu alanla ilgililer ancak yapılandırılmış bir çalışma çok fazla değil. İş yerlerinde ruhsal sağlık ile ilgili farkındalık yanında Türkiye'de iş yerlerinin ruh sağlığı açısından değerlendirmesini yapacak geniş tabanlı tarama çalışması ile başlanabilir.

TPD Bülteni: Ülkemizde iş yerinde ruh sağlığını güçlendirmeye dair yapılan bu tür çalışmalar var mı?

Bu konuda sınırlı girişimler olsa da yapılandırılmış bir program maalesef bulunmamakta. "TPD Ruh Sağlığı Politika Belgesi" çalışmasına başladık, ülkemiz için nasıl bir ruh sağlığı sistemi ve hizmeti öneriyoruz ve ne gibi sorun alanları var başlıklarına yanıt arayacağımız bu çalışmada bir başlığı buna ayırdık. Belediyeler ile sağlıklı kentler

bağlamında iş yerlerinin ruhsal açıdan güçlendirilmesini de çalışacağız. Sağlıklı Kentler Birliği'nde bu konuyu gündeme getirdik. Sendikalara da çok önemli görevler düşmekte. Başta belediyeler ve ilgili kurumlar olmak üzere sağlıklı iş yerleri kavramında ruhsal sağlığı da ele alan bir zihniyet değişikliğine ihtiyaç var. Emek merkezli bir bakış gerektiriyor ve esnek çalışma, sermayenin akışkan olması, emeğin ucuzlaması gibi birçok etmen durumu daha da sorunlu hâle getirmekte. TPD olarak emek merkezli ve ayrımcılık karşıtı bakışımız ile öncü olmak bize düşüyor. Umarız diğer ruh sağlığı dernekleri de bu alanda çalışmalar yaparlar.

TPD Bülteni: Türkiye Psikiyatri Derneği'nin bu alandaki çalışmaları, planları ve iş birliklerinden bahsedebilir misiniz?

Derneğimiz Ruhsal Travma ve Afet Psikiyatrisi Çalışma Birimi çatısı altında iş yerlerinde travmayı ele alan bir alt birim kuruldu. Kişisel düşüncem ve önerim iş yeri ve çalışan ruh sağlığı alanında özel bir çalışma birimi kurulmasıdır. Mobbing ve sağlık çalışanlarının ruh sağlığı alanında derneğimiz Türk Tabipleri Birliği içinde bir yapılanmayı başlattı ancak diğer iş kollarındaki ruhsal sağlıkla ilgili çok fazla yapılması gereken var. Az önce de ifade ettiğim gibi çeşitli platformlarda sağlıklı iş yeri önerilerini dile getirdik. Ruh Sağlığı Politika Metni içinde ele alıyoruz bu sorunu. Biz önceliği çalışma ortamındaki şiddet, tükenme ve ayrımcılık ile beraber çocuk işçi sorununa ve işçi ölümlerine de vermek istiyoruz. Ayrıca kendi adıma derneğimiz bültenine ilişkin de tarihi ve sika olacak bir paylaşım yapmak isterim. Tam 15 yıl önce bir yazı yazmıştım İlker Küçükparlak ile birlikte. "Tükenmişliğin Psikobiyolojik Sınırı: İşçi Sağlığının Görülmeyen Yüzü" okumak isteyenler için Bültenin 12. Cilti ve 2. Sayısında. Bu yazı tersanelerdeki ölümlü kazaların arka planında güvencesiz ve gayri insani koşullarda çalışan işçilerdeki psikobiyolojik yorgunluğu ve bunun sonuçlarını inceliyordu. Yani derneğimiz ve bültenimiz, bülten yayın kurulumuz bu konuya hem de dosyalar ile çok daha önceden eğilmişti diyebiliriz. Bu konuyu tekrar bu şekilde kapsamlı ele almanızı da çok kıymetli buluyor ve sizleri kutluyorum. ■

Türkiye Psikiyatri Derneği Araştırma Bildiri Ödülleri Antalya'da Düzenlenen 60. Ulusal Psikiyatri Kongresi'nde Sahiplerini Buldu

Her sene olduğu gibi bu sene de TPD Araştırma Bildiri Ödülleri, 30 Ekim-03 Kasım 2024'te Antalya'da düzenlenen 60. Ulusal Psikiyatri Kongresi'nde sahiplerini buldu.

Jüri üyelerini Fatih Öncü, Selim Tümkaya, Raşit Tükel, İrem Yıldız ve Hale Yapıcı Eser'in yürüttüğü Araştırma Bildiri Ödülleri'nden birincilik ödülünü "Şizofreni Hastaları ve Sağlıklı Kontrollerin Subkortikal Yapılarının Şekil Analizi ile Karşılaştırılması" başlıklı araştırmaları ile Furkan Yazıcı, Ali Saffet Gönül, Yıldırım Adaloğlu, Begüm Tahhan, Sıla Özkal ve Çağan Kaplan kazanırken, ikincilik ödülüne "Şizofreni Hastalarında

Makine Öğrenmesi ile Nöroanatomik Alt Tipleme" başlıklı araştırmalarıyla İbrahim Sungur, Simay Selek, Aslı Ceren Hınç, Kaan Keskin, Yiğit Erdoğan ve Ali Saffet Gönül layık görüldü. Üçüncülük ödülünü ise "İleri Yaş Bipolar Bozuklukta Beyin Yaşlanması, Vasküler Risk Faktörleri ve Metabolik Sendromun Klinik ve İşlevsellik Etkileri ile Premorbid ve Bilişsel Prediktörleri" başlıklı araştırmalarıyla Emre Özçoban, Ömer Sönmez, Burcu Tutuk, Merve Sümeyye Eyüboğlu ve Emre Bora kazandı. Ödül kazanan tüm meslektaşlarımızı tebrik ederiz.

1.

ŞİZOFRENİ HASTALARI VE SAĞLIKLI KONTROLLERİN SUBKORTİKAL YAPILARININ ŞEKİL ANALİZİ İLE KARŞILAŞTIRILMASI

Dr. Furkan Yazıcı, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı

Yıldırım Adaloğlu, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

Begüm Tahhan, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

Sıla Özkal, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

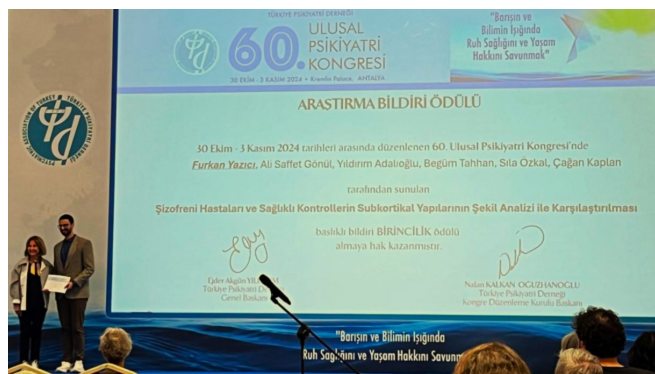
Çağan Kaplan, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

Uzm. Dr. Aslı Ceren Hınç, İzmir Şehir Hastanesi

Prof. Dr. Ali Saffet Gönül, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı, İstanbul

ŞİZOFRENİ HASTALARINDA SUBKORTİKAL YAPILARIN ÖNEMİ

Şizofreni; algı, muhakeme, yargılamada bozulma, duygusal sapmalar ve davranışsal anormalliklerle seyreden kronik bir hastalık olup etiyojisi ve tedavisi üzerine psikiyatri tarihi boyunca araştırma yapılmıştır. Şizofreni hastalarının beyinleri inceleme konusu olmuş, histolojik çalışmalarla doku düzeyindeki araştırmalardan görüntüleme ve genetik tekniklerin ilerlemesiyle araştırmalar bu alanlara doğru genişlemiştir. Nörogörüntüleme çalışmaları hastalarda yapısal beyin anormallikleri göstermiştir. Yaygın kortikal incelme, azalmış kortikal yüzey alanı, frontal ve temporal lob ağırlıklı etkilenim, subkortikal yapılarda hacim ve simetride değişiklik gösterilen anormalliklerden belirgin olanlardır.

Nörogörüntüleme çalışmalarını çok merkezli yürüten ENIGMA (Enhancing NeuroImaging Genetics through Meta Analysis) Konsorsiyumu şizofreni hastalarında

subkortikal şekil varyasyonları, kalınlık ve yüzey alanı değişiklikleri gösterdi. Biz de SoCAT Laboratuvarı (Standardization of Computational Anatomy Techniques for Cognitive and Behavioral Sciences) olarak tek merkezde, sonuçların merkezler arası farklılıklardan etkilenmediğini, gerçek bir etkiyi yansıttığını doğrulamak amacıyla bu çalışmayı planladık. Tüm yapı hacim yaklaşımlarıyla karşılaştırıldığında şekil analizi tabanlı yöntemler, subkortikal yapıların karmaşıklığı nedeni ile incelikli ve anatomik bilgilendirici farklılıklar ortaya çıkarabilir, hastalığın patofizyolojisi ve progresyonu hakkında bilgi verebilir. Bu çalışmada şizofreni hastaları ve sağlıklı kontrollerin yedi subkortikal yapısının (hipokampüs, amigdala, kaudat nukleus, putamen, pallidum, nukleus akümbens ve talamus) şekil özellikleri, yüzey alanı, kalınlık ölçümlerini Freesurfer'da işleyerek, ardından ENIGMA Konsorsiyumu subkortikal şekil analizi protokolü ile karşılaştırdık. Şekil analizi ENIGMA-Shape «pipeline» boru hattını takip ederek Ege Üniversitesi'nin tıp öğrencilerinden oluşan ekibimizce yapıldı.

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı'na başvuran 57 şizofreni tanılı (DSM-5) hasta ve 37 sağlıklı kontrol çalışmaya alındı. Psikotik hastalık aile öyküsü olan sağlıklı kontroller hariç tutuldu. Hastaların kullandıkları antipsikotik ilaçlar, ilaç etkilerinin homojen değerlendirilmesi için klorpromazin eşdeğer doza dönüştürüldü. Günde 1000 mg ve daha fazla klorpromazin kullanan hastalar, antipsikotik ilaç dozunun subkortikal yapılar üzerindeki etkisini değerlendirmek için yüksek doz kullanan hastalar olarak tanımlandı. Görüntü işlemede iki parametre esas alındı: 1. Radyal mesafe, köşenin yapının merkezi eğrisinden ne kadar uzakta olduğunu gösterir, kalınlığın ölçüsüdür. 2. Jacobian determinant (belirleyici), belirli bölgelerdeki hacim değişimlerinden

kaynaklanan yüzey genişlemesini yansıtır, yüzey alanının ölçümüdür.

Şizofreni hastalarında hipokampüs, talamus, nukleus akümbens bilateral olarak sağlıklı kontrollere göre azalmış yüzey alanı, putamen ve pallidumda ise bilateral artmış yüzey alanı görüldü. Yüzey alanı azalan üç yapıda kalınlık da bilateral azalmış, sağ pallidumda ise artmış olarak bulundu. Diğer bölgelerde kalınlığı azalmış ve artmış parçalar mevcuttu.

Yüksek doz antipsikotik kullanan (≥ 1000 mg klorpromazin) şizofreni hastaları ile düşük doz kullanan hastalar arasında subkortikal şekil karşılaştırmasında anlamlı fark saptanmadı.

Gutman ve ark. ENIGMA-Shape boru hattı meta-analizinde, şizofreni hastalarının amigdala, akümbens, hipokampüs ve talamusunda inceleme, kaudat, putamen ve pallidumunda kalınlaşma buldu. Kalınlık bulgularımız benzerdir. Meta-analizin aksine, çalışmamızda sol amigdalada hiçbir fark bulunmadı. Çalışmamızın yüzey alanı sonuçları ise meta-analiz ile tamamen aynı doğrultuydu.

Şizofreni hastalarında Haijma ve ark. (2012)* talamus, hipokampüs ve nukleus akümbens azalmış hacim tespit etti. Van Erp ve ark. (2016)** daha küçük hipokampüs, amigdala, talamus, nukleus akümbens ve daha büyük pallidum bulurken kaudat ve putamende herhangi bir değişiklik bulamadı. Bulgularımız, kalınlık ve yüzey alanındaki değişiklikler önceki hacim sonuçlarıyla tutarlıdır. Şekil analizi uzamsal duyarlılık ile artma ve azalmalar olan bölgeleri de gösterdi. Etki büyüklüklerine göre kalınlıktaki değişiklikler genellikle yüzey alanındaki değişikliklerden daha belirgindi.

Sonuç olarak, şizofreni hastalarının subkortikal yapılarda yüzey alanı ve kalınlık açısından sağlıklı bireylere kıyasla farklılıklar gösterdiğini gözlemledik; ancak, değişen ilaç dozları bu yapıları etkilemedi. Bulgularımızın daha büyük veri setli çalışmalarla güçlü bir şekilde örtüşmesi, bu alandaki sonuçların doğrulanabileceğini göstermektedir. Gelecekteki araştırmalar, bu bulguları farklı bölgelerden gelen daha büyük kohortlarda doğrulamayı hedeflemeli ve inceleme ve kalınlaşma gösteren bölgelerin patolojik analizlerini içermelidir. ■

*Haijma et al. 2012, Brain Volumes in Schizophrenia: A Meta-Analysis in Over 18 000 Subjects. Schizophrenia Bulletin

**Van Erp et al. 2016, Subcortical brain volume abnormalities in 2028 individuals with schizophrenia and 2540 healthy controls via the ENIGMA consortium. Molecular Psychiatry

2.

ŞİZOFRENİ HASTALARINDA MAKİNE ÖĞRENMESİ İLE NÖROANATOMİK ALT TİPLEME**Dr. İbrahim Sungur**, *Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı***Simay Selek**, *SoCAT Lab., Ege Üniversitesi***Uzm. Dr. Aslı Ceren Hınç**, *İzmir Şehir Hastanesi***Dr. Kaan Keskin**, *Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı***Yiğit Erdoğan**, *SoCAT Lab., Ege Üniversitesi***Prof. Dr. Ali Saffet Gönül**, *Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı*

Şizofreni, genellikle erken erişkinlikte başlayan, bilişsel işlev kayıplarıyla seyreden ve birey ile toplum üzerinde önemli bir yük oluşturan bir hastalıktır. Hastalığın anlaşılmasındaki en büyük zorluk, heterojen yapısından kaynaklanmaktadır. Bu sorunu çözmek amacıyla önerilen geleneksel alt tiplendirme yaklaşımları, geçerlilik ve güvenilirlik sorunları nedeniyle DSM-5'te kaldırılmıştır.

Nöroanatomik çalışmalarda, hasta ve sağlıklı bireyler arasındaki yapısal farklılıkların ortaya konması, beyin yapısının bir nörobelirteç olarak kullanım potansiyelini gündeme getirmiştir. Bununla birlikte, nöroanatomik görüntüleme yöntemlerinden elde edilen veri setlerinin büyüklüğü ve karmaşıklığı, konvansiyonel analiz yöntemlerini yetersiz kılmaktadır. Bu noktada, makine öğrenimi büyük veri setlerini işleme ve analiz etme konusunda güçlü bir araç olarak öne çıkmaktadır.

Bu çalışmada, şizofreni hastalarının nörobiyolojik farklılıklarını temel alarak makine öğrenimi algoritmaları ile alt tiplerin belirlenmesi ve bu alt tiplerin klinik verilerle ilişkilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmaya yaş, cinsiyet ve eğitim düzeyi açısından eşleştirilmiş 84 şizofreni hastası ve 65 sağlıklı kontrol dahil edilmiştir. Hastaların tanılarını SCID ile doğrulanmış, belirtilerinin şiddeti PANSS ve SANS ölçekleriyle değerlendirilmiştir. T1-ağırlıklı manyetik rezonans görüntüleme verileri toplanmış ve SPM/CAT12 yazılımı kullanılarak ön işleme tabi tutulmuştur. Nöroanatomik alt tiplerin belirlenmesinde, HYDRA yöntemiyle yarı-gözetimli bir makine öğrenimi algoritması uygulanmıştır. Ayarlanmış Rand İndeksi (ARI) kullanılarak maksimum tekrarlanabilirlik iki alt kümede bulunmuştur (ARI=0,555).

Analizlerde, aykırı veriler çıkarıldıktan sonra 81 şizofreni hastası ve 61 sağlıklı kontrolün yapısal manyetik rezonans görüntüleme verileri kullanılmıştır. HYDRA, iki nöroanatomik alt tip tanımlamıştır: Tip 1, sağlıklı kontrollere kıyasla bazal ganglion (pallidum ve putamen) hacmindeki artışlarla karakterize edilirken, Tip 2 hipokampus, temporal giruslar, singulat korteks ve diğer bölgelerde yaygın gri madde kaybı göstermiştir. Tip 1'in Tip 2'ye kıyasla daha yüksek gri madde hacmi gösterdiği bölgeler arasında sol postsentral girus, sağ orta temporal girus ve singulat korteks gibi alanlar bulunmaktadır. Alt tipler arasında yaş, cinsiyet, hastalık süresi ve antipsikotik dozu açısından anlamlı fark bulunmamakla birlikte, Tip 2'nin eğitim düzeyi daha düşüktür.

Bu bulgular, şizofrenide makine öğrenimi algoritmaları kullanılarak nöroanatomik alt tiplerin başarılı bir şekilde belirlenebileceğini göstermektedir. Tip 1'in bazal ganglion hacmi artışı, dopaminle ilişkili mekanizmaları düşündürürken, Tip 2'nin yaygın gri madde kaybı daha geniş bir nörodejeneratif süreçle ilişkilendirilebilir. Literatürde gri madde kaybının şizofrenide yaygın bir özellik olduğu öne sürülse de bu çalışmada bu modelin yalnızca bazı hastalarda mevcut olduğu gözlemlenmiştir.

Sonuç olarak, şizofrenide nöroanatomik heterojenliğin farklı patofizyolojik mekanizmalarla ilişkili olabileceği düşünülmektedir. Alt tiplerin daha iyi anlaşılması için ilaçsız bireyler üzerinde yapılacak uzunlamasına çalışmaların yanı sıra, zaman içinde klinik fenotip değişimlerini ele alacak geniş örneklem gruplarında ileri araştırmalar gereklidir. Bulgular, hastalığın nörobiyolojik temellerine yönelik anlayışımızı derinleştirebilir ve tedavi stratejilerinin geliştirilmesine katkı sağlayabilir. ■

SoCAT SCH Group

3.

İLERİ YAŞ BİPOLAR BOZUKLUKTA BEYİN YAŞLANMASI, VASKÜLER RİSK FAKTÖRLERİ VE METABOLİK SENDROMUN KLİNİK VE İŞLEVSELLİĞE ETKİLERİ İLE BİLİŞSEL PREDİKTÖRLERİ

Uzm. Dr. Emre Özçoban, Samsun Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi

Psk. Ömer Sönmez, Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sinirbilimler Ana Bilim Dalı

Psk. Burcu Tutuk, Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sinirbilimler Ana Bilim Dalı

Psk. Merve Sümeyye Eyüboğlu, Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sinirbilimler Ana Bilim Dalı

Prof. Dr. Emre Bora, Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı

Bipolar bozukluk (BB) klasik olarak ataklarla seyreden dön-
güsel bir hastalık olarak tanımlanmasının yanında, son de-
katlarda biriken kanıtlar doğrultusunda döngüsel ve prog-
resif bir bozukluk olarak yeniden kavramsallaştırılmaktadır. BB
hastalarında gözlenen nöroprogresyonun sorumlusu olarak artmış
sistemik inflamasyon yanıtı ve oksidatif stres yükü gibi faktörle-
rin rol oynadığı hızlanmış yaşlanma süreçleri gösterilmektedir. Bu
hastalarda kardiyovasküler komorbiditelerin genel popülasyona
göre 5 kat daha sık ve ortalama 17 yıl daha erken ortaya çıkması
ile BB artık somatoprogresif bir hastalık olarak da tanımlanmak-
tadır. İYBB; yaygın bilişsel kusurlar, artmış demans riski, düşük
psikosozyal işlevsellik, somatik komorbiditenin sıklığı ve erken
ölüm gibi etmenler nedeniyle bipolar bozukluğun daha heterojen
ve kompleks bir alt grubu olarak değerlendirilmektedir. Biz de bu
doğrultuda, vasküler risk faktörleri, metabolik sendrom ve hızlan-
mış beyin yaşlanması ile BB hastalarında ileri yaşlarda görülen kli-
nik seyir değişikliği, psikososyal işlevsellik düşüşü, apati tablosu,
nörobiliş ve sosyal biliş kusurları arasındaki ilişkileri araştırmaya ve
bu ilişkilerin olası yordayıcılarını saptamaya çalıştık.

Çalışmamıza 55 yaş ve üzerinde olup klinik değerlendirme öl-
çeklerine göre ötimik saptanan BB tanılı 67 kişi alındı. Katılımcıların
sosyodemografik ve klinik özellikleri olgu veri kayıt formuna kay-
dedildi. Metabolik sendrom (MetS) değerlendirilmesi amacıyla bel
çevresi ve periferik arteriyel kan basınçları ölçüldü. Katılımcıların
kardiyovasküler risk skorlarının belirlenmesi amacıyla son 6 ay içeri-
sinde periferik venöz kan örneğinden çalışılmış açlık kan glukozu, se-
rum trigliserid düzeyi, serum total kolesterol düzeyi, serum HDL ve
LDL düzeylerine bakıldı. Beyin yaşlanması bulgularının incelenmesi
amacıyla kraniyal MRG aracılığıyla Fazekas ve Scheltens evrelemele-
ri yapıldı. Katılımcılara Bireysel ve Sosyal Performans Ölçeği (PSP),
Boyutsal Apati Ölçeği (BAÖ), Barratt Dürtüsellik Ölçeği (BDÖ),
Sidney Melankoli Prototipi İndeksi, Lille Apati Derecelendirme
Ölçeği (LADÖ), Addenbrook Kognitif Muayene Testi (ACE-R),
Psikiyatride Bilişsel Bozukluk Tarama Testi (SCIP) ve DEU SCAN
LAB Sosyal Biliş Bataryası uygulandı.

Katılımcılar metabolik sendrom tanılarının varlığına göre grup-
landırıldıklarında, iki grup arasında işlevsellik, apati skorları, YMDÖ
skorları, son beş yıl içerisindeki depresyon, melankolik depresyon
ve psikotik özellikli atak sayıları ve ESCoT alt skorları açısından an-
lamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Korelasyon analizleri sonucunda
Framingham KQRS, MetS ve beyin yaşlanması bulguları ile nöro-
biliş ve sosyal biliş kusurları, işlevsellik, apati skorları ve klinik seyir
değişkenleri arasında değişen derecelerde anlamlı korelasyonlar sap-
tanmıştır. Sosyal biliş kusurlarının yordayıcılarını saptamak için oluş-
turduğumuz çoklu lineer regresyon modellerinde, ESCoT total sko-
runu, MMSE (Mini Mental Durum Testi) ve son 5 yıldaki psikotik
özellikli atak sayısının yordadığı; Afektif zihin kuramı kusurunu ise
Scheltens evresi ve MMSE'nin yordadığı gösterilmiştir. Bu bulgular,

literatürdeki bulgulara benzer şekilde, sosyal bilişin afektif kompo-
nenti üzerinde hipokampus aracılıklı bir nöropatoloji bulunduğu
görüşüyle uyumludur. Aracı değişken analizleri sonucunda Scheltens
evresi ile ESCoT total skoru ve Afektif ZK arasında MMSE'nin me-
diatör etkisinin bulunmadığı; Framingham KQRS ile Afektif ZK
arasında ise Scheltens evresinin tam mediatör etkisinin olduğu ve gör-
sel-mekansal biliş kusurunun kısmi mediatör etkisinin olduğu sap-
tanmıştır. Bu bulgular ise, sıklıkla nörobilişsel düşüş ile ilişkilendirilen
hipokampal volüm azalmasının, İYBB hastalarında farklı metabolik
veya vasküler yollar aracılığı ile genel bilişsel kusurdan bağımsız
biçimde sosyal biliş kusurlarına yakınlık oluşturabileceğini destekler
niteliktedir. Aşık nörobilişsel bozulması olmayan İYBB hastaları hi-
pokampus ile emasyon tanıma, afektif ZK ve sosyal biliş arasındaki
ilişkileri anlamamızda yol gösterici olabilir.

Çalışmamız ileri yaş bipolar bozukluk hastalarında vasküler-me-
tabolik risk faktörleri ve hızlanmış beyin yaşlanması ile apati ve sosyal
bilişsel kusurlar arasındaki ilişkileri incelemesi açısından özgün bir
çalışmadır. Çalışmamızın sonuçları, ileri yaş bipolar bozuklukta
farklı bilişsel profiller ve klinik görünümünün altında farklı patofizyo-
lojik mekanizmaların bulunabileceği görüşünü destekler niteliktedir.
Sosyal biliş kusurlarının genel bilişsel bozukluktan bağımsız, vaskü-
ler-metabolik risk faktörleriyle ilişkili farklı mekanizmalar aracılığıyla
da gelişebileceği yönündeki bulgularımızın ileri nörogörüntüleme ve
biyomarker çalışmalarıyla desteklenmesi gerekmektedir. Karmaşık
doğada bir hastalık olan bipolar bozukluğun ileri yaşlardaki çeşitli alt
gruplarını tanımlamak ve etkin terapötik yaklaşımlar geliştirebilmek
adına daha geniş örneklemeler ile uzunlamasına çalışmalara ihtiyaç
duyulmaktadır. ■

Bir Asırlık Miras: Bakırköy'ün Geçmişten Geleceğe Yolculuğunun 100. Yılına Tanık Olmak

Ali Yavuz*

Yasin Hasan Balcıoğlu**

Üsküdar'daki Toptaşı Bimarhanesi'nden Bakırköy'deki Reşadiye Kışlası'na 15 Ekim 1924 tarihinde taşınan ve o dönemde İstanbul Emraz-ı Akliye ve Asabiye Hastanesi olarak bilinen, bugün ise Türkiye'de modern anlamda psikiyatri, nöroloji ve nöroşirürji disiplinlerinin kurucu okulu kabul edilen Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi adıyla hizmet veren kurumumuzun 100. yılını büyük bir coşku, heyecan ve gururla kutluyoruz.

Türkiye'nin ilk modern ve en büyük ruh ve sinir hastalıkları hastanesinin kurucusu ve ilk başhekimisi olan Ord. Prof. Dr. Mazhar Osman, ülkemizde ruh ve sinir hastalıkları alanının gelişimine büyük katkılar sağlamış, halk arasında efsaneleşmiş ve kuşaklar boyunca aktarılan bilgi birikiminin en önemli temsilcilerinden biridir. Psikiyatri alanındaki yenilikçi çalışmaları ve modern tedavi yaklaşımlarını benimsemesiyle tanınan Mazhar Osman, 1910'lu yıllarda Türkiye'deki psikiyatri pratiğini Batı standartlarına uyumlu hâle getirmeye yönelik önemli adımlar atmış; aynı zamanda nöroloji ve nöroşirürjinin bir uygulama

ve bilim alanı olarak ülkemizde gelişiminde belirleyici bir rol oynamıştır.

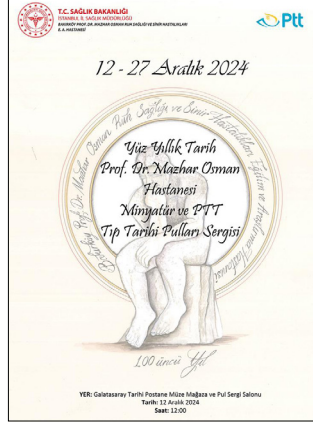
Bir asırlık serüveni geride bıraktığımız bu günlerde, 100. yıl coşkusunu daha fazla hissedebilmek adına hastanemizde 2024 yılı boyunca *100. Kuruluş Yılı Etkinlikleri* kapsamında çeşitli etkinlikler düzenlendi. 17-18 Mayıs'ta Adli Psikiyatri Sempozyumu, 9-11 Ekim'de Hemşirelik Sempozyumu ve 7-9 Kasım'da Ergen Günleri gibi bilimsel etkinliklerle dolu dolu bir yılı geride bırakıyoruz.

Bilimsel etkinliklerin yanı sıra 100. yılın heyecanı hastanemizde sosyal ve kültürel etkinliklerle de yaşatıldı. 16 takımın katıldığı, yaklaşık 2 ay süren ve çekişmeli maçlara sahne olan *100. Yıl Voleybol Turnuvası*, hastane çalışanlarının keyifli vakit geçirmesinin yanı sıra sıcak ve samimi ilişkiler kurmasına da vesile oldu. Etkinliklerimiz yalnızca Bakırköy'le sınırlı kalmadı; Rami Kütüphanesi Sergi Salonu'nda düzenlenen "*Reşadiye Kışlası'ndan Rami Kışlası'na Yüzyıllık Tarih*" temalı tezhip ve minyatür sergisiyle ve söyleşilerle, hastanemizin tarihi ve sanatı buluşturularak geniş kitlelere ulaşıldı. Bu süreçte, 100. yılımıza özel olarak tasarlanan özgün *Hatıra Parası* ve *Hatıra Pulu* da bu tarihi anı ölümsüzleştirmek isteyen çalışma arkadaşlarımızın beğenisine sunuldu. Ayrıca, hastanemiz asistan hekimlerinin inisiyatifıyla hayata geçirilen ve tüm Bakırköylülerin gururla taşıyabileceği *100. Yıl sweatshirtleri* de satışa çıkarıldı.

Tüm bu kutlamaların zirvesi, "*100 Yıllık Serüven – Geçmişten Günümüze Bakırköy Sempozyumu*" ile yaşandı. Sempozyum, hastanemizin ülkemizde ruh ve sinir hastalıkları alanına kazandırdıklarını hatırlatmak ve geçmişin temelleri üzerinden geleceğe

*Dr., Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi

**Doç. Dr., Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi

bakmak amacıyla, büyük bir katılımı 15-16 Kasım 2024 tarihlerinde Mazhar Osman Eğitim ve Toplantı Salonu'nda gerçekleştirildi. Hastanemizin eğitim kliniklerini oluşturan dört ana branş – psikiyatri, nöroloji, nöroşirürji ile çocuk ve ergen psikiyatrisi – tarafından ortak çaba ve katkılarla düzenlenen sempozyumda, bu branşların tarihsel gelişimi ve önemini anlatan sunumlar yapılırken, geçmişten günümüze uzanan bilimsel ilerlemeler de ele alındı. Sempozyumun ilk gününde düzenlenen resim sergisi ve sosyal program kapsamında gerçekleştirilen müzik dinletisiyle, sanat hastanemizle buluşturuldu. Meslektaşlarımızın katkılarıyla hayat bulan bu etkinliklerde, katılımcılar keyifli ve anlamlı anlar yaşadılar.

Hastanemizin tüm paydaşlarının katılımıyla iki gün süren toplantıda, geçmişte yolu Bakırköy'den geçmiş, kurumumuza değer katmış ve emek vermiş eski hocalarımızla yeniden bir araya gelmek ve sohbet etme fırsatı bulmak bizler için büyük bir mutluluk kaynağı oldu. Aynı zamanda, artık aramızda olmayan ancak hayatlarımıza dokunmuş, yolumuzu aydınlatmış hocalarımızı da bu sempozyum vesilesiyle bir kez daha saygıyla andık. 2024 yılında kaybettiğimiz hocalarımızın isimlerinin verildiği oturumlarla onların hatıraları yaşatıldı. Sempozyum boyunca, yurt içi ve yurt dışından katılım gösteren, alanında son derece yetkin ve kıymetli hocalarımızın bilgi dolu sunumlarını dinleme fırsatı bulduk. Psikiyatri, nöroloji, nöroşirürji ve çocuk ergen psikiyatrisi alanlarındaki güncel gelişmeleri yakından takip ederek bilimsel anlamda verimli bir paylaşım gerçekleştirdik.

Tüm bu etkinliklerin hayata geçirilmesinde katkısı olan Hastanemiz Başhekimimiz Doç. Dr. Mustafa Nuray Namlı'ya, sempozyum düzenleme kurullarına ve emeği geçen tüm paydaşlarımıza teşekkür ederiz. Geçmişin mirası ve geleceğin teminatı olan hastanemiz, yalnızca geçmişteki başarılarıyla değil, geleceğe dair güçlü vizyonuyla da köklerinden aldığı güçle dimdik ayakta durmaktadır. İnsanlara sunduğu hizmetler ve ülkemize kattığı değerler her geçen gün artarak devam etmektedir ve edecektir. Bizler de bu asırlık çınarın bir ferdi olarak, geçmişin izlerini ve değerlerini geleceğe taşımak için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz. Bu serüvenin 100. yılına tanık olmaktan onur duyan bizler, bir kez takınca bir daha asla çıkarmadığımız ve gururla taşıdığımız Bakırköy apoletini, nice 100 yıllar boyunca gururla taşımaya, bizden sonraki nesillerdeki meslektaşlarımızı devretmeye ve Bakırköy'ün adını yaşatmaya kararlıyız. ■

Nöropsikiyatri Arşivi 60. Yılında

Türk Nöropsikiyatri Derneği'nin bilimsel yayını olan *Nöropsikiyatri Arşivi* (NPA), yayın hayatına başladığı Ocak 1964'ten bu yana aralıksız şekilde psikiyatri, nöroloji ve ilişkili davranış bilimleri alanlarında klinik ve temel bilim yazılarını danışman denetimli olarak yayımlamaktadır.

Bu sene Ulusal Psikiyatri Kongresi ile birlikte 60. yılını kutlayan bilimsel dergi, 60. yıl etkinlikleri kapsamında NPA Psikiyatri Yayın Yönetmeni Almıla Erol tarafından çevrim içi olarak gerçekleştirilen *Uzman Hekimler için Araştırma Makalesi Yazma Eğitimi*'nin yanı sıra 60. Ulusal Psikiyatri Kongresi'nde "**Bilimsel Bir Araştırmanın Yapılma Süreci**" ve "**Bilimsel Bir Araştırmanın Yayımlanma Süreci**" başlıklı paneller ile yer aldı. NPA Psikiyatri Yayın Yönetmeni Almıla

Erol, önceki Psikiyatri Yayın Yönetmeni Cem Atbaşoğlu, dergi editörleri Özlem Kuman Tunçel, Cenan Hepdurgun, Gökçen Yılmaz-Karaman, Eren Yıldızhan ve Berker Duman'ın konuşmacı olduğu bu oturumlarda bilimsel araştırma yapılırken ve yayına hazırlanırken dikkat edilmesi gerekenler ayrıntılı şekilde paylaşıldı. Yoğun ilgi gören oturumların ardından katılımcıların editörler ile fikir ve deneyim alışverişinde bulunma fırsatı yakaladığı etkileşimli bir buluşma gerçekleştirildi. ■

Nöropsikiyatri Arşivi

EDİTÖRLERLE BULUŞMA

Almıla Erol
Berker Duman
Eren Yıldızhan
Özlem Kuman Tunçel
Cenan Hepdurgun
İmran Gökçen Yılmaz Karaman

Yayın kurulu üyeleri ile tanışabilir ve yayıncılık ile ilgili sorularınızı sorabilirsiniz.

*Nöropsikiyatri Arşivi'nin en eski ve en yeni sayılarında kısıtlı sayıda dağıtılacaktır.

Türkiye Psikiyatri Derneği
60. Ulusal Psikiyatri Kongresi
Kremlin Palace, Antalya
01.11.2024 13.00'te Fuaye Alanında

Nöropsikiyatri Arşivi

11.30 - 12.45
Bilimsel Bir Araştırmanın Yapılma Süreci

Oturum Başkanı:
Almıla Erol

Araştırma Nasıl Yapılır?
Cem Atbaşoğlu

Araştırma Protokolü Nasıl Yazılır?
Berker Duman

Araştırmaya Başlamadan Önce Yapılması Gerekenler
Özlem Kuman Tunçel

14.30 - 15.45
Bilimsel Bir Araştırmanın Yayımlanma Süreci

Oturum Başkanı:
Cem Atbaşoğlu

Dergi Seçimi
Almıla Erol

Dergiyeye Makale Gönderme Süreci
İmran Gökçen Yılmaz Karaman

Derginin Makalesi Değerlendirme Süreci,
Hakem ve Editörlükte İletişim
Eren Yıldızhan

Makalenin Yayımlanmasından Sonraki Süreci
Cenan Hepdurgun

PANELLER

1 Kasım 2024 Cuma
Salon C

Türkiye Psikiyatri Derneği
60. Ulusal Psikiyatri Kongresi
Kremlin Palace, Antalya

2024 Biterken Uluslararası Psikiyatri Dünyasından İzlenimler

TPD Bülteni'nin bu bölümünde 2024 yılı biterken meslektaşlarımızın uluslararası psikiyatri dünyasından gelen başarı haberlerini sizlerle paylaşmak isteriz. **Uluslararası Bipolar Bozukluklar Birliği** (International Society of Bipolar Disorders - ISBD) tarafından verilen **Samuel Gershon Genç Araştırmacı Ödülü**'nü 2024 yılında kazanan dört araştırmacıdan ikisi **Dr. Simge Uzman Özbek** ve **Dr. Emine Yavuz Ataşlar** olmuştur. Bununla birlikte aynı birliğin **Robert Post Mentoring Ödülü** **Prof. Dr. Ayşegül Özerdem**'e verilmiştir. **2024 Avrupa Nöropsikofarmakoloji Koleji** (European College of Neuropsychopharmacology - ECNP) **Kongresi**'nde kariyerinin erken dönemindeki psikiyatristlerin bildirimlerine verilen Excellence Award ödülünü Türkiye'den katılan 13 meslektaşımız kazanmıştır. Meslektaşlarımızı uluslararası alanda kazandıkları başarılarından dolayı kutlar, başarılarının devamını dileriz.

Bipolar Bozukluk Araştırmasında Bir Yolculuk

Emine Yavuz Ataşlar*

Ben Dr. Emine Yavuz Ataşlar, psikiyatri uzmanıyım ve halen Etilik Şehir Hastanesi'nde görev yapmaktayım. 2017 yılında Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun olduktan sonra, uzmanlık eğitimimi Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı'nda 2023 yılında tamamladım.

Uzmanlık eğitimim boyunca, hasta yönetimi ile akademik çalışmaların birbirini nasıl tamamladığını deneyimleme fırsatı buldum. Hasta yönetimi, klinik becerilerimi ve problem çözme yeteneğimi geliştirirken; akademik çalışmalar ise bilimsel düşünme, araştırma yöntemleri ve yazım becerilerim üzerinde deneyim elde etmemi sağladı. Bu iki alan arasında bir denge kurmak zaman zaman zorlayıcı olsa da oldukça öğretici bir süreç oldu. Araştırma planlama, veri analizi ve bilimsel yazım gibi alanlarda kendimi geliştirmek için harcadığım çaba, öğrenme sürecimin temel bir parçasını oluşturdu.

Asistanlık eğitimim sırasında, bilimsel etkinliklere katılmaya ve bu süreçte aktif rol almaya özen gösterdim. Araştırma planlamadan sunuma kadar her aşamada edindiğim deneyimler, bilimsel bir çalışmanın farklı yönlerini daha yakından tanımamı sağladı. Bu süreçler, akademik bilgi birikimi mi zenginleştirmenin ötesinde, bilimsel toplulukla etkileşim kurmanın önemini anlamama da olanak tanıdı.

Psikiyatri uzmanlık eğitimim süresince, özellikle bipolar bozukluk gibi karmaşık psikiyatrik hastalıkların

biyolojik ve klinik yönleri dikkatimi çekmeye başladı. Selçuk Üniversitesi'nde Mazhar Osman Duygudurum Merkezi'nde geçirdiğim 6 aylık rotasyon, bu ilgimi daha da derinleştirdi. Tezimde, bipolar bozuklukta sirkadiyen ritim bozukluklarının rolünü araştırmaya odaklandım. Bu çalışma, benim için oldukça öğretici ve aynı zamanda zorlu bir süreçti. Özellikle veri analizi aşamasında, sirkadiyen ritim parametrelerini hesaplamak için özel bir yazılım bilgisine ihtiyaç duyduğumda, iş başa düştü ve yazılım ile analiz yöntemlerini öğrenmeye başladım. Bu deneyim, yalnızca teknik bir beceri kazanmamı sağlamadı; aynı zamanda araştırma sürecinde karşılaşılan zorluklarla başa çıkmayı ve sınırlarımı aşabilmenin bana kattığı özgüveni deneyimlememi sağladı.

Tez sürecimin tamamlanmasının ardından, danışmanım Kürşat Altınbaş ile birlikte çalışmamızı Uluslararası Bipolar Bozukluklar Derneği (International Society for Bipolar Disorders - ISBD)'ne göndermeye karar verdik. Değerlendirme sürecinin ardından, ISBD 2024 Samuel Gershon Genç Araştırmacı Ödülü'ne layık görülen dört araştırmacıdan biri olmak, benim için büyük bir onur ve aynı zamanda önemli bir motivasyon kaynağı oldu.

*Uzm. Dr., Ankara Etilik Şehir Hastanesi

Reykjavik'te düzenlenen ISBD 2024 Kongresi'nde ödül törenine katılmak ve çalışmamı uluslararası bir platformda sunma fırsatı yakalamak, benim için unutulmaz bir deneyim oldu. Kongre sırasında, farklı ülkelerden gelen meslektaşlarımla tanışma, onların bakış açılarını dinleme ve çalışmalar hakkında fikir alışverişinde bulunma şansı buldum. Bu deneyimin, akademik ve mesleki gelişimime yeni ufuklar açan önemli bir dönüm noktası olduğuna inanıyorum. ■

ISBD 2024 Kongre Deneyimim

Simge Uzman Özbek*

Ocak 2024'te Dokuz Eylül Üniversitesi Psikiyatri Anabilim Dalı'ndaki asistanlık eğitimimi tamamlayarak psikiyatri uzmanı oldum. Şu anda Kastamonu Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde görev yapmaktayım.

Uluslararası Bipolar Bozukluklar Derneği'nin (ISBD) 2024 Yıllık Konferansı, 29 Eylül - 01 Ekim tarihleri arasında İzlanda'nın etkileyici başkenti Reykjavik'te düzenlendi. Bu organizasyona katılabilmek benim için büyük bir fırsattı. Bu yıl *Samuel Gershon 2024 Genç Araştırmacı Ödülü*'ne layık görülmem ve ödül töreninin bu konferansta düzenlenmesi ise bu deneyimi benim için çok daha anlamlı ve unutulmaz kıldı. Dokuz Eylül Üniversitesi'nde asistanlığa başladığım dönemde, kısa bir süre de olsa kendisinden öğrenme ve birlikte çalışma fırsatı bulduğum Prof. Dr. Ayşegül Özerdem hocamız da Robert Post Mentörlük Ödülü'ne layık görüldü. Onunla aynı törende ödül almak benim için hem büyük bir gurur hem de tarifsiz bir heyecan kaynağıydı.

Samuel Gershon Genç Araştırmacı Ödülü ile konferans kayıt ücreti muafiyeti, uçak biletleri, konaklama, ödül plaketi ve bir yıllık ISBD üyeliği sağlandı. Ödül kapsamında ayrıca, Samuel Gershon Genç Araştırmacı Ödülü sahipleri Reykjavik'teki toplantıda bir mentor ile eşleştirilmişti. Amaç, ISBD topluluğunda yeni bağlantılar kurmaya yardımcı olmak ve genç araştırmacıların akademik gelişimine katkı sunmaktı. Benim mentorum Kanada'dan Dr. Ayal Schaeffer oldu. Kendisiyle hem konferans sırasında tanışma hem de Türkiye'ye döndükten sonra Zoom üzerinden bir araya gelme fırsatım oldu. Uluslararası alanda kıymetli bir bağlantı kurmak açısından da mentorluk uygulamasının önemli olduğunu düşünüyorum.

Konferansın bilimsel içeriği oldukça zengindi. Bipolar bozukluk alanında çalışan farklı ülkelerden akademisyenler ve klinisyenlerle bir araya gelmek heyecan vericiydi. Hem

teorik bilgimi derinleştiren hem yeni bakış açıları kazanmamı sağlayan, hem de pratik yaklaşımlar sunan oldukça ufuk açıcı sunumlara katıldım. Kongrenin interaktif çalıştayları ve eğitim oturumları, sadece izleyici olmaktan öte, aktif katılım ve öğrenme fırsatı sundu. Ben de ilk gün, *"How to Write Grants and Get Them: Perspectives from Writers, Reviewers, and Funders in the Field of Bipolar Disorder"* isimli çalıştaya katıldım. Bu çalıştay oldukça interaktif ve katılımcılarla birlikte fikir alışverişi yaparak, yazım, değerlendirme ve fon sağlama süreçlerine dair değerli bilgiler edindim. Ayrıca, dünyanın dört bir yanından gelen genç psikiyatristler ve doktora öğrencileriyle tanışarak fikir alışverişinde bulunma fırsatı yakaladım. Bu süreçte kurduğum bağlantıların, gelecekteki iş birliklerim için değerli olacağına inanıyorum.

Kongrenin ilk günü ödül kazandığım *"Comparison of cognition and functioning in patients with bipolar disorder with and without psychosis high-risk syndrome"* isimli çalışmamızı sözel bildiri olarak sundum. Sunum sırasında hissettiğim heyecanı kelimelerle anlatmak neredeyse imkânsız. Soru-cevap kısmında birçok soru soruldu ve katılımcıların çalışmamla ilgilendiklerini görmek beni son derece mutlu etti. Yorumlarını ve sorularını dinlemek, araştırmamı daha derinlemesine düşünmemi sağlarken, aynı zamanda yeni araştırma soruları ortaya çıkarmama da yardımcı oldu. Sunum sonrasında bu değerli isimlerin bazılarıyla birebir tartışma fırsatı bulmak, farklı bakış açılarını keşfetmemi sağladı. Çalışmamın odağı, bipolar bozuklukta psikoz benzeri

*Uzm. Dr., Kastamonu Eğitim ve Araştırma Hastanesi

kesitsel özellikler gösteren bir alt grubun ve özelliklerinin belirlenmesiydi. Psikiyatrik tanılardaki instabilite, özellikle şizofreni ve bipolar bozukluk arasındaki sınırların net bir şekilde belirlenmesindeki zorluk, klinik, bilişsel ve işlevsellik açısından ayrıışan ve örtüşen özellikler, ilgimi çeken konular olup bu alanlarda çalışmalar yapmaya önümüzdeki yıllarda devam etmeyi hedefliyorum.

Kongrenin Reykjavik gibi ilginç ve büyüleyici bir şehirde düzenlenmesi keyifliydi. Reykjavik'te bulunmak, bilimsel bir etkinliğin ötesinde, bana farklı bir kültürü ve doğayı deneyimleme imkânı sundu. Reykjavik, adeta doğanın ve modern yaşamın mükemmel bir karışımıydı. İzlanda volkanları, termal banyoları,

buzulları ve kraterleri ile daha önce seyahat ettiğim hiçbir yere benzemiyordu. Doğasının ve etkileyici manzaralarının yanı sıra, renkli çatılarla bezenmiş sokakları ve sade, zarif mimarisıyla de hayranlık uyandıran bir şehirdi. Kongre, Reykjavik'te ünlü bir yapı olan Harpa Konser Salonu ve Konferans Merkezi'nde yapıldı. Modern mimarisıyla dikkat çeken bu yapının etkileyici atmosferinde düzenlenen bu konferans aynı zamanda bulunduğumuz yerin dokusuyla da akılda kalıcıydı.

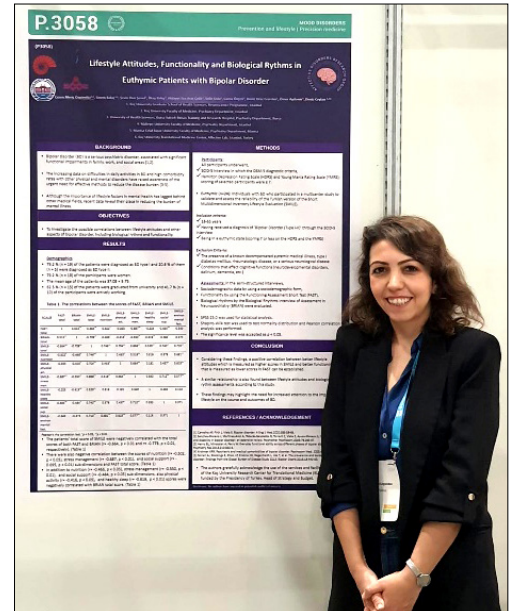
Destekleriyle bu başarıyı mümkün kılan başta tez danışmanım değerli hocam Prof. Dr. Emre Bora olmak üzere tüm hocalarıma ve çalışma ekibimize içtenlikle teşekkür ediyorum. ■

Psikiyatri ve Nörobilim Kesişiminde European College of Neuropsychopharmacology (ECNP) ile Yolculuğum

Ceren Meriç Özgündüz*

Ben Dr. Ceren Meriç Özgündüz, Acıbadem Üniversitesi Maslak Hastanesi'nde psikiyatri uzmanı ve öğretim üyesi olarak çalışmaktayım. Aynı zamanda Koç Üniversitesi Nörobilim doktora programına devam etmekteyim.

ECNP ile tanışıklığım asistanlık yıllarımda Prof. Dr. Oğuz Karamustafaloğlu hocamın Türkiye elçiliği döneminde başladı. 2014 yılında İstanbul'da düzenlenen toplantıya klinikteki nöbetim sebebiyle katılamamış olsam da uzmanlık sürecimin başında ilk işim tez çalışmamı poster bildiri olarak Viyana'da düzenlenen 29. ECNP Kongresi'ne göndermek oldu. Aslında o kongre sayesinde asıl yolculuğumun başladığını söyleyebilirim. Benim için katıldığım ilk uluslararası kongre olması, Viyana'nın tarihi güzelliği ve Freud Müzesi haricinde bugün **ECNP Excellence Award** almamda çok büyük emeği olan, Nörobilim

*Dr. Öğr. Üyesi, Acıbadem Üniversitesi Maslak Hastanesi

doktora programındaki danışmanım Doç. Dr. Deniz Ceylan ile tanışmama vesile oldu.

Onunla daha sonra yollarımız Bipolar Bozukluklar Derneği'nin Duygudurum Bozuklukları Uzmanlık Sonrası Eğitim Programı sayesinde keşişti. Eğitimin planlayıcı ve yürütücülerinden biri olması sebebiyle, bu süreçte kendisiyle daha yakın bir ilişki kurma şansım oldu. Psikiyatri ve Nörobilim alanındaki çalışmalarını, özellikle duygudurum bozukluklarında mitokondriyal epigenetikle ilgili araştırmalarını kendisinden dinlediğim bir toplantı sonrası Koç Üniversitesi Nörobilim Doktora programına onunla birlikte çalışmak üzere başvurmayaya karar verdim.

Başvurumun kabul edilmesiyle bir yandan dersler, bir yandan farklı bir kurumda devam eden psikiyatri hekimliğimin yanı sıra duygudurum alanında planlanan çalışmalara dahil oldum. Bunlardan biri yaşam tarzı ile ilgili yeni oluşturulan bir ölçeğin geçerlilik-güvenilirlik çalışmasıydı. Aynı zamanda ölçeğin ötimik dönemde olan bipolar bozukluk tanılı hastalarda sağlıklı kontrollerle karşılaştırılarak değerlendirilmesi hedeflenmişti. Bu çalışmanın ön bulgusu olarak bipolar bozukluk tanılı hastalarda yaşam tarzı tutumları ile işlevsellik ve biyolojik ritimleri arasında anlamlı ilişki saptadık ve poster bildiri şeklinde bu yılki ECNP Kongresi'ne göndermeye karar verdik. Çalışmamızın Excellence Award alan poster bildirilerden biri olması hem çok güzel bir sürpriz hem de araştırmanın henüz başındayken aldığımız motive edici bir ödül oldu. Daha önce 2 kez katılmış olsam da bu sefer ödül alan bir poster bildiriyle katıldığım Milano'daki 37. ECNP Kongresi benim için çok özel bir deneyimdi. Nöropsikofarmakolojinin klinik ve pre-klinik alanlarından çok sayıda katılımcının bir araya geldiği, bu alanda çalışan uluslararası bilim insanlarını

dinleme ve onlarla tanışma imkânı sunan çok verimli bir kongre olmasının yanı sıra "Run with the president" olarak duyurulan, sabah 07.00'de Milano şehir merkezinde düzenlenen koşu etkinliği gibi sosyal ve işlevsel aktiviteleriyle de öne çıkan bir organizasyondur.

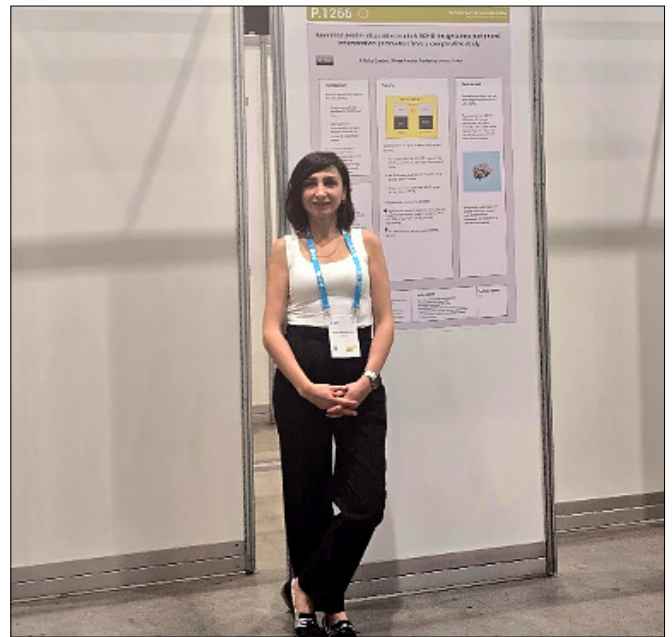
Kariyerinin başında olan genç bilim insanlarını hem eğitim hem araştırma açısından destekleyen ECNP'nin çok çeşitli alanlarda düzenlediği kurslarına, okullarına ve tabii kongrelerine katılmanızı, bu yollardan geçen bir psikiyatrist ve nörobilim öğrencisi olarak kesinlikle tavsiye ediyor ve mesleki yolculuğunuzda başarılar diliyorum.

Son olarak benim yolculuğumun Nörobilim alanında geçen son 2 yılında bana her konuda destek olarak yolumu açan mentorum Doç. Dr. Deniz Ceylan'a bu vesileyle tekrar teşekkür ediyorum. ■

2024 ECNP Excellence Award Deneyimim

Pınar Kızılay Çankaya*

Şu an muayenehanemde hizmet veren bir psikiyatri uzmanı olarak "Revealing gender disparities in adult ADHD: insights into peripheral inflammation parameters from a comparative study" adlı araştırma bildirimle bu yıl 37. ECNP (European College of Neuropsychopharmacology) Kongresi'nde "Excellence Award" ödülüne layık görülen çok sayıda genç psikiyatristten biri de ben oldum. Bu ödül hem mesleki hem de kişisel olarak benim için oldukça motive edici oldu. Bu süreci, genç meslektaşlarım için de ilham verici olabileceği düşüncesiyle paylaşmak istiyorum. Çünkü günümüzde bilimsel araştırmaların, akademik çalışmaların içinde yer almak istesek de çalışma koşullarımız ve bir araştırma projesinin içinde yer almak için gerekli olabilecek fırsatlara ulaşma zorlukları nedeniyle motivasyonumuz zamanla azalabiliyor.

ECNP ile tanışıklığım 2014 yılında, asistanlığım sırasında İstanbul'da düzenledikleri nöropsikofarmakoloji semineriyle başlamıştı. Sonrasında birkaç kez ECNP kongrelerine

*Uzm. Dr., Serbest Hekim

katılma imkânım da oldu. Nöropsikiyatri alanında çalışan genç araştırmacıları desteklemeye yönelik teşvik edici programları, uygun üyelik ücretleri ve geniş burs imkânları sunmaları benim açımdan motive edici olmuştu.

Şu ana kadar asistanlığım süresince bir üniversite hastanesi, uzmanlık itibarıyla devlet hastanesi, eğitim araştırma hastanesi, özel hastane ve en son muayenehane olmak üzere çalıştığım tüm koşullarda psikiyatrideki hem klinik pratik hem de araştırma kısmı ilgimi çekti. Ancak çoğumuz için mevcut çalışma koşullarında bir araştırma fikrini geliştirmek, yürütmek ve bunu bir makaleye çevirme sürecinin oldukça zorlayıcı olması zaman zaman motivasyonumu düşürdü.

Son çalıştığım hastanede sivil havacılık sağlık kurulu olması nedeniyle çok sayıda nöropsikiyatrik değerlendirme ve nöropsikolojik test yapılıyordu. Akademik ve mesleki ilgi alanlarımdan biri olan nörogelişimsel bozukluklar alanında daha fazla sayıda hasta muayene etmemi sağlayan bu süreç bu alana olan mesleki ilgimi ve okumalarımı daha da artırdı. Bu da bu alanda erişkin dönemdeki araştırmalar anlamında bazı boşluklar olduğunu fark etmemi sağladı. Hastanenin kendi etik kurulunun olması da araştırma fikrimi geliştirme motivasyonumu artırdı ve kolaylaştırdı. *Bireysel çalıştığım ve araştırmamın her aşamasını yalnız yürüttüğüm bir süreç oldu.* Bunun dezavantaj olduğunu düşünüyorum. Çünkü iyi bir araştırmanın iyi bir araştırma grubu içinde olmakla ilişkili olduğu herkesin bildiği ve şanslıysa deneyimlediği bir bilgi. Araştırma bulgularımı yorumlarken okuduğum çok sayıda makale bu alanda çok merkezli ileri çalışmalar için de fikirler oluşturdu. Bu merakımın ve çabamın uluslararası bir ödülle ödüllendirilmesinin oldukça mutluluk verici ve tatmin edici olduğunu söyleyebilirim.

Ödül açıklandıktan sonra bildirimini akademik bir poster hâline getirme ve sunumumu ECNP'nin sosyal medya hesapları aracılığıyla tanıtmaya süreci de benim için öğretici bir deneyim oldu. Çünkü artık bilimsel verileri sıkıcı bilgiler şeklinde sunmak değil de akademik dünyada ilgi çekici bir şekilde tanıtabilmenin önemsendiği bir dönemdeyiz. Ödülün açıklanmasından kongreye kadar olan süreçte ECNP bilimsel olarak kalitesinden taviz vermeden bildirimini nasıl ilgi çekici

bir poster sunumu hâline getireceğiniz ve tanıtacağınız yönünde e-posta yoluyla bilgilendirmelerini sürdürdü.

Kongre süreci başlı başına etkileyici bir deneyimdi. Farklı ülkelerden gelen araştırmacılar ve uzmanlarla tanışmak, yeni araştırma trendlerini öğrenmek ve kendi çalışmamı uluslararası bir platformda sunmak akademik perspektifimi oldukça genişletti. Sunum sırasında hem jüri üyeleri hem de katılımcılardan aldığım geri bildirimler çalışmamı daha ileri taşıyabilmek adına çok kıymetliydi. ECNP kongreleri ister preklinik ister klinik olsun ilgi alanınıza göre birçok yeni mesleki ağ kurmaya elverişli bir ortam sunuyor. Genç araştırmacıları çalışma gruplarına katılmaya ve kendi aralarında network kurmaya teşvik etmeye çalışıyor. Ben de kongrede hem Türkiye'den hem yurt dışından farklı koşullarda ve farklı alanlarda çalışan birçok genç araştırmacıyla tanışma fırsatı buldum.

Başvuru sürecinden başlayarak bu tür deneyimlerin mesleki ve akademik gelişim için çok değerli olduğunu düşünüyorum. Bu tarz ödüllerin de uluslararası kongrelerde aktif rol almak, ağ oluşturma ve alandaki yenilikleri yakından takip etme açısından büyük bir avantaj ve motivasyon sağladığını söyleyebilirim. Son olarak, Türkiye'deki genç psikiyatristlerin uluslararası platformlarda temsil edilmesi mutluluk ve gurur verici. Bu deneyimin genç araştırmacılara ilham vermesi ümidiyle... ■

Türkiye Psikiyatri Derneği - Kongrelerimizin Geleceği Anketi

Değerli Meslektaşlarımız,

30 Ekim-3 Kasım 2024 tarihleri arasında "Barışın ve bilimin ışığında ruh sağlığını ve yaşam hakkını savunmak" teması ile gerçekleşen Türkiye Psikiyatri Derneği 60. Ulusal Psikiyatri Kongresi'nin ardından gelecek kongrelerimizin planlarını hep birlikte şekillendirebilmek amacıyla görüşlerinizi almak istiyoruz. Kongre düzenlemelerine ilişkin yaşanan mali ve teknik zorluklar nedeniyle, kongrelerin bundan sonraki formatı, içeriği ve akışı hakkındaki beklentileriniz, Türkiye Psikiyatri Derneği kongrelerinin geleceğini birlikte inşa etmek adına son derece kıymetlidir.

Dünyada ve ülkemizde kötüleşen mali koşullar gerek otel gerekse şehir kongrelerinin zorlukları, Türkiye Psikiyatri Derneği

bilimsel toplantılarının sürdürülebilirliği konusunda endişeleri artırmaktadır. Artan otel ve kongre merkezi maliyetlerine karşılık azalan sponsorluk desteği, kongrelerin finansal devamlılığı açısından önemli zorluklar yaratmaktadır.

Bu noktada, kongrelere katılımın ve kongrelerimizin bilimsel niteliğinin artması için değerli görüşlerinizi bizimle paylaşmanızı ve soruları yanıtlayarak katkı sağlamanızı rica ederiz.

Vakit ayırdığınız için teşekkür ederiz.

Saygılarımızla

TPD Merkez Yönetim Kurulu & Kongre Düzenleme Kurulu

Ankete [bu bağlantıdan](#) ulaşabilirsiniz.

2. Pamukkale Psikiyatri Sempozyumu'ndan İzlenimler

**2. PAMUKKALE
PSİKIYATRİ SEMPOZYUMU**
20-22 Aralık 2024,
Adem Pira Otel, Denizli

"Psikiyatri ve Psikoterapide Gelişmeler"

Pamukkale Psikiyatri Sempozyumu'nun ikincisi 20-22 Aralık 2024 tarihlerinde Türkiye Psikiyatri Derneği Denizli Şubesi ve Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri ve Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Ana Bilim Dalları'nın iş birliği ile Pamukkale-Denizli'de gerçekleşti. Yoğun katılımın görüldüğü sempozyuma katılan meslektaşlarımızdan izlenimlerini dinledik.

İbrahim Sungur*

Geçtiğimiz hafta 2. Pamukkale Psikiyatri Sempozyumu kapsamında 20-22 Aralık tarihlerinde Pamukkale/Denizli'de düzenlenen etkinliğe katılma fırsatım oldu. Sempozyum alanında uzman pek çok akademisyenin ve araştırmacının bir araya geldiği oldukça verimli bir organizasyondur. Sempozyumun genelinde oldukça samimi bir atmosfer hakimdi. Hemen hemen tüm sunumların tamamen dolu olması, etkinliğe duyulan ilginin bir göstergesiydi. Sabah erken saatlerde gerçekleşen oturumlar bile yüksek katılımı gerçekleştirdi. Tek salon olması, tüm katılımcıların aynı sunumlara odaklanmasını sağladı ve hiçbir oturumu kaçırmamak adına büyük bir avantaj oldu. Alanında uzman, bilimsel literatüre büyük katkılar sağlayan araştırmacıların çalışmalarını dinleme ve sonrasında birebir iletişim kurabilme şansı, kongrenin en değerli yönlerinden biriydi. Sözel sunumlar ve poster oturumları sırasında yazarlar ve katılımcılarla fikir alışverişinde bulunmak, hem bilimsel hem de mesleki açıdan oldukça zenginleştirici bir deneyimdi. Katılımcıların farklı bölgelerden gelmesi, farklı akademik birimlerin ekollerini ve yaklaşımlarını tanıma açısından önemli bir fırsat sundu. Genel olarak sempozyumun benim için en önemli kısmı samimi ortamıydı buna ek olarak hem bilimsel hem de sosyal açıdan oldukça verimli geçti. Termal otelde kış döneminde düzenlenmesi ise etkinliği daha keyifli kıldı. Gelecek yıl tekrar katılmayı sabırsızlıkla bekliyorum ve meslektaşlarıma da bu kongreyi içtenlikle tavsiye ederim. ■

*Dr., Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı

Özgür Değirmenci*

Bu yıl ikincisi düzenlenen Pamukkale Psikiyatri Sempozyumu'na katılmak hem kişisel hem de mesleki açıdan benim için unutulmaz bir deneyim oldu. Bu sene psikiyatri asistanlığımın ikinci senesi ve bu kongreye bize ilk duyurulduğunda beri katılmayı düşünüyordum. Yaklaşık üç ay önce bir süpervizyon toplantısında bir hocamın, "kongreye gideceksen aktif katılımcı olarak gitmeye çalış" demesiyle sözel bir bildiri eşliğinde katılmaya karar verdim. Kongre oteline vardığımda tanıdık yüzler ve arkadaşlar görmemle beraber kendimi hiç yalnız hissetmediğim bir yerde olduğumu biliyordum.

Psikoterapi alanındaki yeniliklerden bağımlılık konusundaki gelişmelere, bipolar bozukluk ve şizofreniyle ilgili güncel bilgilere kadar zengin ve kapsayıcı bir program sunan Pamukkale Psikiyatri Sempozyumu hem yeni bilgiler edinmemi hem de güzel anılar biriktirmemi sağladı. Özellikle kongre programının içeriğinde birçok farklı alana ve bakış açısına yer verilmesinin zenginleştirici bir tartışma ortamı yarattığını düşünüyorum. Program içeriğine baktığımda beni en çok etkileyen şey atölye sayısının çeşitliliği oldu. Kendi adıma hangi atölyeye katılacağım konusunda son ana kadar tatlı bir kararsızlık yaşadım. Nihayetinde "Panik Bozuklukta 5 Seanslık Grup Bilişsel Davranışçı Terapi Protokolü" atölyesine katılmaya karar verdim. Hem kendi katıldığım atölye olsun hem de diğer atölyelere katılan meslektaşlarımdan duyduklarımı şunu söyleyebilirim ki, özellikle başta biz asistanlar olmak üzere, atölye programları oldukça öğretici ve ufuk açıydı. Bilimsel programın yanı sıra sempozyumun benim için diğer önemli noktası meslektaşlarımla bir araya gelmek, çağımızın şartlarından ötürü çevrim içi toplantı ve eğitimlerde gördüğüm birçok hocalarımla yüz yüze tanışmak ve konuşmak, meslektaşlarımla fikir alışverişinde bulunmak ve gelecek araştırma planları yapmak oldu.

İkinci Pamukkale Psikiyatri Sempozyumu dopdolu programı, farklı bakış açıları ve zenginleştirici sosyal ortamıyla bana birçok şey kattığını düşündüğüm ve bir nebze gündelik hayatın dertlerinden ve yoğunluğundan uzaklaşmamı sağlayan bir sempozyum oldu. Sempozyumdan ayrılırken aklımdan geçen tek bir düşünce vardı: "Umarım üçüncüsüne katılabiliyim." Bu vesileyle hem sempozyumu düzenleyen ekibe ve hem de konuşmacılara teşekkürlerimi iletme isterim. Son olarak, meslektaşlarıma gelecek seneki sempozyumu kesinlikle kaçırmalarını tavsiye ederim. ■

*Dr., Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı

İş Yerinde Ruh Sağlığı Kimin Sorumluluğunda? Bir Münazara Üzerine

Güneş Devrim Kıcalı*

Merhaba Bülten okurları, bildiğiniz üzere bu sayımızın konusu iş yerinde ruh sağlığı ve acaba bu konu kapsamında ruh sağlığını koruma sorumluluğu kime aittir? Koruyucu ruh sağlığı hekimliği perspektifinde **10 Ekim 2024 tarihinde Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi** bünyesinde gerçekleşen halka ve üniversite personeline açık bir münazara düzenleyen Dr. Öğr. Üyesi Meltem Derya Şahin, etkinliğin organizatörü, sunucusu ve moderatörü olarak bu eğitici ve eğlenceli etkinliği sizler için özetledi.

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi'nde Dünya Ruh Sağlığı Günü Münazarası: İş Yerinde Ruh Sağlığını Kim Korumalı?

Meltem Derya Şahin**

10 Ekim Dünya Ruh Sağlığı Günü kapsamında bu yılın teması “İş Yerinde Ruh Sağlığı” olarak belirlenmişti. Biz de Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı olarak, bu anlamlı günü üniversite çapında farkındalık yaratacak bir etkinlikle taçlandırmak istedik. Bu çerçevede, “İş Yerinde Ruh Sağlığını Kim Korumalı? İşveren mi? Çalışan mı?” başlıklı bir münazara düzenledik. Etkinliğin planlanması ve moderatörlüğünü üstlenmekten büyük mutluluk duydum.

Münazara, iki grubun kendi argümanlarını sunmasıyla başladı. İlk sözü alan işveren grubu, işverenlerin çalışanların ruh sağlığını koruma sorumluluğuna dikkat çekti. İşverenlerin ekiplerinin refahını önceliklendirmesi gerektiğini vurgulayan grup, bu sorumluluğun bazı ülkelerde yasal çerçevede düzenlendiğini belirtti ve örneklerle destekledi. İş yerlerinde düzenlenebilecek etkinliklerin çalışanların ruh sağlığını güçlendireceğine dair görüşlerini sundular.

Ardından söz alan çalışan grubu, bireysel baş etme becerilerinin ruh sağlığını koruma açısından önemli olduğunu savundu. Grup, işverenlerin ruh sağlığı yerinde olmadığında iş süreçlerinin aksayabileceğine dikkat çekerek bu açıdan bireysel farkındalığın ve çabanın önemini vurguladı.

Münazaranın en heyecanlı bölümlerinden biri, karşılıklı soru-cevap oturumu oldu. Bu bölümde gruplar, bir önceki sunum sırasında aldıkları notlar doğrultusunda karşı tarafa zorlu sorular yöneltti ve tartışmayı daha da zenginleştirdi. Son olarak, her iki grup kapanış konuşmalarıyla görüşlerini özetledi. İzleyicilerin karekod sistemi üzerinden gerçekleştirdiği oylama sonucunda, argümanlarını daha etkili savunan grup olarak işveren grubu seçildi.

Üniversite genelinde oldukça ses getiren bu münazara hem işverenlerin hem de çalışanların iş yerinde ruh sağlığını koruma ve güçlendirme konusundaki rollerini bütüncül bir şekilde ele almak için bir zemin oluşturdu. Dünya Ruh Sağlığı Günü'nün anlamına uygun şekilde ruh sağlığının değerine vurgu yapan bu etkinlik, aynı zamanda iş yerindeki psikolojik iyi olma hâlinin önemine dair farkındalık yaratmamız için de kıymetli bir fırsat sundu.

Bu anlamlı etkinliğin bir parçası olmaktan ve moderatörlüğünü yapmaktan büyük gurur duydum. Gelecek yıllarda da ruh sağlığını ön plana çıkaran etkinliklerle bu tür farkındalık çalışmalarını sürdüreceğimize inanıyorum. ■

*Uzm. Dr., Muğla Eğitim Araştırma Hastanesi

**Dr. Öğr. Üyesi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Ana Bilim Dalı

TPD Çalışma Birimlerinden

Bilişsel Davranışçı Psikoterapi Çalışma Birimi

Türkiye Psikiyatri Derneği bünyesindeki çalışma birimlerinden Bilişsel Davranışçı Terapi Çalışma Birimi hakkında bilgilerle bültenimizin tanıtım serisine devam ediyoruz.

Bilişsel Davranışçı Terapi bir psikoterapi türüdür. İnsan davranışı ve duygulanımını inceleyen psikolojik modellerden yararlanılarak geliştirilmiştir. Bilimsel bir zemin üzerine kurulu olup birçok psikiyatrik bozukluk ve geniş bir sorun alanında etkili olduğu kanıtlanmış bir tedavi yaklaşımıdır.

Bilişsel davranışçı terapiler doğrudan sorun çözmeye yönelik, kısa süreli, ekonomik yaklaşımlar olmalarının yanı sıra danışan bireye kolay anlaşılabilir bir tedavi rasyoneli sunmaları, öğrenme kuramları gibi bilimsel bir temel üzerine kurulmuş olmaları, deneysel psikoloji ile klinik psikoloji arasında sağlam köprüler oluşturmaları ve yalnızca ruhsal bozuklukların tedavisinde değil önlenmesinde de kullanılabilmeleri ve danışana sorun çözüme yöntemleri öğretme ve beceri kazandıran yönleriyle etkinliği kanıtlanmış tekniklerden oluşur.

Çalışma birimi koordinatörlüğü Dr. M. Zihni Sungur, Dr. Erhan Ertekin, Dr. Çağdaş Öykü Meriç tarafından yapılmış olup halen koordinatörlüğü Dr. Gülay Oğuz tarafından yürütülmektedir. Bu çalışma birimi 613 kişiden oluşmaktadır. Klinik Eğitim Sempozyumu ve Ulusal Psikiyatri Kongrelerinde etkinlik önerisi oluşturulduğunda WhatsApp grupları ve email ile bağlantı kurulmaktadır. Her türlü soru ve danışma konusunda grup üyeleri özverili ve saygılı bir dayanışma içerisinde çalışmaktadırlar.

Çalışma birimimiz, başta Ulusal Psikiyatri Kongresi ve Uluslararası Klinik Eğitim Sempozyumu olmak üzere toplantı ve kongrelere panel, kurs, olgu toplantıları ile katkı sağlamaktadır. 9-12 Mayıs 2024 26. Klinik Eğitim Sempozyumuna Depresyon Tanısına En Sık Eşlik Eden Kişilik Patolojileri Varlığında BDT ve Şema Perspektifinden Müdahale Yaklaşımları kursu ile, 30 Ekim-3 Kasım 2024 60. Ulusal Psikiyatri Kongresine Çağdaş BDT Yaklaşımları başlıklı On Soruda Bir Konu oturumu ve Kişilik Bozuklukları Ek Tanısında Depresyon Tedavisi başlıklı kurs ile katkıda bulunmuştur.

Bu amaçla çalışma birimimiz hem kendi aramızda iletişimi artırmakta hem de ihtiyaç hâlinde ülkenin her yerinde hastaların uygun tedavi ve psikoterapiyi alabileceği hekimlere yönlendirmeyi kolaylaştırmaktadır.

Çalışma birimimize bu alanda ilgisi olan meslektaşlarımızın katkısı çok kıymetli olup, katılımınızdan çok keyif alacağımızı belirtmek isteriz.

Saygılarımızla,

Bilişsel Davranışçı Psikoterapi Çalışma Birimi
Koordinatörlüğü

Ruh Sağlığını Güçlendirme Çalışma Birimi

Sağlığın iyileştirilmesindeki kazanımlar, sağlığın güçlendirilmesi ve hastalıkların önlenmesi olarak özetlenebilir. Dünya Sağlık Örgütü kuruluşundan bugüne kadar sağlık tanımlarında ruhsal iyiliği kapsamış, güncel uluslararası sağlık kampanyalarında da "ruh sağlığı olmadan sağlık olmaz" sloganını yaygınlaştırmıştır. Peki, ruh sağlığı nasıl güçlenir?

Ruhsal sağlık yalnızca hastalıkların olmaması değildir; kişinin potansiyelini gerçekleştirebildiği, yaşamın olağan meydan okumalarıyla başa çıkabildiği bir iyilik hâlidir. Fiziksel sağlığın iyiliği ruhsal sağlığın önemli bir parçasıdır.

Ruh Sağlığını Güçlendirme Çalışma Birimi ruh sağlığına bir halk sağlığı perspektifi ile yaklaşarak ruhsal sağlığı güçlendirecek davranışlara, destekleyici ortamlara, kapasite geliştirmeye, sağlık hizmetlerinin düzenlenmesi ve bu bağlamda kamu politikalarına odaklanır. Çalışma birimindeki meslektaşlarımızın dayanışma, bilgi paylaşımı ve iş birliğini kolaylaştırmak adına bir WhatsApp grubu ve bir Google mail grubu bulunmaktadır. Güncel olarak aktif üye sayısı 50'dir. Ruh Sağlığını Güçlendirme Çalışma Birimi, Türkiye Psikiyatri Derneği'nin çeşitli kongrelerinde diğer çalışma birimleri ile de iş birliği yaparak panel sunumları ile aktif olarak katılmaktadır.

Dünya Sağlık Örgütü'nün hizmet verdiği tüm ülkelerin yararına sunulan Ruh Sağlığını Güçlendirme Özet Raporu, çalışma biriminin geçmiş dönem koordinatörleri Okan Taycan ve Bülent Coşkun tarafından çeviri editörlüğü yapılarak, çalışma birimi üyelerinin de katkılarıyla Türkçeye kazandırılmış, TPD Yayınları'nın ilk çevrim içi çeviri yayını olarak basılmıştır. İlgili metne bu bağlantıdan ulaşabilirsiniz.

Ruhsal hastalıkların iyileştirilebilir ve önlenemez olduğu anlayışıyla yola çıkan güçlenme yaklaşımı, psikososyal müdahaleler ve halk sağlığı temelli müdahaleler ile hem önleme hem de zarar azaltmayı vadeder. Ruh sağlığını güçlendirme yaklaşımına ilgi duyan meslektaşlarımızı aramıza katılmaya davet ediyoruz.

Gökçen Yılmaz-Karaman

Çalışma Birimi Koordinatörü

Aklımızda Kalanlardan: Bir Film

Hayallerim, Aşkım ve Sen

Kadının Adı, Babanın Yasası

Yönetmen: **Atıf Yılmaz**

Irem Peker*

Atıf Yılmaz'ın 1987 yapımı *Hayallerim, Aşkım ve Sen* filmi, baş karakter Coşkun'un (Oğuz Tunç), sinema perde-sindeki kadın imgeleri üzerinden kimlik inşası sürecini işler. Lacan'ın "object petit a", "Öteki" ve "Babanın Yasası" gibi kavramları ışığında film, Coşkun'un içsel çatışmalarını ve kadın üzerinden kurduğu arzu nesnesi ile karşılaşmasını ele alır. Bu psikanalitik öğelerin yanı sıra film, feminist eleştirinin sıklıkla odaklandığı bir temayı, yani kadının eril bakışla tanımlanmasını ve özne-nesne ilişkisinde pasif kılınmasını da gündeme getirir.

Filmde Coşkun, sinemaya aşkla bağlı bir yetimdir. Hayranı olduğu Derya Altınay'ın (Türkan Şoray) başrolde olduğu bir senaryo yazmak en büyük hayalidir. Ancak zihninde yarattığı kadın imgelerinin birbirine zıt yapıları onu tıkar; burada "mükemmel kadın" arayışı, Lacan'ın "object petit a" olarak tanımladığı, ulaşılmaz olan arzu nesnesine işaret eder. Coşkun'un imgesel olarak kurduğu bu figür, anelik ve şehvet gibi iki zıt unsurun birleşimidir. Bu iki zıtlığın temsilcisi olan Nuran ve Melek karakterleri, Coşkun'un içsel çatışmasının dışavurumları olarak belirir. Hayati Bey'in Derya Altınay ile tanışarak onun "gerçek" bir insan olduğunu fark etmesinin yazım sürecinde ona yardımcı olabileceğini söylemesi, Lacan'ın "Babanın Yasası"nı Coşkun'a hatırlatır. O, idealize ettiği kadın figürünün sınırlarını kabul etmek zorundadır.

Film bu anlamda imgesel, simgesel ve gerçek düzlemler arasında geçişlerle Coşkun'un bilinç dışındaki özlemlerini ve yasaklarla olan çatışmasını yansıtır. Coşkun, geçmişte yetimhanedeyken sinemada izlediği bir filmdeki anne figürüyle büyülenmiştir. Bu anne, Lacan'a göre "imaginary" yani imgesel düzlemde temsil edilen, sevecen, şefkatli ve kusursuz bir figürdür. Ancak Melek, Coşkun'un ergenlik döneminde

arzunun nesnesi hâline gelen, cilveli ve baştan çıkarıcı bir karakterdir. Lacan'a göre, bu iki figürün özdeşleşme sürecindeki etkisi, "Öteki" ile kurulan ilişkiyi ve öznenin kimlik inşasındaki zorlanmaları açığa çıkarır. Coşkun, Derya'nın peşinde "object petit a"yı yani nihai arzu nesnesini aramaktadır, ancak her bir temsil yetersiz kaldıkça bu arzu yeniden yenilenir.

Filmdeki psikanalitik derinlik, özellikle Coşkun'un senaryosunu yazma sürecinde belirginleşir. Senaryosunu gerçek Derya ile paylaşma fırsatı bulduğunda, Coşkun'un hayalindeki film sahnelenir. "Bir Beyoğlu Rüyası" adlı metafilm, Coşkun'un en saf hâliyle arzu nesnesine ulaşma çabalarını ve Öteki ile kurduğu "gizli" bağları resmeder. Filmin sonunda karakterin arzuladığı kadın, kendini balkondan aşağı bırakır. Coşkun nihayet bu arzu nesnesine bir şekilde ulaşsa bile, Lacan'ın "object petit a"sının yetersizliği vurgulanır. Hiçbir temsil ya da düşsel figür ona ulaşmanın tatminini sağlamaz.

Filmde Coşkun'un arzusunun sürekli tatminsizlikle sonuçlanması, Lacan'ın jouissance kavramıyla açıklanabilir. Jouissance, bireyin ulaşamadığı bir arzu nesnesinin peşinden gitmesiyle oluşan haz ile acının iç içe geçtiği bir deneyimi tanımlar. Coşkun, hem Derya'yı arzu ederek haz duyar hem de ona ulaşamazlığı yüzünden tatminsizlik yaşar. Derya'nın her seferinde farklı bir yüze bürünmesi ve idealize ettiği kadından uzaklaşması, Coşkun'da arzusunun sürdüren bir tür bağımlılık yaratır. Derya onun için bir jouissance nesnesidir; Coşkun ona yaklaştıkça daha büyük bir boşluk hissi yaşar, ama yine de bu tatmin edici olmayan arayışı sürdürmekten vazgeçmez. Jouissance burada, arzunun sürekli olarak yenilendiği ve asla tatmin edilemeyen bir durum yaratır.

Yönetmen Atıf Yılmaz, filmde Lacan'ın "Babanın Yasası" olarak tanımladığı, bireyin toplumsal kurallarla yüzleşme zorunluluğunu yansıtır. Coşkun'un senaryosu gerçek filme dönüştüğünde, yapımcı Sudi Bey'in müdahaleleriyle büyük bir değişime uğrar. Lacan'a göre, Babanın Yasası,

*Uzm. Dr., Şanlıurfa Mehmet Akif İnan EAH Psikiyatri Bölümü

bireyi arzularına erişme konusunda sınırlayan bir otorite olarak karşımıza çıkar. Bu durumda Sudi Bey, Coşkun'un arzusunu kısıtlayan üçüncü bir figür olarak ortaya çıkar ve ona gerçeklikle yüzleşme zorunluluğunu hatırlatır. Film bu anlamda, seyirciye Coşkun'un bir çocuk gibi sınırsızca kurduğu hayallerin, "baba" figürü karşısında yıkılışını gözler önüne serer.

Anlatı açısından, film bir "film içinde film" yapısı kullanır ve bu yapı aracılığıyla Coşkun'un fantezi dünyasına seyirciyi çeker. Özellikle "Bir Beyoğlu Düşü" sahnelerinde Coşkun'un hayallerine dair bir sinematografik yolculuk yapılır. Yönetmen, Coşkun'un zihninde yarattığı ideal aşkın imgesini, sepya tonlardaki renk paleti ve nostaljik Beyoğlu atmosferiyle sahneler. Kamera, Coşkun'un imgesel dünyasında kadını ona erişilmez bir tanrıça olarak resmeder. Kadın figürleri genellikle yukarıdan, erişilmez bir açıyla gösterilir; Coşkun ise onları uzaktan izleyen ve sadece gözleriyle sahip olmaya çalışan bir figür olarak konumlanır. Kamera, karakterleri parmaklıkların ve vitrin pencerelerinin arkasından izleyerek, Coşkun'un yasak bir arzuya kapılışını ve bu arzu nesnesine hiçbir zaman gerçek anlamda ulaşamayacağını ima ederken seyirciyi de bu yasak aşkın gizli tanıkları pozisyonuna yerleştirir.

Film boyunca kullanılan ışık ve gölge oyunları da psikanalitik bir alt metin yaratır. Coşkun'un fantezilerinin belirginleştiği sahnelerde, belirgin aydınlatmalar yerini daha loş ve karanlık bir atmosfere bırakır. Özellikle Coşkun'un yetimhanede sinemaya duyduğu ilk ilgiyi gösteren sahnelerdeki soğuk, solgun renkler, Coşkun'un yalnızlığını ve arayış içindeki kimliğini yansıtır. Beyoğlu'nun nostaljik atmosferi ve geçmişçi çağrıştıran sepya tonlar, Coşkun'un fantezilerinin eski ve erişilemez bir idealle beslendiğini ifade eder.

Kadın karakterlerin eril bakış açısından temsil edilişi feminist film eleştirisi açısından anlamlıdır. Laura Mulvey'in "Görsel Haz ve Öykülü Sinema" adlı makalesinde belirttiği gibi, kadın sıklıkla pasif bir arzu nesnesi olarak sunulur ve erkeğin "skopofil" (görme arzusu) ihtiyaçlarına hizmet eder. Bu filmde de Coşkun, Derya'yı idealize ederek bir arzu nesnesi olarak inşa eder; ancak bu idealizasyon, kadını tek boyutlu ve erkeğin arzularıyla sınırlı bir varlık hâline

getirir. Filmde kadın karakterler, özellikle Nuran ve Melek, Lacan'ın imgesel düzlemdeki anne ve şehvet figürlerinin zıt kutuplarını temsil eder. Nuran, şefkatli ve korunması gereken bir anne figürüken Melek, cilveli ve baştan çıkarıcı bir kadındır. Derya karakteri daha karmaşık bir figür olsa da film boyunca yine erkeklerin gözünden izlenir ve bu, feminist eleştiriye hak eden bir durum yaratır.

Derya'nın bireysel iç dünyası, arzuları ve duyguları anlatıda yüzeysel geçilir; daha çok Coşkun'un arzu nesnesi olarak ya da yapımcı Sudi Bey'in etkisi altında var olur. Lacan'ın "Babanın Yasası" kavramı burada feminist eleştiri için bir başka zemin oluşturur. Derya'nın kariyerine yön veren kişi Sudi Bey'dir; bu otorite figürü, Derya'nın iradesine müdahale ederek onun "bütün" bir karakter olmasını engeller. Sudi Bey, Derya'nın rol seçimlerinde, hayatında ve hatta ilişkilerinde belirleyici bir figürdür, bu da kadının eril otorite karşısındaki konumunu gösterir.

Coşkun'un yaşadığı hayal kırıklıkları da bu bağlamda anlam kazanır. Filmin çekim sürecinde Coşkun'un setten uzaklaştırılması ve senaryosunun değiştirilmesi, sadece erkek karakterin değil, aynı zamanda Derya'nın da üzerinde kurulan baskıyı açığa çıkarır. Çekimlerin sonunda Derya, yapımcının kararlarına uymak zorunda kaldığını ifade eder; bu itiraf, onun bireysel özgürlüğünü eril sistem içinde yitirdiğine işaret eder. Feminist açıdan bu, kadının sistem tarafından baskı altına alındığı ve kendi seçimlerini yapmasının zorlaştırıldığı bir durumu gösterir.

Hayallerim, Aşkım ve Sen, kadın karakterleriyle feminist eleştiriye hak eden, ancak psikanalitik öğelerle zenginleştirilmiş derinlikli bir yapı sunar. Atıf Yılmaz'ın kendine has üslubu, anlatıda dramatik yapıyı bozan fantastik öğeler ve sahne geçişleri ile seyirciye film izlediğini hatırlatırken aynı zamanda özellikle "Bir Beyoğlu Düşü" sekansında kullanıldığı mekanlar, fondaki müzik ve sinematografik seçimleri ile seyirciyi tekrar büyülü bir atmosfere davet eder. Sonuç olarak kendine özgü bir sinema dili ve derdi olan auteur bir yönetmenin elinden çıkan ve katıldığı pek çok festivalden ödülle dönen Hayallerim, Aşkım ve Sen, izleyicisine takip etmesi kolay olmayan ancak salondan hoş duygularla ayrılmasını sağlayan bir seyir tecrübesi sunar. ■

Aklimızda Kalanlardan: **Bir Kitap**

Kayıp Ağaçlar Adası

Yazar: **Elif Şafak**

Arman Özgündüz*

Elif Şafak'ın 2021'de İngilizce kaleme aldığı Kayıp Ağaçlar Adası romanı 2023'te Türkçe çevirisiyle okuyucusuyla buluştu.

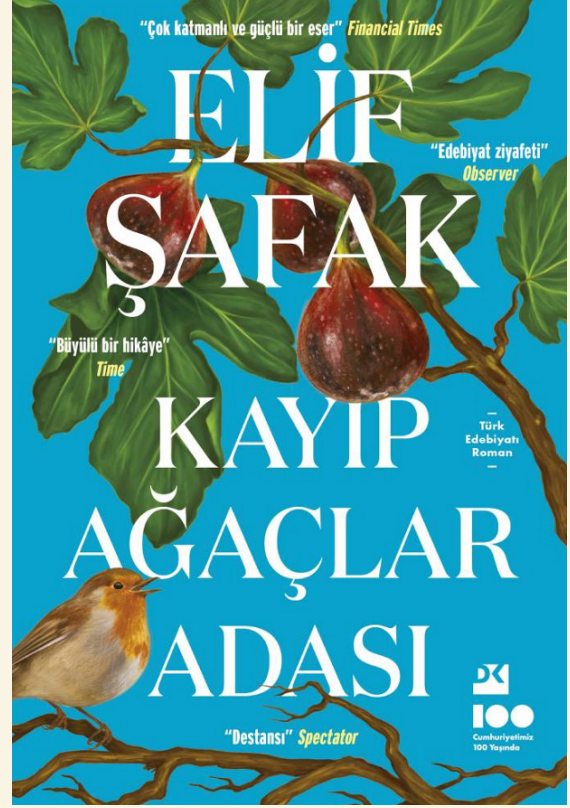
1974 Kıbrıs'ından 2010'lar Londra'sına uzanan anlatı bazen bir dış anlatıcının bazen de Kıbrıslı bir incir ağacının dilinden devam ediyor. Ağaçlarla, bitkilerle ve hayvanlarla da dertleşen ağaç bir fabl tadı yaratıyor.

Akdeniz mutfağının eşsiz lezzetleriyle dolu sofralarda en keyifli danslarla eğlenen huzurlu insanların adasında Yusuf ile Yiorgios'un birlikte işlettiği Mutlu İncir tavernası Defne ile Kostas'ın aşklarına da şahitlik eder. Çıkan savaş sonucu sadece aileler, aşklar ve insan hikâyeleri değil ekolojik sistemin diğer bileşenleri de darmadağın olur.

Mülteci hayatı yaşamaya başlayan binlerce Kıbrıslı'ya restorana isim veren incir ağacı da katılır. Ada isimli melez Kıbrıslı genç kız ile Mutlu İncir'in köklerinin peşindeki arayışı insanla doğanın duygudaşlığı ve ayrılamazlığının çarpıcı bir örneğini teşkil ediyor.

Güneşli ve neşeli Kıbrıs'tan alınan köklerin ve genlerin yağışlı ve kasvetli Londra ikliminde var olma çabasının

*Op. Dr., Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi

okuyucuyu sıkmadan verilen botanik ve zoolojik bilgilerle birlikte aktarımı okurken alınan keyfi yukarı taşıyan detaylardan.

Ada'nın soy ismi olan Kazantzakis ile Alexis Zorba'nın yaratıcısı ünlü edebiyatçı Nikos Kazantzakis'e de bir selam gönderilir, ki o da bir başka adalı, Giritli Kazantzakis'tir.

Elif Şafak'ın alışıldık akıcı anlatımıyla toplumsal cinsiyet eşitsizliği, ekolojik kriz, göçmenlik psikolojisi ve etnik ayrışmalarla yoğrulmuş güçlü ve samimi bir roman. İyi okumalar dilerim. ■

Acil Psikiyatri

Kitap Yayın Yönetmenleri: **Fatih ÖNÇÜ, Yunus HACİMUSALAR**

Ruh sağlığı hizmetinin temel yönlerinden biri, acil durumlara verilen önemdir. Bu olgudan hareketle, Türkiye Psikiyatri Derneği Sürekli Eğitim/Sürekli Mesleki Gelişim Dergisi Psikiyatride Güncel'in 2015 yılı 2. Sayısı Psikiyatride Acil konusuna ayrıldı. Sayının büyük ilgi görüp tükenmesi konuyla ilgili kapsamlı ve güncel bir kitap hazırlanması gerekliliğini ortaya koydu. Bu gereklilikten yola çıkılarak, Türkiye Psikiyatri Derneği Yayıncılık Kurulu'nun talebiyle hazırlanan Acil Psikiyatri kitabı, tüm psikiyatri asistan ve uzmanları ile acil servis hekimlerine uygulamalarında rehber olacak niteliktedir.

On beş bölümden oluşan bu kitap, tüm acil psikiyatrik durumların değerlendirilme ve yönetilme süreçlerine, ortaya çıkabilecek zorluklarda yapılabilecek müdahalelere dair pratik bilgiler sunmaktadır. İntihar, geriyatrik hastalar, konsültasyon-liyezon psikiyatrisi, adli olgular, psikiyatristin yasal sorumlulukları ve acil servis uygulamalarında kullanılan psikotropolar bu kitabın kapsamında yer alan diğer önemli başlıklardır.

Genç Psikiyatristler Komitesinden

Türkiye Psikiyatri Derneği Genç Psikiyatristler Komitesi Yönergesine göre, TPD'ye üye olup uzmanlığının ilk beş yılında veya 40 yaş altında olan tüm genç uzman hekimler Genç Psikiyatristler Komitesi'nin doğal üyeleridir. Genç psikiyatristler derneğimizde arada kalmış bir kesimi kapsamaktadır. Genç psikiyatristler, asistanlığını yeni bitirmiştir. Asistan Hekim Komitesi'nin yoğun etkinliklerini ve dayanışmasını deneyimlemiş ancak artık asistanlığın korunaklı limanından zorunlu hizmetin dalgalı sularına yol almışlardır. Belki de ücra bir ilçede, en yakın meslektaşına onlarca kilometre uzakta, ayrıldığı asistan odasının sıcaklığının özlemine çekmektedir. Ancak bu yolculukta henüz ilerleyecek süresi olmamış, derneğimizin kurullarında ve çalışma birimlerinde deneyimli hocalarının gölgesinde kendine henüz yer bulmakta zorlanmaktadır. Mesleğini hocalarının, danışmanlarının ve kıdemlilerinin desteği ve güvencesi olmadan icra etmeye yeni başlamıştır. Genç psikiyatrist kariyerinde gelecekte ne yapacağını bazen kaygıyla bazen de heyecanla hayal etmektedir. Genç psikiyatristin önünde büyük yol ayrımları vardır. Genç psikiyatrist bazı günler meslek hayatının sonuna kadar zorunlu hizmet kurasında atandığı hastanede çalışıp çalışmayacağını düşünmektedir. Genç psikiyatristin önünde devlet hastanesinde çalışmak, akademik kariyer, özel hastanede çalışmak, muayenehane açmak, yurt dışına gitmek ya da klinik çalışmaları bırakıp laboratuvarında çalışmak veya başka araştırma veya hizmet sektörlerinde çalışmak gibi çok fazla seçenek vardır. Bu kadar seçenek bazı günler onu

özgür hissettiren bazı günler belirsizliklerin kaygıları ağır basmaktadır.

Meslek ve özel hayatının belirsizliklerinin arttığı bir dönemde, zorunlu hizmet ile hiç alışkın olmadığı bir yerde yalnız kalmış, mesleki donanımı yüksek ancak yeterince deneyim elde etmemiş, üretmek için fazlasıyla istekli genç meslektaşlarımızın dayanışmalarını artırmaları, akademik ve mesleki destek sağlanması için, Avrupa Psikiyatri Birliği'nde (EPA) ve Dünya Psikiyatri Birliği'nde (WPA) bulunan Erken Kariyer Psikiyatristleri Birimi örneklerinden ilham alınarak, 2016 yılında Türkiye Psikiyatri Derneği Genç Psikiyatristler Komitesi fiili olarak kurulmuş ve 2018 yılında Genç Psikiyatristler Komitesi Yönergesi yürürlüğe girmiştir.

4 Temmuz 2024 tarihinde Hatice Öztürk, Merve Gümüştay, Gökhan Eşim, Emre Cem Esen ve Suat Yalçın olarak Türkiye Psikiyatri Derneği Genç Psikiyatristler Komitesi Yürütme Kurulu olarak seçilmiş olmaktan onur duyduk.

Derneğimizin birçok farklı biriminde çeşitli kademelerde görev almış, genç yaşlarına rağmen deneyimli üyeler olarak birlikte çalışmak için heyecanlı bir ekibiz. Derneğimiz çatısı altında, hangi çalışma birimi, düzenleme kurulu, eşgüdüm kurulu, yürütme kurulu olursa olsun paylaşmanın, üretmenin, birlikte yol alabilmenin ve dayanışmanın ne kadar değerli, anlamlı ve özel olduğunun farkındayız. Bu duygularla Temmuz ayında görevimize başladık.

Genç Psikiyatristler Komitesi'nin önceki dönemlerinde **Etkileşimli Vaka Serisi** gibi oldukça ilgi gören webinar serileri gerçekleştirilmiş, her kongrede başta genç meslektaşlarımız olmak üzere geniş katılım gösterilen paneller düzenlenmişti. Henüz yeni seçilmiş Yürütme Kurulu olarak devraldığımız emaneti bir sonraki döneme daha da geliştirerek aktarmak konusunda fikir birliğimiz vardı. Bu sebeple öncelikli amaçlarımızın Genç Psikiyatristler Komitesi'ne daha net bir kimlik kazandırmak, komitenin görünürlüğünü artırmak, komite

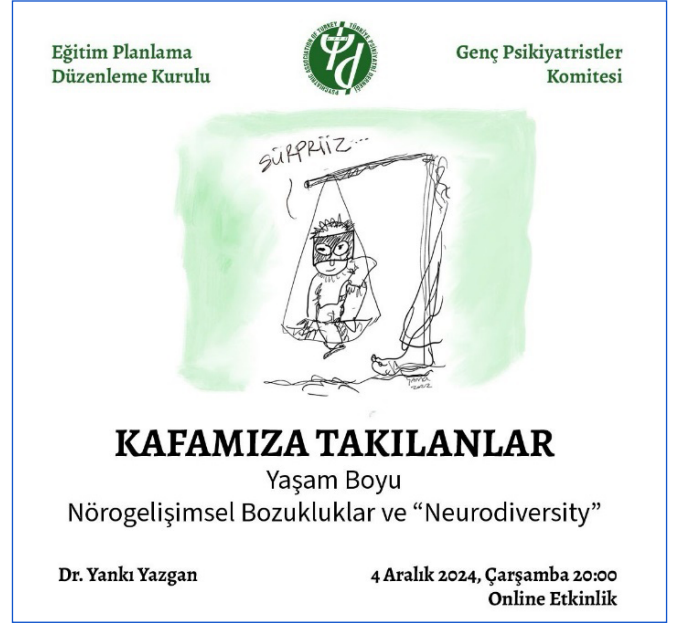

aracılığı ile genç meslektaşlar arası dayanışma ve bilgi alışverişini artırmak olduğuna karar verdik.

İlk toplantımızı 30 Temmuz Salı günü gerçekleştirdik. İlk toplantımızda gündemimiz öncelikle 60. Ulusal Psikiyatri Kongresi'nde Genç Psikiyatristler Komitesi adına yapılacak etkinlik başvuruları oldu. İlk toplantımıza katılım fazla olmasa da bu toplantıya katılanların tamamı Genç Psikiyatristler Komitesi adına yapılacak etkinlik başvurularının geliştirilmesi ve sunulmasında görev aldı. Bu toplantıdaki beyin fırtınaları sonrası ortaya çıkan "Arada Kalan Olgular Üzerinden Psikiyatride Rapor Düzenleme" ve "Zorunlu Hizmette Terapi Deneyimleri" oturumları 60. Ulusal Psikiyatri Kongresi'nde Genç Psikiyatristler Komitesi etkinliği olarak kabul edildi. Ayrıca Psikiyatri Eğitimi Çalışma Birimi ile ortak olarak "Psikiyatri Uzmanlık Eğitimi Mezuniyet Sonrasına Nasıl Hazırlıyor?" paneli düzenlendi.

İkinci toplantımızı 60. Ulusal Psikiyatri Kongresi içinde 31 Ekim 2024'te gerçekleştirdik. İkinci toplantıda katılımcı sayısının artması Yürütme Kurulu olarak bizlerin de motivasyonunu artırdı. İkinci toplantımızda TPD kongrelerinde genç meslektaşlarımızın panel sunabilmesinde yaşanan sorunlar, bazı çalışma birimlerinde genç meslektaşlara panellerde yer verilmemesi ile ilgili sorunlar gündeme alındı. Genç meslektaşlar arası dayanışmayı geliştirmek için toplantılar yapma fikri konuşuldu ve komitede örgütlenme artana kadar ayda bir buluşmanın daha uygun olacağı kararı alındı. Sonraki toplantılarda ruh sağlığı hastanesinde genç uzman hekim olmak, muayenehanede çalışan genç uzman hekim olma, cezavinde çalışan genç hekim olma gibi sunumların yapıldığı webinarlar da yapılabileceğine karar verildi. Ayrıca psikoteknik, yivsiz av tüfeği raporları gibi zor konularda daha çok deneyim paylaşımı ve tartışma ile yürüyen toplantılar yapılabileceği fikri ortaya atıldı.

Daha önce de Yürütme Kurulu'nun gündeminde olan Devlet Hizmet Yükümlülüğü WhatsApp gruplarının GPK tarafından oluşturulması ve bu şekilde her uzman kişiye GPK'yı tanıtmış olma fikri konuşuldu ve aynı zamanda DHY'de tercihler yazılırken o hastanede çalışan psikiyatri uzmanları ile iletişime geçme konusunda GPK'nın kolaylaştırıcı bir görev alabileceği konuşuldu. Ayrıca ölçek, hazır rapor şablonları gibi belgelerin toplanabileceği ortak bir Google Drive alanı oluşturma fikri tartışıldı.

Toplantıda son olarak kongreden bir hafta sonra genç psikiyatristlerin TPD kongreleri ile ilgili sorunları ve taleplerinin neler olduğu konusunda toplantı yapılması kararı alındı. 7 Kasım 2024'te üçüncü Genç Psikiyatristler Komitesi Toplantımızı gerçekleştirdik. Toplantılara katılımcı sayısının hızla artması çok sevindiriciydi. Toplantımızda derneğimizin karar alma ve çalışma süreçleri, katılımcılar açısından da düzenleyiciler açısından da yaşanan sorunlar açık bir şekilde konuşuldu. Tartışmadan süreçlerin ve sorunların samimi bir şekilde ele alınması, ortak çözümler bulma çabası komitenin dayanışma açısından geleceğinin parlak olacağı konusunda çok umutlandıracıydı.

Aylık toplantılarımızı sadece dayanışma değil, mesleki gelişim amacıyla da gerçekleştirmek için, 4 Aralık 2024'te yeni başlattığımız Kafamıza Takılanlar etkinlik serisinin ilk oturumunu Prof. Dr. Yankı Yazgan ile Yaşam Boyu Nörogelişimsel Bozukluklar ve "Neurodiversity" konusunda gerçekleştirdik. Yaklaşık 45 dakika sunum, 1,5 saat soru cevap ve tartışmadan oluşan oturuma 100'den fazla kişinin katılımı hepimizi sevindirdi.

Bir sonraki toplantımız 8 Ocak 2025 saat 20:00'da Kafamıza Takılanlar etkinlik serisinin ikinci oturumunda Prof. Dr. Doğan Şahin ile "Kişilik Bozuklukları ile Poliklinikte Çalışmak" konusunda olacak. Bütün genç meslektaşlarımızı bekliyoruz. ■

Genç Psikiyatristler Komitesi Yürütme Kurulu

Asistan Hekim Komitesinden...

Yeniden Asistan Olsam Köşesi

■ Psikiyatri asistanlık süreci, mesleki hayatımızın belki de en zorlu ama bir o kadar da önemli dönemlerinden biri. Bu süreçte zaman zaman yoruluyor, umutsuzluğa kapılıyor ve tünelin sonundaki ışığı görmekte zorlanabiliyoruz. İşte bu noktada, yürüdüğümüz yolların rehberleri olan hocalarımızın deneyimlerinden yararlanmak adına "Yeniden Asistan Olsam" köşesini başlattık. Bugün yeniden asistan olsam neyi farklı yapardım? sorusuna verdikleri yanıtlarla hem farkındalığınızı artıracak hem de kendi yolculuğunuza şefkatle bakmanızı sağlayacak değerli tavsiyeler elde edeceğinize inanıyoruz. Her sayıda bir hocamıza yer vererek, onların deneyimlerini ve öğütlerini sizlerle buluşturmayı hedefliyoruz.

Unutmayalım ki, asistanlık süreci yalnızca bilgi ve beceri kazandığımız bir dönem değil, aynı zamanda kendi içsel dünyamızı da tanıdığımız ve geliştirdiğimiz bir zaman dilimidir. Hocalarımızın deneyimlerinin mesleki yolculuğunuzda faydalı bir pusula olmasını temenni ediyoruz!

Asistan Hekim Komitesi Yürütme Kurulu adına

Şiirnaz Kükürt

Dr., Bezmialem Vakıf Üniversitesi, İstanbul

Yeniden asistan olsam...

1. Asistanlığım süresi içinde iki farklı yerde, kısa da olsa çalışmak, erken deneyim kazanmak isterdim: Birincisi Türkiye'de yetersiz olanaklar yanında yerel ve kültürel çeşitlilik ve farklılıkların olduğu bölgelerde bulunmak ve alanın erken tanığı olmak; ikincisi yurt dışı nitelikli ve köklü bir eğitim kurumunda bulunmak ve eğitime tanık olmak.

2. Uzmanlık eğitimimde pek çok değerli hocamdan pek çok şey öğrendim; asistanlar olarak kendi gayretlerimizle de öğrendiğimiz çok şey oldu. Yine de psikiyatrinin birçok alt alanından (biyolojik psikiyatriden, psikoterapiye-hatta farklı ana psikoterapilere-, sosyal psikiyatriden konsültasyon liyezon psikiyatrisine, vb.) yetkin ve deneyimli eğiticilerin bulunduğu daha çeşitlilik, zenginlik ve yerleşmişliği olan bir eğitim kurumunda uzmanlık eğitimi almak isterdim. Belki de bu nedenle asistanlığımın erken döneminden başlayarak kurumumda ve TPD çatısı altında hep bunları destekler çalışmalar yaptım.

Prof. Dr. Simavi Vahip

Asistan Hekim Komitesinin Çevrim İçi Etkinliklerinden

5. Uygulamalı Bilimsel Araştırma Okulu Çevrim İçi Oturumu

TPD Asistan Hekim Komitesi
5. Uygulamalı Bilimsel Araştırma Okulu

14 Eylül 2024

- Yayın Etiği
- İstatistiğe başlarken... Temel kavramlar, hangi durumda hangi istatistiksel yöntem kullanılır?
- SPSS kullanımının genel özellikleri
- Bir araştırma protokolü üzerinden temel istatistiksel analizler üzerine alıştırma
- Psikiyatride Araştırma Etiği
- Örneklerle çoklu değişkenlerle ilgili istatistik yöntemleri: Ne, neden, ne zaman, nasıl?

AHK EFPT Tanışma Oturumu

■ Türkiye Psikiyatri Derneği Asistan Hekim Komitesi'nin (AHK) düzenlediği "AHK-EFPT ile Tanışma" etkinliği 21 Ekim 2024 tarihinde çevrim içi olarak gerçekleşti. Etkinlik, asistan hekimlere, TPD Asistan Hekim Komitesi'ni ve uluslararası iş birliği olanaklarını daha yakından tanımaları için önemli bir fırsat sundu. Etkinliğin ilk bölümünde Asistan Hekim Komitesi'nin yapısı ve faaliyetleri tanıtıldı. AHK Yürütme Kurulu üyeleri tarafından komitenin görevlerinden, özlük haklarına yönelik çalışmalarından ve çeşitli projelerden bahsedildi. Ayrıca, AHK'nın düzenlediği UPAT (Ulusal Psikiyatri Asistanları Toplantısı), BAO (Bilimsel Araştırma Okulu) ve MİAP (Mesleğe İlk Adım Programı) gibi etkinlikler de katılımcılara tanıtıldı.

Etkinliğin ikinci bölümünde European Federation of Psychiatric Trainees (EFPT)'nin yapısı, işleyişi ve faaliyetleri tanıtıldı. EFPT'nin, Avrupa'daki psikiyatri asistanları için uluslararası bir platform sağladığı vurgulandı. Çalışma grupları (örneğin Psikoterapi, Araştırma, Liderlik) ve EFPT Exchange (Değişim) programının asistan hekimler için sunduğu fırsatlar detaylı bir şekilde ele alındı. Ayrıca forumlar ve alt birimler hakkında bilgiler verildi.

Etkinlikte yurt dışı staj deneyimleri de önemli bir yer tuttu. Fransa ve İspanya'da eğitim alan meslektaşlarımız Dr. Beren Özel ve Dr. Sena Şahin, bu süreçte edindikleri deneyimleri ve karşılaştıkları fırsatları paylaştılar. Bu sayede katılımcılar, yurt dışında eğitim almanın getirdiği avantajları, zorlukları ve başvuru sürecini birinci elden öğrenme fırsatı buldular.

Bu etkinliğe katkı sunan konuşmacılara ve etkinlik boyunca ilgi gösteren tüm katılımcılara teşekkür ederiz. Birlikte daha güçlü ve dayanışma içinde bir topluluğu oluşturmayı sürdürüreceğimize inanıyoruz.

İçtenlikle!

Nur Temizkan

Dr., Gazi Üniversitesi

21 Ekim 2024
Saat: 20:00

Beren Özel
Centre Hospitalier Sainte Anne, Clinique des Maladies Mentales et de l'Encéphale (CMME), Paris, France

Sena Şahin
FIDMAC Geriatrics Hospital, Research Foundation Barcelona, Spain

Türkiye Psikiyatri Derneği
Asistan Hekim Komitesi ve Psikiyatride
Akademik Yayıncılık ve Dergicilik ÇB
Ortak Etkinliği

**BİLİMSEL
ARAŞTIRMA
101**

9 Kasım 2024
Saat: 09:30 - 12:00

Oturum 1:
**Yeni Başlayanlar İçin
Akademik Yayıncılık**

Doç. Dr. Yasin Hasan
Balcıoğlu

Moderatör: Dr. Şiirnaz Kükürt

Yeni Başlayanlar için Bilimsel Makale
Yazım ve Yayımlanma Süreci

Yasin Hasan Balcıoğlu

THE LANCET
Psychiatry ease

Handwritten diagram illustrating the scientific article submission and publication process:

```

    graph TD
        A[Deneyim Yazma  
(Submission)] -- "iyi-iy" --> B[Editör]
        A -- "Farklı revizyon" --> C[Hakem (2-5)]
        B --> D[Destekleyici]
        B --> E[2-6 ay] --> F[Editör]
        C --> D
        C --> E
        F --> G[rejet]
        F --> H[revisyon istenir]
        H --> I[yazarlar]
        I --> J[editör]
        J --> K[hakem (2-5)]
        K --> L[editör]
        L --> M[akademik yayıncılık]
    
```

Bilimsel Araştırma 101

Asistan Hekim Komitesi ve Psikiyatride Akademik Yayıncılık ve Dergicilik Çalışma Birimi ortaklığıyla düzenlenen “Bilimsel Araştırma 101” başlıklı eğitim serisi, 9 ve 27 Kasım 2024 tarihlerinde “Yeni Başlayanlar İçin Akademik Yayıncılık” oturumları ile başladı.

Doç. Dr. Yasin Hasan Balcıoğlu tarafından verilen bu iki günlük eğitim, akademik araştırmaya adım atmak isteyenler için kapsamlı bir rehber oldu. “Araştırma neden yapılır?”, “Makale nasıl yazılır?”, “Bilimsel makalenin bölümleri nelerdir?”, “Dergi seçimi ve yayın süreci nasıl gerçekleşir?” gibi sorular başta olmak üzere, bilimsel araştırmanın yapımından yayımlanmasına her adım ele alındı.

Sunumlar, oturumdan önce anonim olarak toplanan anketlerden gelen geri bildirimlere göre hazırlandı ve bilim dünyasına adım atmak isteyen tüm katılımcıların sorularına özel olarak şekillendirildi. Sunum sırasında da soruların sorulmaya devam edilmesi programın interaktif ve öğretici niteliğini artırdı.

Bilimsel Araştırma 101, yoğun ilgi görerek katılımcılardan tam not aldı ve gelecekteki oturumlar için heyecan yarattı. Bir sonraki etkinliklerde görüşmek dileğiyle!

Şiirnaz Kükürt
Dr., Bezmi Alem Vakıf Üniversitesi, İstanbul

OLGU SAATI

28 Kasım
Perşembe
19.00-21.00

Obsesif Kompulsif Bozukluk Vakası Üzerinden
Farklı Tedavi Yaklaşımları

Moderatör:
Dr. Seda Özeltin

Prof. Dr. Aylın Ertekin Yazıcı

Prof. Dr. Raşit Tükel

Dr. Ecem Savran

EĞİTİM PLANLAMA VE DÜZENLEME KURULU ASİSTAN HEKİM KOMİTESİ

Olgu Saati

Her ayın son haftasında Eğitim Planlama ve Düzenleme Kurulu (EPDK) ile birlikte düzenlediğimiz Olgu Saati etkinliğimiz başladı. Vakaların tartışıldığı ve hocalarımızın değerli katkıları ve tavsiyeleriyle zenginleşen bu oturumlarda siz de sunum yapmak isterseniz EPDK genç üyemiz Seda Özeltin ile iletişime geçebilirsiniz ya da asistanhekimkomitesi@gmail.com adresine e-posta gönderebilirsiniz.

25 Aralık'ta düzenleyeceğimiz bir sonraki oturumda buluşmak üzere!

13. MİAP'ın Ardından...

Eğitim Planlama ve Düzenleme Kurulu
Genç Üyesi M. Seda Özalın*

■ 13. Mesleğe İlk Adım Programı 7-8 Aralık 2024 tarihinde Ankara Gölbaşı'nda Türkiye Psikiyatri Derneği Eğitim Planlama ve Düzenleme Kurulu ve Asistan Hekim Komitesi'nin yoğun emeğiyle gerçekleştirildi.

Bu dönem MİAP programı hem çevrim içi hem de yüz yüze eğitim programı şeklinde planlandı. Başvurular açıldığında 30'dan fazla şehirden 300'den fazla meslektaşımız başvuruda bulundu. Grup ikiye bölünerek 160 kişi Ankara'da olan yüz yüze programa davet edildi. Diğer grubun ise bahar döneminde yapılması planlanan 14. Mesleğe İlk Adım Programı yüz yüze eğitim programına davet edilmesi planlandı. Tüm katılımcılar ortak çevrim içi eğitim programına dahil edildi.

Çevrim içi programda **Psikiyatristin Meslek Kimliği, Derneğin Tarihsel Öyküsü, Güncellenmiş Meslek Etiği Kuralları, TUKMOS, Eleştirel Eğitim Felsefesi** başlıklı konular konuşuldu.

Yüz yüze program da oldukça interaktif ve dolu doluydu. Osman Özdel rehberliğinde psikodrama teknikleriyle ısınma ile cumartesi gününe başladık. Sonrasında Selçuk Candansayar ile psikiyatristin toplumsal sorumluluklarını konuştuk. Devamında Ejder Akgün Yıldırım ile psikiyatristin mesleki kimliğini konuştuk.

Ahmet Gürcan ve Berkem Karakoyunlu'nun sunumları ile Bilgiye Ulaşmanın Yollarını araştırdık. Öğleden sonraki oturumlarda küçük gruplar hâlinde etik senaryolar üzerinde tartıştık ve birbirinden güzel kissadan hisseler bulduk.

Sonrasında Asistan Hekim Komitesi ve Osman Özdel eşliğinde asistan hekimlerin sorunlarını konuştuğumuz bir forum gerçekleştirdik.

Günün son oturumunda Fatih Öncü ve Av. Semra Demir ile özlük haklarımızı konuştuk.

Gün içinde öğrendiklerimizi tatlı bir sınava tabi tutmamak olmazdı. Eğlenceli bir bilgi yarışması düzenledik ve ilk üçe giren arkadaşlarımıza hediyelerini takdim ettik.

Gün sonunda sosyal etkinlikte şöminenin sıcaklığında bedenimizi ısıtırken, bağlama çalıp ülkemizin dört bir yanından türküler söyleyerek kalbimizi ısıttık.

İkinci güne dün bir şarkı olsaydı hangi şarkı olurdu diye sorarak başladık. Kış Güneşi, Ankara'nın bağları da büklüm büklüm yolları, Bir Şarkısın Sen Ömür Boyu Sürececek gibi tatlı hisler kalmıştı dünden...

Pazar gününün eğitim oturumlarına Halis Ulaş ile ilaç endüstrisi ile ilişkilerimizi nasıl yürütmeliyiz konulu programla başladık.

Raşit Tükel ile nasıl bir psikiyatri eğitimi konulu programın ardından Asena Akdemir ve Ersin Karslıoğlu'ndan asistanlıkta psikoterapi eğitimleri konulu programı dinledik.

Ardından psikodrama teknikleriyle psikiyatride ilişkiler ve grup dinamiklerini konuştuğumuz bir küçük grup çalışması yaptık.

Pazar gününün öğleden sonrasında ise Afetlere Hazırlık ve Müdahale Birimi ile geçmiş yıllarda yaşadığımız zorlayıcı afetlerde der-

neğimizin yaptığı faaliyetleri konuştuk. Sonrası için ne gibi planlamalar yapılabileceğini değerlendirdik. Gün sonunda deprem bölgesinde hizmet veren emektar karavanımızın başında toplanarak zor günleri yad ettik.

Bu MiAP'ta da en çok dayanışmayı vurguladık. Mesleğe başladığımız ilk günlerde bizi kucaklayan MiAP programında bu sefer biz mesleğe yeni başlayan meslektaşlarımızı kucakladık. Umarım bu döngü böyle katlanarak artar gider.

Programda çok emeği olan Eğitim Planlama ve Düzenleme Kurulu üyelerine, Asistan Hekim Komitesi üyelerine, her türlü desteği sunan Merkez Yönetim Kurulu'na, içten ve öğretici dersleri için tüm eğitimcilerimize ve en çok da programa katılan ve bizlere umut ve neşe aşılayan genç meslektaşlarımıza teşekkür ederim.

Dayanışmayla!

*Uzm. Dr., Gökşun Devlet Hastanesi

60. UPK'da AHK Buluşması

Beyza Akan*, Şiirnaz Kükürt**

■ Bu yıl Antalya'da düzenlenen 60. Ulusal Psikiyatri Kongresi kapsamında, birçok ilden asistan hekimin katılımıyla Asistan Hekim Komitesi (AHK) toplantısı gerçekleştirildi. Toplantıda, asistan hekimlerin özlük hakları, eğitim süreçleri ve AHK'nın geleceğe yönelik planları üzerine kapsamlı bir değerlendirme yapıldı.

Toplantının ilk bölümünde, AHK tanıtımı yapıldı, önümüzdeki dönemde düzenlenecek etkinlikler ve projeler konuşuldu. Asistan hekimlerin bu etkinliklere nasıl dahil olabilecekleri, aktif rol olarak katkıda bulunabilecekleri anlatıldı. Ayrıca, AHK iletişim gruplarına katılım süreçleri de paylaşılarak, asistan hekimlerin komite ile daha etkili bir iletişim kurmalarının önemi vurgulandı. Katılımcılardan, düzenlenen etkinlikler ve yürütülen çalışmalar hakkında geri bildirimler alınarak, beklentilere yönelik yapıcı öneriler değerlendirildi.

Sonrasında ise asistan hekimlerin eğitim sürecinde karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri tartışıldı. Özlük haklarının iyileştirilmesine yönelik beklentiler dile getirilirken, AHK'nın bu konularda yürüttüğü çalışmalar hakkında bilgilendirme yapıldı. Özellikle çalışma koşulları, poliklinik ve nöbet düzenlemeleri, eğitim standartlarının iyileştirilmesi gibi konular ön plandaydı.

Toplantının sonunda, herhangi bir konuda öneride bulunmak isteyen asistanların komiteye nasıl ulaşabilecekleri anlatılarak, AHK'nın her zaman erişilebilir olduğu vurgulandı. Bu toplantı, asistan hekimlerin sorunlarını dile getirmeleri, birbirleriyle day-

nışma içinde olmaları ve geleceğe dair ortak hedefler belirlemeleri açısından oldukça değerli bir platform sundu.

AHK'nın büyük bir topluluk olduğu, sadece yürütme kurulundan oluşmadığı, bu topluluğun asistan hekimlerin sesi olmaya her zaman devam edeceğini bir kez daha vurgulandı.

UPK'da aynı zamanda AHK Yürütme Kurulu, Merkez Yönetim Kurulu (MYK) ile bir araya gelme fırsatı buldu. Bu önemli buluşmada, asistan hekimlerin güncel ihtiyaçları ve çalışma koşullarında karşılaştıkları zorluklar tüm yönleriyle ele alındı. Özellikle çalışma şartlarının iyileştirilmesi ve eğitim programının üniversite-dal hastaneleri-egitim araştırma hastaneleri genelinde standardize edilmesi gibi konular gündeme getirildi. Asistan hekimlerin mesleki gelişimlerinin desteklenmesi için bilimsel etkinlikler ve eğitim programlarının artırılması gerektiği vurgulandı.

Toplantının önemli başlıklarından biri de asistanlık sürecinde yaygın olarak karşılaşılan mobbing sorunu oldu. Mobbingin, asistanların psikolojik sağlığı, mesleki motivasyonu ve klinik verimliliği üzerinde yarattığı olumsuz etkiler dile getirilirken, bu sorunun çözümüne yönelik somut adımlar atılması gerektiği vurgulandı. Özellikle mobbinge maruz kalan asistanların güvenli bir şekilde şikâyetle bulunabilecekleri mekanizmalar oluşturulmasının önemine değinildi. Bu bağlamda MYK, asistan hekimlere hukuki destek sağlandığını bildirdi. Karşılıklı görüş alışverişiyle oldukça verimli geçen bu toplantıda, MYK üyeleri bu süreçte AHK ile iş birliği içinde olmaya devam edeceklerini belirterek, asistan hekimlerin her türlü ihtiyaçlarının karşılanması için gerekli adımların atılacağını dile getirdiler.

Asistan Hekim Komitesi Yürütme Kurulu adına

*Dr., Pamukkale Üniversitesi

**Dr., Bezmialem Vakıf Üniversitesi

60. UPK'da AHK Sosyal Etkinlikleri

TÜRKİYE PSİKIYATRİ DERNEĞİ

60. ULUSAL PSİKIYATRİ KONGRESİ

30 EKİM - 3 KASIM 2024 • Kremlin Palace, ANTALYA

30 Ekim 2024, Çarşamba

Saat: 09:00-10:00 / Yer: Otel Voleybol Sahası
Etkinlik: Voleybol Turnuvası

Saat: 17:45-19:45 / Yer: Salon A
Etkinlik: Açılış Töreni-Açılış Konferansı

31 Ekim 2024, Perşembe

Saat: 07:00-07:45 / Yer: Sahil Yeşil Alan / Etkinlik: Pilates-Yoga
Saat: 20:30-22:00 / Yer: Amfi Tiyatro / Etkinlik: Yetenek Siziniz Yarışma Programı

1 Kasım 2024, Cuma

Saat: 07:00-07:45 / Yer: Sahil Yeşil Alan / Etkinlik: Pilates-Yoga

Saat: 21:30-24:00 / Yer: Arena Bar Alanı / Etkinlik: Konser

2 Kasım 2024, Cumartesi

Saat: 07:00-07:45 / Yer: Sahil Yeşil Alan / Etkinlik: Pilates-Yoga

Saat: 21:30-22:30 / Yer: Divo Bar-Lobby / Etkinlik: AHK ve GPK için Pub Quiz

Saat: 22:30-24:00 / Yer: Senat Disco / Etkinlik: DJ Eşliğinde 90'lar Müzik Etkinliği

UPK'da Uluslararası Davetli Konuşmacılar ve Asistanlar Buluştu

■ Kültürel alışverişi geliştirmek ve uluslararası bağlantılar kurmak amacıyla, kongremizde ağırladığımız yabancı konuşmacılarla, kongre süresince onlara eşlik edecek olan gönüllü asistan arkadaşımızı buluşturduk. Bu özel fırsat hem bilimsel hem de sosyal açıdan zengin bir paylaşım ortamı sundu. Gönüllü arkadaşlarımız, bu süreçte kazandıkları yeni perspektiflerin ve tecrübenin mesleki gelişimlerine önemli katkılar sağladıklarını ifade ettiler. İşte onların deneyimlerinden bazıları:

Bu yıl 60.sı düzenlenen Ulusal Psikiyatri Kongresi'ne kendi alanlarında nam salmış pek çok konuk konuşmacının katılımı oldu. İki arkadaşımınla beraber kendisine mihmandarlık yapma fırsatı bulduğumuz katılımcılardan bir tanesi de halen Leicester Üniversitesi'nde konsültan psikiyatrist olarak çalışmaya devam eden ve RCPsych Global Mental Health Strategy başkanlık görevini yürüten Prof. Dr. Mohammed Al-Uzri oldu. "Kriz Döneminde Uluslararası Psikiyatri-deki Zorluklar" ve "Birleşik Krallık'ta Uluslararası Tıp Mezunları için Psikiyatri" oturumlarında konuşmacı olarak değerli iç görüşlerini ve perspektiflerini paylaştı. Yoğun programına rağmen oturumlar dışında da bizlere saatlerini ayırdı; mütevazı tavrı, içten merak duygusu ve hafif aksanlı ama sakin ve yumuşak tondaki İngilizcesi gönüllerde yer etti. Kendisine bu platform aracılığıyla bir kez daha teşekkürlerimizi iletiyoruz.

Ahmet Batuhan Ermisket*

*Dr., Gazi Üniversitesi Psikiyatri Ana Bilim Dalı

■ Bu yıl Antalya'da düzenlenen 60. Ulusal Psikiyatri Kongresi benim ve birçok meslektaşımın psikiyatri asistanı olarak katıldığımız ilk ulusal kongre oldu. Oturumlardan edindiğimiz tıbbi bilgilerin yanı sıra tanışma fırsatı bulduğumuz Türk ve yabancı tüm hocalarımız bizlere hem akademik başarılarıyla hem de kişilik özellikleriyle örnek, hatta idol oldular. Mohammed Al-Uzri de bunlardan biriydi. Leicester Üniversitesi'nde konsültan psikiyatrist olarak çalışan ve RCPsych Global Mental Health Strategy başkanlığını yürüten Prof. Al-Uzri, kongredeki iki oturumunda değerli deneyimlerini ve fikirlerini paylaşmış olmasının yanı sıra bizlerle kahve içmek, sorularımızı/sorunlarımızı dinlemek ve bizi tanımak için geniş bir vakit ayırdı. Bizlere benzer bir kültürde yetişip daha sonra yurt dışına gitmiş ve çalışmış biri olarak endişelerimizi, tereddütlerimiz anladığını her cümlesiyle hissettirdiği bu konuşma bize hem geleceğe dair yeni ufuklar açtı hem de bir mentörün hangi özelliklere sahip olması gerektiğini gösteren bir deneyim oldu. Değerli vakti, ilgisi, anlayışı ve destekleyici tavrı için hocamıza, kendisiyle zaman geçirme fırsatını bize sağladıkları için de organizasyon ekibimize çok teşekkür ediyorum. Yeni kongre ve etkinliklerde görüşmek ve yeni deneyimler kazanmak dileğiyle.

İrem Keçeci*

*Dr., Üsküdar Üniversitesi Nİstanbul Beyin Hastanesi Psikiyatri Ana Bilim Dalı

Özlük Hakları Çalışma Birimi

■ Bir süredir duyurusunu yaptığımız Özlük Hakları Çalışma Birimi, birçok meslektaşımızın katılımıyla yeniden aktif hâle gelmiş durumda. Bu birimdeki ilk hedeflerimizden biri, Mesleğe İlk Adım Programı oturumlarında da konuştuğumuz üzere, Türkiye genelinde asistanlık eğitimi veren kurumlara ulaşarak güncel durumları tespit etmek ve elde edilen veriler doğrultusunda bir rapor oluşturmak. Bu raporla, sorunları tespit edip bunlara yönelik çözüm yollarını araştırmayı amaçlıyoruz.

Bu görevlere katkı sağlamak ve dayanışmamıza güç katmak isteyen tüm meslektaşlarımızı aramızda görmek isteriz!

Katılmak isteyenlerin kendilerini tanıtan ve görev grubuna neden katılmak istediklerini belirten bir yazıyı asistanhekimkomitesi@gmail.com adresine göndermelerini rica ediyoruz.

Unutmayalım ki, özlük haklarımızı bilmek ve onlara sahip çıkmak, hem kendi eğitim ve yaşam koşullarımız hem de gelecek nesiller için büyük bir önem taşıyor.

Dayanışmayla!

Asistan Hekim Komitesi Yürütme Kurulu

60. UPK'da AHK Oturumları

TÜRKİYE PSİKIYATRİ DERNEĞİ

60. ULUSAL PSİKIYATRİ KONGRESİ

30 EKİM - 3 KASIM 2024 • Kremlin Palace, ANTALYA

<p>31 Ekim 2024 / 14.45-16.00 MÜNAZARA (SALON D)</p> <p>Yapay Zeka Psikoterapi Yapılabilir mi?</p> <p>Oturum Başkanı: Tuba Mutluer</p> <p>Yapay Zeka Psikoterapistin Yermi Alabilir Beyza Akan Şiirnaz Kükürt Alp Karaosmanoğlu</p> <p>Yapay Zeka Uygulamalarının Psikoterapide Yeri Yoktur Alperen Yıldız Onur Özel Neslihan Akkişi</p> <p>Asistan Hekim Komitesi, Psikiyatride Yapay Zeka ve İnsan-Makine Etkileşimi ÇB</p>	<p>1 Kasım 2024 / 14.30-15.45 MÜNAZARA (SALON D)</p> <p>Suçlu Tedavi Edebilir miyiz?</p> <p>Oturum Başkanı: Yasin Hasan Balcioğlu</p> <p>Suç Davranışı Medikalize Edilebilir Bir Olgudur Yusuf Ezel Yıldırım Mina Nur Bayram Sena Yavuz Özçelikkale</p> <p>Suç Davranışı Psikososyal Bir Olgudur Şahin Gürkan Özge Yılmaz Mert Şenel</p> <p>Asistan Hekim Komitesi</p>	<p>1 Kasım 2024 / 18.30-19.45 PANEL (SALON F)</p> <p>Çalışma Ortamında Barışı İnşa Etmek</p> <p>Oturum Başkanı: Deniz Deniz Özturan</p> <p>İntihara Sürüklenen Hayatlar: Mobbing ve Tükenmişlik Kısacasında Asistan Hekimler Şiirnaz Kükürt</p> <p>Asistan Hekimlikte Mobbing: Usta-Çırak İlişkisinden Kidem Hıyerarşisine Elif Yıldız</p> <p>*Çalışma Barışı* Geçmişten Günümüze Yapılan İyileştirmeler Beyza Akan</p> <p>Asistan Hekim Komitesi ve Krize Müdahale ve İntihar ÇB</p>
--	---	---

www.60upk.org

maz" görüşü, münazara sonunda "Yapar" fikrine doğru bir değişim gösterdi.

Katılımcıların büyük ilgi gösterdiği bu etkinlik, yalnızca bir münazara olmanın ötesinde, psikoterapi ve yapay zekâ ilişkisinin incelenmesine dair derinlemesine bir tartışma platformu sundu, katılımcılara psikoterapinin geleceği ve 21. yüzyıl psikiyatrisinin nasıl şekilleneceği konusunda önemli sorular sordurdu. Ayrıca, yapay zekânın psikoterapideki potansiyel rolü üzerine düşünmeye teşvik etti.

Gelecekteki etkinlikler için ise önemli bir başlangıç noktası oluşturdu.

■ 30 Ekim-3 Kasım 2024 tarihleri arasında Antalya'da gerçekleştirilen 60. Ulusal Psikiyatri Kongresi, psikiyatri alanındaki en güncel gelişmeleri tartışmak ve paylaşmak üzere yurt içi ve yurt dışından çok sayıda katılımcıyı bir araya getirdi. Kongre, sunumlar, paneller ve çeşitli etkinliklerle zenginleşirken, özellikle "Yapay Zekâ Psikoterapi Yapılabilir Mi?" başlıklı münazara, katılımcılardan büyük ilgi gördü.

Asistan Hekim Komitesi ve Yapay Zekâ ve İnsan-Makine İlişkisi Çalışma Birimi'nin ortaklaşa düzenlediği bu münazara, kongrenin ilgi çeken etkinliklerden biri oldu. Moderatörlüğünü Doç. Dr. Tuba Mutluer'in üstlendiği etkinlik, seyircilere yöneltilen "Yapay zekâ psikoterapi yapılabilir mi?" sorusundan oluşan kısa bir QR anketiyle başladı.

Münazarada, "Evet" diyen tarafta Alp Karaosmanoğlu'nun mentörlüğünde Beyza Akan ve Şiirnaz Kükürt yer alırken, "Hayır" diyen tarafta ise Prof. Dr. Neslihan Akkişi'nin mentörlüğünde Alperen Yıldız ve Onur Özel yer aldı. Her iki grup da sırasıyla argümanlarını güçlü bir şekilde sunarak, yapay zekânın psikoterapideki olasılıklarını ve sınırlarını tartıştı.

Beyza Akan ve Şiirnaz Kükürt, yapay zekânın terapötik süreçlerde insan benzeri bir etkileşim sağlayabileceğini, kişisel verilerin işlenmesi ve büyük veri analizi ile tedaviye katkı sağlayabileceğini, yapay zekânın terapiye dair sistematik bir yaklaşım geliştirebileceği ve insanların psikoterapistlere duyduğu güveni zamanla kazanabileceği görüşünü dile getirdi.

Öte yandan, "Hayır" diyen tarafın konuşmacıları Alperen Yıldız ve Onur Özel, psikoterapinin yalnızca teknik bilgi değil, aynı zamanda derin bir empati ve insan psikolojisine dair sezgisel anlayış gerektirdiğini vurguladı. Yapay zekânın duygusal zekâ eksiklikleri nedeniyle terapötik süreçte insan psikiyatristlerin yerini alamayacağına dikkat çekti. İnsanların duygusal ve sosyal bağlarını anlamada yapay zekânın sınırlı kalacağını belirttiler.

Münazara sonunda salondan alınan sorular ve etkinliğin başında yapılan anketin tekrar edilmesiyle, ilk etapta baskın olan "Yapa-

"Suçu Tedavi Edebilir Miyiz?" konulu münazaramızda Doç. Dr. Yasin Hasan Balcioğlu başkanlığında Ankara Şehir Hastanesi ve İstanbul Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi kliniklerinden katılımcılar güncel bir konu olan suçun psikiyatrik ilaçlar ile medikalize edilebilir ve önlenemez bir davranış mı yoksa kökenleri sosyal, biyolojik ve psikolojik faktörlerle oluşan bu karmaşık davranışın medikalize edilemeyen bir sosyal olgu mu olduğunu psikiyatrik bir bakış açısı ile tartıştılar. Suçun medikalizasyonunun mümkün olup olmadığı konusu herkes için merak uyandırıcı olup münazaramız basında da yer buldu.

Münazaralarımızı basında okumak için [bu bağlantıya](#) tıklayabilirsiniz.

Krize Müdahale ve İntihar Çalışma Birimi ve Asistan Hekim Komitesi olarak ortak hazırladığımız Doç. Dr. Deniz Deniz Özturan moderatörlüğünde gerçekleşen "Çalışma Ortamında Barışı İnşa Etmek" adlı panelde, 10 Temmuz 2024'te kaybettiğimiz asistan hekim arkadaşımız Uğurcan Ağcaoğlu'nun intiharında rol oynayan mobbing ve sebep olan şartları gündeme getirmek istedik. Dr. Şiirnaz Kükürt, "İntihara Sürüklenen Hayatlar: Mobbing ve Tükenmişlik Kısacasında-

ki Asistan Hekimler" başlıklı konuşmasında asistan hekimler olarak bizlerin çalışma ortamında maruz kaldığı şartların psikolojik yansımalarından ve sonuçlarından bahsetti. Dr. Elif Yıldız, "Asistan Hekimlikte Mobbing: Usta-Çırak İlişkisinden Kıdem Hiyerarşisine" başlıklı konuşmasında mobbingin çalışma ortamında nasıl karşımıza çıktığını ve bu konudaki farkındalığın önemini vurguladı. Dr. Beyza Akan ise "Çalışma Barışı - Geçmişten Günümüze Yapılan İyileştirmeler" başlıklı konuşmasında mobbinge mücadele kapsamında izleyebileceğimiz yolların neler olduğuyula ve gelecekte bu konuyla ilgili neler yapılabileceğiyle ilgili örnekleri sundu.

Beyza Akan

Dr., Pamukkale Üniversitesi

Sena Yavuz Özçelikkale

Dr., Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman RSHH

Elif Yıldız

Dr., Selçuk Üniversitesi

9. Ulusal Psikiyatri Asistanları Toplantısı (UPAT) Bolu'da!

■ Asistan Hekim Komitesi'nin geleneksel hâle gelmiş önemli etkinliklerinden biri olan Ulusal Psikiyatri Asistanları Toplantısı (UPAT) bu yıl 22-23 Şubat tarihlerinde Bolu'da gerçekleşiyor! Türkiye'nin dört bir yanından asistan hekim arkadaşlarımızın bir araya geleceği bu toplantının temel amacı, hem sosyal hem akademik bir hafta sonu sunarken aynı zamanda birlik ve beraberliği güçlendirmek, dayanışmayı artırmak, ortak sorunlarımıza ortak çözümler aramak ve Türkiye Psikiyatri Derneği'nin kurullarını ve çalışma birimlerini daha yakından tanımak olarak belirlenmiştir.

UPAT, yalnızca akademik bir toplantı değil, aynı zamanda asistan hekimler arasındaki etkileşimi ve dayanışmayı güçlendirmeyi hedefleyen bir platformdur. İlki 2016 yılında Samsun'da, ikincisi Konya'da, üçüncüsü 'UMUT' temasıyla Eskişehir'de, dördüncüsü 'ÖZGÜRLÜK' temasıyla Edirne'de, beşincisi 'DAYANIŞMA' temasıyla Muğla'da, altıncısı 'SEVGİ' temasıyla Mersin'de gerçekleştirilmiştir. Hatay'da düzenlenmesi planlanan ancak 6 Şubat depremleri sebebiyle ertelenen yedinci UPAT, 'MÜCADELE' temasıyla Ankara'da, geçtiğimiz yıl ise sekizincisi 'BARİŞ' temasıyla Adana'da düzenlenmiştir.

Bu yıl, 'YAŞAM' temasıyla Bolu'da yapılacak 9. Ulusal Psikiyatri Asistanları Toplantısı'nın hazırlıkları büyük bir heyecanla devam ediyor. Etkinlikte, asistan hekimler arasında deneyim paylaşımı, bilimsel tartışmalar ve mesleki dayanışmayı artıracak birçok oturum ve etkinlik yer alacak. Bolu'da doğanın tadını çıkaracağımız harika sosyal etkinliklerimiz için ise ayrıca heyecanlıyız. Etkinlik detayları için AHK iletişim kanallarını takip etmenizi ve henüz üye olmadıysanız Asistan Hekim Komitesi'ne üye olmanızı şiddetle tavsiye ederiz. Bu büyük buluşmada sizleri de aramızda görmekten mutluluk duyacağız!

Beyza Akan

Dr., Pamukkale Üniversitesi

Şiirnaz Kükürt

Dr., Bezmialem Vakıf Üniversitesi

Barişın ve Bilimin Işığında Ruh Sağlığını ve Yaşam Hakkını Savunmak: 60. Ulusal Psikiyatri Kongresi Ardından

Derneğimizin en büyük toplantısı olan 60. Ulusal Psikiyatri Kongresi 30 Ekim-3 Kasım 2024 tarihleri arasında "Barişın ve bilimin ışığında ruh sağlığını ve yaşam hakkını savunmak" teması ile Antalya'da gerçekleşti. Bilimsel içeriği, sosyal etkinlik takvimi ve siz değerli katılımcıları ile oldukça keyifli bir kongreyi aramızda bıraktık.

Bu yıl TPD Kurumsal Dayanışma Ödülü derneğimizle eğitim, deprem bölgesinde sürdürülen sağlık hizmetleri gibi alanlarda iş birliği ile çalışan Direct Relief, Turkish Philanthropy Funds ve Dünya Sağlık Örgütü olmak üzere üç kuruma verildi.

TPD Ruh Sağlığı Hizmet Ödülü ise işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında çalışmalarını sürdüren, 2011 yılından beri farklı sektörlerden, iş kollarından, mesleklerden işçilerin ve işçi ailelerinin hayat verdiği bir ağ örgütlenmesi olan İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'ne (İSİG) verildi. Aynı zamanda bu ödül ile bu yıl Dünya Ruh Sağlığı Federasyonu'nun 10 Ekim Dünya Ruh Sağlığı Günü için belirlediği "İş yerinde ruh sağlığına önem verme zamanı" temasını da bir kez daha vurgulamak istedik.

Jüri tarafından belirlenen TPD Ruh Sağlığı Basın Ödülleri'ne ise En İyi Yazılı Haber dalında Evrim Kepenek, En İyi Röportaj dalında Özgür Gökmen Çelenk ve En İyi Görsel Haber dalında Melike Şahin layık görüldüler.

Açılış konferansında Halk Sağlığı Uzmanı ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu üyesi Bursa Milletvekili Prof. Dr. Kayihan Pala ve Antalya Belek Üniversitesi Felsefe Bölümü öğretim üyesi ve Eğitimden Sorumlu Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Hülya Şimğa'nın konuşmalarını dinledik. Kayihan Pala halk sağlığı açısından ruh sağlığı politikalarının öneminden bahsederken Hülya Şimğa ise toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadın haklarından bahsetti.

Kongre Düzenleme Kurulu başkanı Nalan Kalkan Oğuzhanoğlu, Düzenleme Kurulu üyeleri Emre Cem Esen, H. Mihrimah Öztürk, Sinay Önen, Bilimsel Program Kurulu başkanı Şebnem Pırıldar ve üyeleri Eren Yıldızhan ve Yasin Hasan Balcıoğlu, Kurulun genç üyeleri Merve Gümüşay ve İmge İlke Küçük'ün yoğun çalışmaları ile düzenlenen 60. Ulusal Psikiyatri Kongremize bu sene 831 katılımcı (64 çevrim içi) katıldı. 60. Ulusal Psikiyatri Kongresi'nde derneğimizin "Bilim, Etik, Dayanışma"

ilkeleri doğrultusunda Uzmanlık Öğrencileri ve Genç Uzmanlar için burs geleneği güçlendirilerek sürdürüldü. Araştırma Bildiri Bursu ve Tıp Öğrencilerine Çevrim İçi Kayıt Bursu şeklinde 94 katılımcıya burs sağlandı. 60. Ulusal Psikiyatri Kongresi 44 Panel, 14 Kurs, 4 Psikiyatride Güncel oturumu, 7 Konferans, 4 Uydu Sempozyum, 11 On Konuda Bir Soru oturumu, 2 Siz Olsaydınız Ne Yapardınız oturumu, 2 Zor Olgularda Tanı ve Tedavi oturumu, 2 Sinema oturumu, 2 Ödüle Aday Bildiri sunumu oturumu ve 17 Sözel Bildiri oturumu ile zengin bir bilimsel programa sahipti. Program yoğun ilgi gördü ve pek çok olumlu geribildirim aldı.

13. Mesleğe İlk Adım Programı (MİAP) 7-8 Aralık Tarihlerinde Ankara'da Gerçekleşti

■ Türkiye Psikiyatri Derneği Eğitim Planlama ve Düzenleme Kurulu ile Asistan Hekim Komitesi tarafından bu yıl on üçüncüsü gerçekleştirilen Mesleğe İlk Adım Programı (MİAP), çevrim içi oturumların ardından 7-8 Aralık 2024 tarihlerinde Ankara Gölbaşı'nda yüz yüze oturumlarla tamamlandı. Programa bu yıl 29 şehirden toplamda 300'den fazla başvuru alındı ve 163 genç meslektaş yüz yüze oturumlara katılma hakkı kazandı. MİAP programı, Psikiyatristin Meslek Kimliği, TPD'nin Tarihsel

Öyküsü, Meslek Etiği, TUKMOS, Eleştirel Eğitim Felsefesi gibi konuları kapsayan çevrim içi oturumlarla başladı. Ardından Ankara'daki yüz yüze oturumlarla yoğun ve interaktif bir şekilde devam etti. Programda, eğitimlerin yanı sıra etik tartışmalar, psikodrama teknikleriyle grup çalışmaları, dayanışma vurgusuyla sosyal etkinlikler ve eğlenceli bilgi yarışması gibi etkinlikler de yer aldı.

Adıyaman'da Birinci Basamak Sağlık Hizmetlerinde Ruh Sağlığı Eğitimi

■ Adıyaman ilindeki deprem sonrası önemli sağlık sorunlarından biri olan kendine zarar verme davranışına birinci basamak sağlık hizmetlerinde yaklaşım konulu, Türk Tabipleri Birliği Afet Akademisi, Adıyaman Tabip Odası ve Türkiye Psikiyatri Derneği Afetlere Hazırlık Müdahale Birimi ortaklığı ile düzenlenen eğitim etkinliğini tamamladık. Bu eğitimde konuşmacı olarak katkı sunan Sencer Tabakçı ve Sedat Batmaz'a teşekkürlerimizi sunuyoruz.

İstanbul Tabip Odası ile Deprem Eğitimi Sempozyumu Gerçekleşti

■ Depreme bağlı afetlerle yaşananları ortaya koyarak, afetin sonuçları ile yüzleşerek Marmara-İstanbul depremine yönelik toplumsal farkındalığı oluşturmak, artırmak, afete karşı hazır olmanın önemine vurgu yapmak ve sonuçta depreme dayanıklı, dirençli toplum oluşmasına katkı sunmak amacıyla 30 Kasım - 01 Aralık 2024 tarihlerinde bir sempozyum gerçekleşti. Sempozyuma Derneğimizi temsilen TPD Afetlere Hazırlık Müdahale Birimi üyesi Rümeyza Taşdelen katıldı.

Mecliste Grubu Olan Partilerle Yapılan Görüşmeler

■ Ruh sağlığı mevzuatı nedeniyle mecliste grubu bulunan siyasi parti genel başkanlarından randevular talep edildi. DEM Parti genel başkanı ve sağlık komisyonu ile toplantı yapıldı.

Direct Relief Yönetimi ile Yapılan Toplantı

■ Deprem döneminde iş birliği yaptığımız kurumlardan Direct Relief başkanı Thomas Tighe ve Avrupa ve Orta Doğu bölgesel direktörü Katerina Takovska ile Ankara'da bir araya geldik. Deprem bölgesi için yapılan çalışmalarını değerlendirdik ve ileri dönem projeler üzerine konuştuk.

Merkez Yönetim Kurulu Olarak Sürecini Takip Ettiklerimiz

Lamotrijin İlacının Geri Ödeme Kapsamına Alınması Hakkında

■ Sağlık Güvenlik Kurumu (SGK) Sağlık Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile Lamotrijin ilacının psikiyatri uzmanlarınca reçete edilmesi hususu ile ilgili 02.11.2024 tarihinde resmi gazetede yayımlanarak yapılan değişiklik sonucunda Lamotrijin ilacı bipolar bozukluk endikasyonu ile psikiyatri hekimlerince düzenlenen reçete ve rapor ile SGK ilaç geri ödemesi kapsamına alınmıştır.

İlgili Sağlık Uygulama Tebliği'ne ulaşmak için tıklayınız. <https://www.mevzuat.gov.tr/File/GeneratePdf?mevzuatNo=17229&mevzuatTur=Tebliğ&mevzuatTertip=5>

Hasta Verilerinin MBYS'ye Aktarılması ile İlgili Süreç Hakkında

■ Hasta verilerinin Bakanlığın merkezi veri sistemi MBYS'ye aktarılması talebinin kanuni dayanağı olmadığı, hukuka aykırı olduğuna ilişkin daha önce Derneğimizce birçok eduyuru yayımlanmıştır. Mesleğini muayenehanede serbest olarak icra eden meslektaşlarımız için bu konuda ilgili yargı kararları ile başvurulabilecek hukuki yollar, örnek itiraz ve savunma dilekçeleri paylaşılmıştır.

Hasta verilerini MBYS'ye aktarmadığı için 50.000 TL idari para cezası verilen bir meslektaşımızın itirazına dair hukuki girişimlerinin Derneğimiz Hukuk Bürosu tarafından yürütülmesine karar verilmiştir. Açılan dava sonucunda Fethiye Sulh Ceza Hakimliği verdiği kararla cezanın hukuka aykırı olduğunu değerlendirmiş ve kaldırılmasına karar vermiştir.

Ayrıca MBYS'ye hasta verilerini kaydetmediği için ceza verilen bazı meslektaşlarımız da Derneğimiz Hukuk Bürosunun hazırlayıp paylaştığı örnek dilekçelerle, kendileri itiraz yoluna gitmiştir. Bu itirazların sonucunda Nevşehir Sulh Ceza Hakimliği de işlemleri hukuka aykırı bulmuş ve cezayı kaldırmıştır.

Her iki Mahkeme de karar gerekçelerinde; MBYS'ye hasta verilerinin kaydedilmesi talebinin özel nitelikte kişisel verilerin işlenmesi anlamına geldiğini ancak bu talebin hukuki dayanağı olmadığını, Bakanlık tarafından gösterilen dayanak Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildiğinden uygulanamayacağını ifade etmiştir.

Böylelikle, MBYS'ye hasta verilerinin kaydedilmesi talebinin hukuka aykırı olduğu yargı kararlarıyla bir kez daha ortaya konmuştur.

Hasta verilerini MBYS'ye aktarması talepli bir yazı tebliğ alan, aktarmadığı için ceza verilen, daha fazla bilgi almak isteyen, soru ve tereddütleri olan meslektaşlarımızın Derneğimizle iletişime geçebileceklerini bilgilerinize sunarız.

TUKMOS Uzmanlık Eğitimi Çekirdek Müfredatı ve Devam Eden Süreç Hakkında

■ Bilindiği üzere 09/03/2022 tarihli ve 2061 sayılı Tıpta Uzmanlık Kurulu kararı ile mevcut uzmanlık eğitimi çekirdek müfredatlarının uzmanlık dallarındaki bilimsel ve teknolojik ilerlemeler göz önünde bulundurularak güncellenmesi istenmiş, tüm tıp alanlarına ilişkin müfredat taslaklarının ilgili TUKMOS (Tıpta Uzmanlık Kurulu Müfredat Oluşturma ve Standart Belirleme Sistemi) Komisyonları tarafından öneri mahiyetinde hazırlanarak Tıpta Uzmanlık Kuruluna sunulmasına karar verilmiş ve buna yönelik çalışmalar başlatılmış idi.

TUKMOS Komisyonları tarafından önerilip Tıpta Uzmanlık Kurulunca ön kabul süreci tamamlanan 43 tıpta uzmanlık ana dal, 43 tıpta uzmanlık yan dal ve 9 dış hekimliğinde uzmanlık ana dalı olmak üzere **toplam 95 uzmanlık dalına ilişkin taslak müfredatın**, öneri ve itirazların alınabilmesi için 29/04/2024 tarihli ve 2510 sayılı Kurul Kararı gereğince askı süreci başlatıldı. Bu askı sürecinde tüm müfredatların incelenmesi, olası eksikler, çakışmalar, sınır ihlalleri saptanması ve derneğimizce gerekli itirazların yapılabilmesi için tüm çalışma birimlerimiz-

den, Asistan Hekim Komitesi'nden ve tüm üyelerimizden müfredatları inceleyerek sınır aşımı ya da sorunlu gördükleri başlıkları derneğimize ve ilgili komisyon üyelerine bildirmeleri istenmiştir. Bu süreçten sonra oluşan öneri taslağı TUKMOS'a gönderilmiştir. Öneri taslağının oluşması ve itiraz sürecinde TUKMOS Müfredat taslağı ile ilgili TTBUDEK tarafından yapılan ilk toplantıya 15 Mayıs 2024 tarihinde UDEK talebi üzerine TPD Merkez Yönetim Kurulu'nu temsilen Dr. Emre Mutlu ve Yeterlik Kurulu'nu temsilen Dr. Özge Şahmelikoğlu katılmıştır.

Kapsamı Tıpta Uzmanlık Kurulu tarafından askıya çıkarılan Uzmanlık Eğitimi Çekirdek Eğitim Müfredatlarının değerlendirilmesi ve uzmanlık branşları arasında karşı görüş olumlu/olumsuz geri bildirimde ortak sorunlar ve çözümler olan bu ve benzeri toplantılar tüm meslek örgütleri için öneri taslak ve itirazların son gönderim tarihi olan 6 Haziran 2024'ten sonra UDEK tarafından düzenlenmeye devam etmektedir. İkinci toplantı 30 Temmuz 2024 tarihinde, Ankara'da gerçekleşmiştir. UDEK tarafından düzenlenen Dahili Bilimler Grubu toplantısına TPD Merkez Yönetim Kurulu'nu temsilen Dr. Koray Başar ve Yeterlik Kurulu'nu temsilen Dr. Şule Bıçakçı Ay katılmıştır.

Gelinen noktada eğitim ve uygulamayı içeren ortak konularda standartlarımızın yükseltilerek geleceğe dönük çalışmalar sürdürülebilmek amacı ile daha dar odaklı, pratik ve hızlı çalışacak üç ana çalışma grubu, dahili bilimler, cerrahi bilimler ve temel bilimler olarak UDEK tarafından kurulmuştur. Temel olarak gruplarını oluşturarak derneklerin düzenli olarak bir arada çalışacakları, sorun ve engellerin çözümlerinin tartışılması, gerektiğinde UDEK Genel Kurullarımızda tartışılarak, raporlar hazırlanarak çıkarılması ve kolektif olarak çalışmak amaçlanmaktadır. Düzenli olarak sürdürülecek bu toplantılara TTBUDEK Genel Kurulu'na, Yürütme Kurulu aracılığı ile çalışmalarını ve çözüm önerilerini rapor etmeleri ve kendi içlerinde aldıkları kararları sunmaları üzerine halen TPD Merkez Yönetim Kurulu adına Dr. Emre Mutlu ve Yeterlik Kurulu adına Dr. Şule Bıçakçı Ay katılmaktadır.

Türkiye Psikiyatri Derneği olarak ruh sağlığı ve hastalıkları uzmanlık alanının uhdesinde olması gerekenler ve diğer uzmanlık müfredatlarında tanımlanması durumunda sınır ihlali olarak tanımlanabilecek süreçlerin engellenmesi için gerekli tüm çalışmalar yapılacaktır.

İntihar Haberlerinin Basında Veriliş Şekilleriyle İlgili Basın Açıklaması

■ Son günlerde medyada artan sayıda intiharlar ile ilgili haberlere rastlamaktayız. Toplumsal, kültürel, tıbbi, ekonomik ve politik pek çok sebeple ilişkili bir eylem olabilen intihar girişimleri çoğu ülkede olduğu gibi ülkemiz açısından da önemli bir sorundur, önenebilir olması nedeni ile intiharların nedenlerini anlamak ve çözüm yollarını araştırmak başta ilgili kamu kurumları olmak üzere tüm toplum kesimlerinin sorumluluğundadır. Diğer taraftan intihar haberlerinin veriliş şekilleri toplum ruh sağlığı açısından son derece hassas olup bu haberlerin olası olumsuz etkileri gözlemlenerek ve özenle hazırlanması gerekmektedir. Maalesef son zamanlarda uygun olmayan ve sakıncalı olduğu gözlenen haber içeriklerinin medya organlarında artmakta olduğu dikkat çekmektedir. Merkez Yönetim Kurulu olarak bu haberlerle ilgili öncelikli olarak bir basın açıklaması yaptık. Ek olarak hukuk büromuzdan konuyla ilgili danışmanlık alarak engellemek adına yapacağımız konusunda plan yapmaktayız.

Meslektaşlarımızın Silah Ruhsatı ve Rapor Talepleriyle İlgili Yaşadığı Sorunlar

■ Son zamanlarda yivsiz av tüfeği raporları ve meslektaşlarımızın yaşadığı mağduriyetlerle ilgili aldığımız bildirimler doğrultusunda Merkez Yönetim Kurulumuzca E-Rapor Düzenlenmesi ve Yivsiz Av Tüfeği Raporları Görev Grubu güncellenmesi planlanmıştır. Ek olarak Antalya ilinde çalışan bir meslektaşımızdan aldığımız bir bildirim üzerine Antalya İl Sağlık Müdürlüğü'ne konuyla ilgili meslektaşımızın yaşadığı mağduriyet ve uygulanması gereken prosedürlerle ilgili ivedilikle önlemler alınması adına Merkez Yönetim Kurulu tarafından başvuruda bulunulmuştur.

Trafikte Araç Aramaları Esnasında Psikiyatrik İlaç Kullanan Kişilerin Yaşadığı Hak İhlalleriyle İlgili

■ Türkiye Psikiyatri Derneği, ülke genelinde ruh sağlığının korunması, ruhsal hastalık tanılı bireylerin sağaltım ve bakımının sağlanması, ruh sağlığı çalışmalarının yaygınlaştırılması, yönlendirilmesi, standartlarının belirlenmesi ve izlenmesi ile ilgili çalışmalar yapmak amaçlarıyla kurulmuş bir tıpta uzmanlık derneğidir. Derneğe üyelerinden gelen başvurularda, özellikle İstanbul ilinde rutin trafik denetimleri sırasında psikiyatrik tedavinin bir parçası olarak antidepresan kullanan hastalara trafiği tehlikeye atacak herhangi bir davranışları olmaksızın yalnızca ilacı bulundurmaları nedeniyle adli işlem uygulandığı, bu işlemlerin sonlandırılması için de ilacın tedavinin bir parçası olduğunu ispat etmelerinin ve e-nabız sistemine kayıtlı reçete sunmalarının talep edildiği belirtilmektedir. Üyelerimiz olan hekimler, kimi zaman polis memurları ile telefonda görüşerek ilacı kullanan hastaları muayenehanelerinde takip ettiklerini belirtmeleri ya da o an ilaca ilişkin yeniden reçete yazmalarının ardından hastaların serbest bırakıldığı bilgisini paylaşmıştır. Trafik denetimleri sırasında yaşanan bu hukuka aykırı uygulamanın ilgili ilaca ilişkin hatalı bir bilgidен kaynaklandığı düşünüldüğünden ve yaygın hâle gelen bu uygulama hastalarımızın tedavilerini olumsuz etkilemektedir. Bu konuda hukuk büromuzla ortak yürüttüğümüz çalışma sonucunda Eminyet Müdürlüğü, İçişleri Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığına konuyla ilgili bildirimlerimizi yapmış bulunmaktayız.

Merkez Yönetim Kurulu Tarafından Talep Edilen Bakanlık Randevuları

■ Nitelikli ve koruyucu ruh sağlığı hizmetlerine gereksinimin giderek arttığı bu dönemde sağlık ortamında ruh sağlığı hizmetine ilişkin başta yurttaşlarımızın sağlığını tehdit eden sözde mesleklerin ve ruh sağlığı dışındaki branşların sınır ihlalleri olmak üzere sorunları, meslektaşlarımızın taleplerini, çözüm önerilerini aktarmak ve hizmetin niteliğini artırmada iş birliği kurmak için ve böyle bir dönemde ülkemizde ruh sağlığı hizmetiyle ilgili yaşanan pek çok zorluğa çözüm zemini sağlayacağı, 1998'den itibaren ruh sağlığı hizmeti ve mevzuatı ile ilgili kararlı bir şekilde çalıştığımız, uygulamalara çağdaş hak ve sorumluluk anlayışına uygun hukuki çerçeve sağlayacağını öngördüğümüz Ruh Sağlığı Yasası çalışmalarının yeniden gündem hâline geldiğini, ruh sağlığı alanındaki sorunlara ilişkin aktarmak amacıyla Sağlık Bakanlığı, Adalet Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'ndan randevular talep edilmiştir.

TTB ile Kurulan Sağlık Çalışanlarının Ruh Sağlığını Destekleme Görev Gücünde Sempozyum Yapma Kararı

■ Son yıllarda mobbing, meslekte tükenme ve başka birçok sebeple gerçekleşen hekim intiharlarını konuşmak, sebepleri ve çözüm yollarını gözden geçirmek, riskleri azaltmak, yardım kaynakları geliştirmek ve projeler üretmek üzere TTB iş birliği ile bir görev grubu kurmuştuk. Bu görev grubu organizasyonu ile konuyla ilgili detaylı planlar yapmak, çalışma gruplarıyla tartışmalar yürütmek adına bir sempozyum hazırlığında olduğumuzu duyurmak isteriz.

Yeni Kurulan Görev Grupları

■ Güncel olarak meslektaşlarımızın zorlandığı, bildirdiği, derneğimize danıştığı ve destek istediği konularda daha organize çalışmak adına son dönemde birkaç görev grubu kurduk.

Bunlardan ilki 60. Ulusal Psikiyatri Kongresi öncesinde yaptığımız acil çağrının ardından **Türkiye'da Artan Şiddet Olaylarının Değerlendirilmesine Yönelik Görev Grubu** oldu. Bu görev grubunda Haldun

Soygür, Selçuk Candansayar, Hande Gazey, Sinem Acar, Fatih Öncü, Alper Bülbül, Bengü Yücens, Burhanettin Kaya, Merve Cura, Şahin Gürkan, Elif Poyraz ile birlikte tüm Merkez Yönetim Kurulu üyeleri bulunuyor. 17 Aralık'ta ilk toplantısını gerçekleştiren görev grubunun gerçekleştireceği ilk plan görev grubu çalışmalarında sürecin basamaklandırılması adına **öncelikle ve ivedilikle** bir ön rapor yazılması, bu kapsamda alt başlıklar oluşturularak görev paylaşımı yapılması olacaktır.

Emre Mutlu, Yunus Hacimusalar, İbrahim Sefa, Sevler Yıldız ile **Sınır İhlallerini Önleme Görev Grubu**; Batuhan Çakmak, Mehmet Koçer, İlky Keleş, Nahit Özmenler ile **Geçmişe Yönelik Psikiyatrik Tanı Sınır İhlalleriyle İlgili Hukuk Büro ile Görev Grubu**; Mete Saylan, Aybeniz Civan Kahve ve Ayça Kaloğlu ile **İlaç Geri Ödemeleriyle İlgili Görev Grubu** oluşturuldu.

E-Rapor Düzenlenmesi ve Yivsiz Av Tüfeği Raporları Görev Grubu için ise son zamanlarda meslektaşlarımızdan aldığımız bildirimler üzerine güncellenmesi çalışmalarına başladık.

Türkiye Psikiyatri Derneği Yıllık Toplantı ve 3. Uluslararası 27. Ulusal Klinik Eğitim Sempozyumu'nu Umutla, Dayanışmayla ve Sabırsızlıkla Bekliyoruz...

Soruşturma Kararları

Ankara'dan bir üyemiz hakkında

Şikâyete konu olan olayların yaşandığı dönemde geçerli TPD Ruh Hekimliği (Psikiyatri) Meslek Etiği Kuralları (2002) 25. Maddesinde belirtilen "Ruh hekimi, hastayla ilişkisinde tanı ve sağaltım amacının dışında bir ilişki türünün oluşmasına izin vermemelidir. Ruh hekimi hastasına herhangi bir cinsel yakınlaşmada bulunmamalıdır." ilkesine; halen geçerli olan TPD Ruh Hekimliği (Psikiyatri) Meslek Etiği Kuralları (2024) 18. maddesinde belirtilen "Psikiyatri hekimi geçmişte veya halen hasta hekim ilişkisi içinde olduğu kişilerle tanı ve tedavi amacının dışında bir ilişki kurmaz. Hastasına herhangi bir cinsel yakınlaşmada bulunmaz." ilkesine aykırı davrandığı saptanmıştır.

Sonuç: Türkiye Psikiyatri Derneği Soruşturma, Kovuşturma ve Merkez Onur Kurulu Yönetmeliği'nin 5/b-viii Maddesi gereğince ihmalde ısrar ettiği, kurallara uzun süre kasten uymadığından KINAMA cezası verilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

Türkiye Psikiyatri Derneği olarak acil çağrımızdır!

15 Ekim 2024 / psikiyatri.org.tr

Acil Çağrımızdır!

Giderek artan ve artık sıradan hâle gelen şiddet olayları gündelik yaşamı ve güvenlik algısını tehdit edecek boyutlara gelmiştir. Sokaklar, okullar, hastaneler, toplu taşıma araçları, kafeler, iş yerleri şiddet eyleminin olay mahalline dönüşmüştür.

Gelinen noktada artan şiddet olaylarına ilişkin acil önlem alınması gerektiği açıktır. Şiddeti meşrulaştırıp, asıl kaynakları göz ardı eden gerekçeler bulmak yerine şiddetin toplumsal, kültürel, ekonomik, cinsiyetçi ve yönetsel tüm boyutları bilimsel ölçütlerle ele alınmalıdır. Suçun normalleşmesine neden olan, suça eğilimi artıran aile içi ilişkilerden eğitim ortamlarına; toplumsal değer yargılarından bireyleri güvensiz hissettiren adli ve kamusal uygulamalara kadar tüm sistemlerde köklü değişiklikleri içeren düzenlemeler ivedilikle ve bilimin öngördüğü şekilde yapılmalıdır.

Türkiye Psikiyatri Derneği olarak acil çağrımızı yineliyor; artan şiddet olaylarının değerlendirilmesi ve çözüm önerileri için her türlü iş birliği ve desteğe hazır olduğumuzu, konuyu bilimsel platformlarımızda ele aldığımızı ve sürece katkı sunabilmek için çalışmalarımızı sürdürdüğümüzü kamuoyunun bilgisine sunuyoruz.

Saygılarımızla

Türkiye Psikiyatri Derneği Merkez Yönetim Kurulu

Yenidoğanlara Karşı İşlenen İnsanlık Suçu Hakkında

21 Ekim 2024 / psikiyatri.org.tr

Aralarında eski kamu görevlileri, suç örgütü mensupları ve sağlık çalışanlarının da bulunduğu bir çetenin, tıbbi gereklilik olmaksızın İstanbul'da, özel hastanelerin yenidoğan yoğun bakım ünitelerine bebekleri yönlendirdiği, bu şekilde haksız gelir elde ettiği, birçok bebeğin yanlış ve eksik tıbbi müdahaleye maruz kaldığı ve yaşamlarını yitirdiğine dair haberler derin bir endişe ve üzüntü kaynağı olmuştur. Bu durum, toplumdaki temel güven duygusu ve adalet algısını derinden sarsan, toplumun en savunmasız bireylerine ve ailelerine yönelik yapılan insanlık dışı bir saldırıdır. Bu tür insanlık suçları, yalnızca fiziksel zarar vermekle kalmamakta aynı zamanda toplumun ruh sağlığını da derinden etkilemektedir. Bir bebeğin yaşamına çıkar amacı ile kastetmek toplumda yıkıcı şiddetin ne boyutlara geldiğinin de acı bir göstergesidir.

Türkiye Psikiyatri Derneği olarak bu olayın, sağlığı kamu hizmeti yerine piyasa koşullarında finansman sorunu olarak gören politikaların yol açtığı tahribatı bir kez daha gözler önüne serdiğini vurgulamak isteriz. Unutmamalıdır ki nitelikli sağlık hizmetini göz ardı eden ve sağlığı meta hâline getiren bu politikalar, insan hayatına ve sağlığına yönelik tehditler oluşturmuş ve oluşturacaktır. Yaşanan bu kabul edilemez olayı aynı zamanda giderek artmakta olan yıkıcı ve organize şiddetin bir sonucu olarak gördüğümüzü, kurumların burada ciddi sorumluluğu olduğunu, sağlık hizmetine olan güveni ciddi şekilde sarstığını söylemek isteriz. Bu durum, suç eylemini engelleyen ve toplumu güvende tutan adalet, dürüstlük, vicdani sorumluluk eşliğinin ortadan kalkmasının bir örneği olarak karşımızda durmaktadır. Toplumun iyileşebilmesi ve ruhsal açıdan güçlenmesi adına bu sürecin tüm etkenleri ile birlikte değerlendirilmesi ve tüm sorumluların hesap vermesi zorunludur.

Çocukların korunması başta devlet kurumları olmak üzere toplumun her bireyinin görevidir. Türkiye Psikiyatri Derneği olarak, bu tür olayların son bulması için gerekli adımların atılmasını, failerin ve ihmali olan tüm kamu görevlilerinin adalet önünde hesap vermesini talep ediyor, toplum ruh sağlığını ve geleceğimizi koruma adına olayın takipçisi olacağımızı bildiriyoruz. Bu insanlık dışı suçu işleyenlerin hesap vermesi her şeyden önce hekim, hemşiresi ve tüm çalışanları ile zor koşullarda özveri ile topluma hizmet etmekte olan, bir bebeğin sağlıklı gülebilmesi için tüm varlığı ile çalışan ve sağlığını güven ile emanet ettiğimiz sağlık çalışanlarının ihtiyacı ve talebidir.

Unutulmamalıdır ki, bir toplumun gerçek gücü, başta en savunmasız olanları olmak üzere bireylerine sağladığı güvenli yaşam ile ölçülür. Bu tür insanlık suçlarının bir daha yaşanmadığı, tüm çocuklarımızın güvende olduğu bir gelecek dileği ile.

Türkiye Psikiyatri Derneği Merkez Yönetim Kurulu

Türkiye Psikiyatri Derneği 60. Ulusal Psikiyatri Kongresi Basın Açıklaması

05 Kasım 2024 / psikiyatri.org.tr

TÜRKİYE PSİKİYATRİ DERNEĞİNDEN ACİL ÇAĞRI

Neden barışın ve bilimin ışığında yaşamı ve ruh sağlığını korumak temalı kongre yaptık? Neden acil çağrı yapıyoruz?

Prof. Dr. Ejder Akgün Yıldırım
TPD Genel Başkanı

Değerli basın mensupları,
Türkiye Psikiyatri Derneği 60. Ulusal Psikiyatri Kongresine ve basın toplantımıza hoş geldiniz.

Türkiye Psikiyatri Derneği 60. Ulusal Psikiyatri Kongresi "**barışın ve bilimin ışığında ruh sağlığını ve yaşam hakkını korumak**" teması ile gerçekleştirilmekte. Bizler barışı ve bilimin gerekliliğini, onların varlığı ile yaşam hakkının ve ruhsal sağlığın mümkün olacağını yüksek sesle haykırmak, bu gerçekliği bilimsel toplantılarda tartışmak ve görünür kılmak istedik. Çünkü barışa ve bilime en çok ihtiyaç duyulan bir dönemdeyiz.

Neden böyle bir kongre yaptık ve neden acil çağrı istiyoruz?

Savaşlar tüm coğrafyalarda sıradanlaşmış, katliamlar uluslararası kamuoyunda konuşulmaz olmuş, Filistin'de ölen binlerce bebek bile barışı savunmak zorunda olan uluslararası kuruluşları ve başta batı devlet yönetimleri olmak üzere dünyayı harekete geçirememiştir. Bu amaçla tüm dünyaya barış için, barış olmaz ise ruh sağlığı olmaz diye çağrıda bulduk.

Sadece ülkeler ve toplumların çatışmaları değil şiddet ve yıkıcı davranışlar bireylerin yaşam alanlarına da sirayet etmiş, toplumsal güven alanları suç mahalline dönüşmüştür.

Bilimin ışığının net bir şekilde söylediği birçok tıbbi gereklilik yok sayılmış, bir mahkeme kararında bilim dışı insanların çağ dışı görüşleri referans gösterilerek içeriği bile hatalar ile dolu bir gerekçe ile bebeklerin yaşamlarını kırtaracak topuk kanı almak mahkûm edilmiştir. Bilimsel tedaviler değersizleştirilmekte, ailelerinin bir tür şiddet eylemi ile aşı olmayan binlerce çocuk bulunmaktadır.

Bu durum yüksek sesle konuşmayı zorunlu kılmaktadır.

Dolaylı ya da doğrudan giderek artan ve sıradan hâle gelen şiddet olayları gündelik yaşamı ve güvenlik algısını tehdit edecek boyutlardadır artık.

Bir çocuğun en güvende olması gereken ailesinin yanında öldürülmesi, çocukların ve kadınların güvende olmamaları ve geleceklerinin göz göre göre yok olması, başta kurumlar olmak üzere hepimizin faili ve sorumlusu olduğu bir suçtur.

Meslek ortamında şiddet artık haber değeri bile taşımamaktadır. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin dokunulmaz olan kürsüsünde ise yani ülkenin ah-laken en korunaklı olması gereken mekânında ise kan akmıştır.

Tam da bu noktada biz şiddetin ve şiddet uygulayanların mahkûm edilmediği, şiddet eylemine gerekçe bulunduğu taktirde bu yaklaşımların çok ağır sonuçları olacağını söyledik.

Sokakta yaşayan hayvanlara yönelik şiddet içerikli söylemlerin artması, bu hayvanların yaşam hakkını elinden alacak şekilde bir yasal düzenleme talebi ve mevzuat oluşturulmasının risklerinden bahsettik ve 1 Haziran 2024 tarihli açıklamamızda toplumsal yaşamda şiddeti olağanlaştıran her bir adımın bir diğer ortamda şiddetin kök salmasına yol açacağını, şiddeti yaygınlaştıracak bir uygulamanın konuşuluyor olmasının ülkemiz açısından riskleri olduğunu, şiddet eyleminin sabit bir nesnesi olmadığını bir ülkede artan şiddet olaylarından şiddet uygulayanlar dahil olmak üzere tüm toplumun etkileneneğini belirtmiş, bunun öngörülemez bir şiddet sarmalına yol açacağı uyarısı yapmıştık.

Şekiz yaşında bir çocuk gülüp oynayacağı, gelecek hayalleri kuracağı yaşta katiller elinde can verdi. Vicdanları yaralayan bu cinayet maalesef ilk

değil. Hunharca öldürülen kadınların yaşam hakkı için yapılacaklar vardır. Ama bu durum failleri gizleyip hastalar suç işler gibi ayrımcı ve yıkıcı bir söyleme dönüşmektedir ki bu kabul edilemez.

İstanbul'da, tıbbi gereklilik olmaksızın çıkar amacı ile yenidoğan bebeklerin hayatlarını tehlikeye atarak, onların en temel yaşam haklarını ihlal eden ve aralarında eski kamu görevlileri ve sağlık çalışanlarının da bulunduğu bir suç örgütünün ortaya çıkması artık son noktadır.

Önlenilebilir ölümler, iş kazaları ve cinayetleri, intiharlar ile ilgili yapılacak çok şey vardır. Bu konuları ele alan politikaların ve düzenlemelerin acilen gözden geçirilmesi gereklidir. Bütün işçiler ruhsal ve bedensel açıdan sağlıklı koşullarda çalışma hakkına sahiptir, işçilerin ruhsal ve bedensel olarak sağlıklı koşullarda çalışabilmesi için gereken ortamın sağlanmasını yetkili kuruluşlardan talep ediyoruz. Cinsiyet ve cinsel kimlik temelli ayrımcılığı ve kadınlara uygulanan erkek şiddetine ilişkin her türlü kültürel, yasal ve kurumsal düzenlemelerin yapılmasını talep ediyoruz.

Dünya ruh sağlığı gününde de dediğimiz gibi savaşlar yanında yerinden edilme, ayrımcılık, ekonomik zorluklar, çocuk işçiliği sorunu, güvencesiz iş yerleri, eğitimden, sağlıktan, güvenli gelecekte ve temel insan haklarından mahrum kalma gibi insanca yaşamaya ve ruhsal açıdan sağlıklı olmaya engel sorunlarla karşı karşıyayız. Biliyoruz ki ruh sağlığı savunusu sadece ruhsal zorluk ya da hastalığı olan bireylerin tedavi ve tam sağlık hakkını değil, aynı zamanda toplumların ve bireylerin ruhsal iyilik hâlinin korunmasını da içerir ve kamu otoritesi ve sorumlular, işleyişin her basamağında bizlerin daha güvenli ve daha insancıl koşullarda sağlık hizmeti vermemizi sağlamakla yükümlüdür.

Bugün derneğimiz kurulları olarak bu konudaki görüşlerimizi ileticeğiz.

Kongre ile ilgili Bilgiler

Prof. Dr. Nalan Kalkan Oğuzhanoglu
Kongre Düzenleme Kurulu Başkanı

60. Ulusal Psikiyatri Kongresi'nin teması "Barışın ve Bilimin Işığında Ruh Sağlığını ve Yaşam Hakkını Savunmak"tır.

Yeni bilimsel gelişmeler doğrultusunda herkes adına ruh sağlığı diyebilmek için meslektaşlarımızla bir araya geldik. Güven ve umudu zihnimizden çalan şiddet dolu yaşantılara tanıklık ettiğimiz günlerdeyiz. Bazen çıktığımız ya da sessizliğimiz ile içimizdeki barış tohumları ekilmiş bahçelerimize ulaşmaya çalışıyoruz ve bu da yaşam hakkını savunma sevdasını hatırlatıyor bize. Bu değerlerin birlikte yaşamayı kökleştiren değerler olduğunu da unutmuyoruz.

Yaratıcı ve çalışkan ruhu kutlayan bilim meşalesi ile ve beraberce yaralara şifa arayan dayanışma ile bir aradayız. Umudumuz ise bizi ve herkesi daha huzurlu bir yaşama çağırın sesimizi evrensel bir nehir yatağına akıtılabilmek.

Bu amaçla hem ulusal hem de uluslararası bilim dünyasında kendi alanlarında yetkin konuşmacılar kongremizin konuğu oldular. Yaklaşık 800 katılımcımız (yüz yüze 757, çevrim içi 64), 265 yurt içi, 6 yurt dışı konuşmacı ile birlikte bilimin ışığında barışı, yaşam hakkını ruh sağlığı penceresinden birlikte tartışmayı, bu içeriği hem bilim dünyası hem de toplumla paylaşmayı amaçladık.

Şimdi kongreyle ilgili bazı verileri aktarmak istiyorum.

Uluslararası Konuşmacılar:

Angelika Wieck (İngiltere Manchester Üni., Ulusal Perinatal Ruh Sağlığı Klinik Referans Grubu üyesi)

Harry Kennedy (İrlanda Trinity Koleji, Adli Psiyatri)

Mohammed Al-Uzri (İngiltere Leicester Üni. Küresel Ruh Sağlığı)

Jari Tiihonen (Finlandiya Karolinska Ens. Farmakoepidemioloji)

Istvan Bitter (Macaristan Semmelweis Üni. Psikofarmakoloji)

Lade Smith (İngiltere King's Koleji, Royal College of Psychiatrists başkanı)

TPD tarafından 96 uzmanlık öğrencisi ve genç uzmana araştırma bildiri bursu, sekiz tıp Öğrencisine de çevrim içi kayıt bursu verildi.

Kongremizde 44 panel, dört psikiyatride güncel oturumu, 14 kurs, yedi konferans, dört uyu sempozyumu yer alıyor. Bunun yanı sıra kongremizde 11 'on soru bir konu', iki 'siz olsaydınız ne yapardınız?', iki 'zor olgularla tanı ve tedavi', iki 'sinema oturumu' gibi farklı sunum tekniklerinin kullanıldığı etkinlikler yer alıyor. 17 oturumda 151 sözel bildiri, iki oturumda da ödüle aday bildiriler arasından seçilmiş sekiz sözel bildiri yer alıyor.

Artan Şiddeti Önlemeye Yönelik Acil Eylem Planı

Prof. Dr. Serap Erdoğan Taycan
TPD Genel Başkan Yardımcısı

Ülkemizde adını net bir şekilde koymamız gereken bir şiddet sorunu var. Her yeni güne şiddet haberleri ile başlıyor, günü şiddet haberleri ile bitiriyoruz. Toplumda yaşanan hiçbir şiddet türünü bir diğerinden bağımsız düşünmek, değerlendirmek mümkün değildir. Kadına yönelik şiddet çığ gibi büyürken, çocuklar, hayvanlar, sağlık çalışanları, eğitimciler, aileler, sokakta bir yerden bir yere gitmekte olan insanlar, yani biz hepimiz şiddet olaylarının nesnesi hâline geldik. Sadece doğrudan maruz kalarak değil, yaşananları, şiddet olayları ile ilgili söylemleri dinlerken de olaylardan etkilenmeye devam ediyoruz. Hepimiz bu yaşananları anlamlandırmaya, nedenini bulmaya çalışıyoruz çünkü korkuyoruz. Bu kötülüğün bizden, sevdiğimizden uzak olmasını istiyoruz. Adını ne kadar koyabilirsek kendimizi de o kadar koruyabileceğimizi düşünüyoruz. Ancak korku ve tedirginliğin büyüklüğü, anlama çabamızı köreltebiliyor. Bu noktada Türkiye Psikiyatri Derneği olarak, sorunu birlikte anlamak, çözümlü birlikte üretebilmek adına tüm kurumlara ve paydaşlara acil eylem çağrısında bulunduğumuzu ve çağrımızı yineliyoruz.

2024 yılının ilk 6 ayında 205 kadın öldürüldü, 117 kadın şüpheli şekilde ölü bulundu. Bu sayıya hemen her gün en az bir kadın daha ekleniyor. Toplumsal cinsiyet eşitsizliğine dayalı bu şiddet kültürünü ortaya çıkaran, besleyen ve sürdüren tüm kavramlar birlikte ele alınmadığında, ölen insanlarımızı saymaktan öteye gidemeyiz. Cinsiyetçi dilin kullanımına duyarsızlaştığımızda, kadın bedeni üzerindeki her türden toplumsal baskı sıradanlaştığında, kadına şiddetin faillerinin arttığını bilmemiz gerekir. Kadın cinayetlerinde, kadının 'kendini öldürtecek ne yaptığını' konuşup, faillere iyi hâl indirimi uygulandığında, kız çocukları ve erkek çocukları farklı toplumsal kodlar, farklı beklentiler ile büyütüldüğünde, önlerine farklı gelecek seçenekleri sunulduğunda, şiddet sıradanlaşır.

Çocuğun bedeni gücü yetenin istediğini yapabileceği bir nesne, çocuk 'kendi sesi olmayan bir varlık', çocuk ailesinin malı ve ucuz iş gücü kaynağı gibi görüldüğünde, çocuğun haklarını gözeten, çocukları korumaya yönelik yasal düzenlemeler yapılmadığında, bir çocuğun ölümü gizlenebilir olduğunda şiddet sıradanlaşır.

Yıllar içerisinde sağlık sisteminin sermayenin birikim alanı hâline getirildiği tartışılırken, sürecin nelere mâl olabileceği konuşuldu. Sağlık çalışanları ile sağlık hizmeti alanların birbirine taraf hâle getirilmesinin yaratacağı tehlikeyi göstermeye çalıştık. Bugün geldiğimiz noktada hâlâ sağlık sistemindeki tüm aksaklıkların sebebi sağlık çalışanlarımız gibi bir algı yaratılmaya devam ediyor ve sağlıktaki şiddeti önleyecek yasal düzenlemeler yapılmadı. Bireyin sorununa şiddet uygulayarak çözüm sağlanabileceği algısını destekleyen her bir olayda şiddet sağlıktaki şiddetle sınırlı kalmaktan çıkıp okullara, devlet dairelerine, tüm kurumlara yayıldı, sıradanlaştı.

En savunmasız canlıların, hayvanların yaşama koşullarının nasıl düzenleneceğini, yaşatmak için nasıl çözümler geliştirilebileceğini tartışmak yerine öldürmenin bir seçenek olarak gündeme gelmesi; sürece açıklama olarak hayvanların saldırganlaşmasının gösterilmesi ile hepimizin vicdanlarında onarılmaz yaralar açan katliamlar yaşandı.

Sanki şiddet toplumun ve gündelik yaşamın dışındaymış gibi algı oluşturacak şekilde fail olmayı hastalıklarla gerekçelendiren, olayları psikiyatrik nedenlere bağlayarak yapılan açıklamalar, tanımlamalar ve müdahalelerle şiddet sorunu çözülemez. Bu tutum, hem bir meslek grubu ve bilim alanını hedef göstermek hem de psikiyatrik hastalıkları ve hastalığı bulunan kişileri damgalayarak tedavi süreçlerinin önünü kapatmak anlamına gelecektir.

Gelinen noktada artan şiddet olaylarına ilişkin acil önlem alınması gerektiği açıktır. Şiddeti meşrulaştırıp, asıl kaynakları göz ardı eden gerekçeler bulmak tüm topluma zaman kaybettirmektedir. Şiddetin toplumsal, kültürel, ekonomik, cinsiyetçi ve idari tüm boyutları bilimsel ölçütlerle ele alınmalıdır. Başta İstanbul Sözleşmesi olmak üzere yasal düzenlemelerin sosyal ihtiyaçlar bağlamında ele alınması, eğitimden çalışma ortamına, aileden kurumlara her yerde her türlü şiddete sıfır tolerans gösterilmesi gerektiğini vurguluyor, bu süreçte tüm paydaşlarla etkili bir çalışma yürütülmesi için göreve hazır olduğumuzu belirtiyoruz.

Bireyden Topluma, Koruyucu Önleyici Ruh Sağlığı Hizmetlerinden Tedaviye Türkiye İçin Yeni Bir Ruh Sağlığı Politikası

Doç. Dr. İrem Ekmekçi Ertek
TPD MYK Örgütlenme Sekreteri

Ruhsal hastalıklar sık görülmeleri, iş gücü kayıplarına, engelliliğe ve ölümlere neden olmaları açısından önemli halk sağlığı sorunlarından. Dünya Sağlık Örgütü tüm dünyada yaşayan insanların sekizde birinde bir ruhsal hastalık olduğunu belirtmektedir. Yapılan çalışmalar kronik ruhsal hastalığa sahip olan kişilerin beklenen yaşam sürelerinin genel nüfusa oranla 20 yıl kısaldığını göstermiştir. 15-29 yaş aralığındaki kişilerde en sık dördüncü ölüm nedeninin intihar olduğu belirtilmektedir. Ruhsal sorunlar fiziksel sağlığı da etkilemekte; örneğin depresyon hastalarında hipertansiyon, şeker hastalığı, felç, obezite gibi sağlık sorunlarının %40 daha fazla görüldüğü bildirilmektedir. Tüm bunlara rağmen ruh sağlığı hizmetlerindeki arz ve talep arasındaki açığın tüm dünyada yaygın olduğunu, özellikle gelişmekte olan ülkelerde bunun daha bariz olduğunu bilmekteyiz. Örneğin, dünyada psikotik bozukluğa sahip bireylerin yalnızca %29'unun, depresyon hastalarının ise yalnızca üçte birinin yeterli ruh sağlığı hizmeti aldığı bildirilmektedir. Ayrıca, damgalama ve ayrımcılık ne yazık ki hâlâ nitelikli ruh sağlığı hizmeti almanın önünde engel teşkil etmektedir.

Hâlihazırda oldukça yüksek olan bu oranların yanında pandemi küresel bir ruhsal kriz yarattı. Tüm dünyada milyonlarca insanın ruh sağlığı pandemi koşullarından etkilendi. Pandeminin sadece ilk yılında depresyon ve kaygı bozukluklarının görülme sıklıklarının %25 oranında arttığı bildiriliyor. Uzun dönem sonuçlarını henüz bilememek de bu küresel salgının yarattığı fiziksel, sosyal ve ekonomik zorlukların toplum ruh sağlığı üzerinde olumsuz sonuçlara neden olacağını öngörmek mümkün.

Pandeminin yanı sıra; şiddet, savaş, sosyal ve ekonomik eşitsizlikler, göç, çevre ve iklim sorunları da insanların ruhsal iyilik hâlini etkilemekte ve ruhsal sorunlara zemin yaratmakta. 2021 yılında dünyada yaklaşık 80 milyon insanın zorla yerinden edildiği belirtiliyor. Ruh sağlığı çalışanları olarak görüyoruz ki; ruhsal hastalıkların oluşumunda biyolojik faktörler kadar değiştirilebilir çevresel faktörler de etkili. Yoksulluk, şiddet, engellilik ve eşitsizlik gibi olumsuz koşulların; kadınlar, çocuklar ve yaşlılar, ayrımcılığa maruz kalan gruplar, göçmenler ve mültecilerin ruhsal hastalıklar açısından riskli olduğunu biliyoruz. Kanıt dayalı bilimsel uygulamalar bu çevresel risklerin değiştirilmesi ile bazı ruhsal hastalıkların önenebilir olduğunu gösteriyor. Ruhsal hastalıkların yukarıda belirtilen bireysel ve toplumsal etkileri düşünüldüğünde bu "önenebilir olma" özelliğinin çok büyük bir fırsat olduğu açık.

Ruh sağlığı çalışanları, yöneticiler, işverenler, çalışanlar ve diğer ilgili paydaşlar bir araya gelerek ruh sağlığı göstergelerindeki durum üzerinde düşünmeli ve yapılması gerekenler konusunda seslerini yükseltmelidir. Toplumun tüm kesimlerinde farkındalık oluşturulmalı, yöneticiler başta olmak üzere ruh sağlığına verilen değer artırılmalı ve buna bağlı kalınmalıdır.

Ruh sağlığı hizmetlerinin güçlendirilmesi, toplum temelli, erişilebilir ve nitelikli olması sağlık politikalarının vazgeçilmez unsurlarından olmalıdır. Tüm dünyada ruh sağlığına değer verilen, teşvik edilen ve korunan bir ortam hedeflemeliyiz.

Ruh sağlığını geliştirmek, yaygınlaştırmak, ücretsiz ve kolay ulaşılabilir bir kamu hizmeti niteliğine kavuşturmak öncelikli bir hedef olarak kabul edilmelidir.

Koruyucu ruh sağlığı hizmetlerinde temel hedef ruh sağlığını geliştirmek, birinci basamakta ruh sağlığı hizmetlerini yaygınlaştırmak ve ruhsal tedavi olanaklarını artırmak olmalıdır. Bunun yanında "ruh sağlığının geliştirilmesini" sağlayan toplumsal sağlık projelerinin de yaşama geçirilmesi gerekmektedir.

Ruhsal hastalıkları henüz ortaya çıkmadan önleyen, risk etkenlerini ortadan kaldıran ya da bu etkenlerle karşılaşmayı engelleyen, koruyucu ve önleyici çalışmalarını destekleyen bir yaklaşımın yaygınlaştırılması gerekmektedir.

Yalnız sağlık sistemi değil, çağdaş ekonomik sistemler de küresel sorunlarla başa çıkmakta yetersiz kaldı. Bu kriz dönemlerinde çalışanların ruh sağlığını destekleyecek düzenlemelerin eksikliği hissedildi. Bu eksikliğin giderilmesi için iş ortamları ve çalışma koşulları çalışanların ruh sağlığını destekleyecek şekilde düzenlenmelidir. Egzersiz, iyi beslenme, gıdaya erişimin yaygınlaştırılması gibi sağlığın sosyal belirleyicilerini bir araya getiren, ruh sağlığına olumlu etki yapan hedeflerin konulmasına ve çalışma sürelerinin düzenlenip çalışma ortamlarının insanileşmesine ihtiyaç vardır.

Açlığa ve yoksulluğa son vermek, sağlıklı ve kaliteli bir yaşamı güvence

altına almak, herkes için nitelikli eğitim sağlamak, toplumsal cinsiyet eşitliğini ve kadınların güçlenmesini sağlamak, iklim krizi ile mücadele etmek gibi küresel hedeflere ancak toplumun ruh sağlığını iyileştirmeye yönelik önemli yatırımlar yapılırsa erişilebilir.

- Toplum ve birey sağlığının ülkemizin bugünü ve geleceği için taşıdığı önemden yola çıkarak bireylerin ve tüm toplumun ruh sağlığı düzeyinin yükseltilmesini,
- Ruh sağlığının bozulmasını engellemek için koruyucu önlemlere ağırlık verilmesini,
- Ruh sağlığı tedavi hizmetlerinin niteliğinin artırılması ve tüm ülkeye yaygınlaştırılması, bu hizmetlere herkesin kolay erişmesinin sağlanmasını,
- Ruh sağlığı bozulmuş olanların rehabilitasyonunun önündeki engellerin kaldırılmasını,
- Ruh sağlığı hizmetlerinin hastane ağırlıklı değil, toplum temelli hâle dönüştürülmesini,
- Ruhsal sorunu olanların damgalanmasının, dışlanmasının önlenmesi için her türlü önlemin alınmasını ve düzenlemenin yapılmasını,
- Bu düzenlemelerin kalıcılığını sağlayacak "Ruh Sağlığı Yasası"nın çıkarılmasını,

Ülkemiz insanının ruh sağlığına ilişkin meselelerin ortak ve kalıcı bir politika ile ele alınmasını talep ediyoruz.

Ruh Sağlığı Alanında ve Diğer Alanlarda Artan Sınır İhlalleri ve Bilim Dışı Uygulamalar

Uzm. Dr. Uğur Çıkrıklı
TPD MYK Eğitim Sekreteri

Ruh sağlığı ve diğer sağlık alanlarında, bilimsel temellere dayanmayan uygulamaların yaygınlaşması, geridönüşümsüz sağlık sorunlarına yol açmaktadır.

Alternatif uygulamaların artışı tıp camiasında sıklıkla tartışılarda neden olmakta ve birçok hasta ve hasta yakınlarının bilimsel kanıtlanmış tedavilerden uzaklaşmalarına neden olmaktadır.

Bu durum hem bireylerin sağlıklarını tehdit etmekte hem de toplum sağlığını olumsuz etkilemektedir.

Dünya Sağlık Örgütü'ne göre sağlık tanımı: "Yalnızca hastalık veya sakatlık durumunun olmaması değil, aynı zamanda fiziksel, ruhsal ve sosyal bakımdan tam bir iyilik hâlidir."

Psikiyatrist olmayan kişilerin tedavi süreçlerine müdahale etmesi, hastaların ruhsal sorunları için doğru ve etkili tedavi almasının önüne geçmekle kalmayıp, birçok bedensel, sistemik sorunlara yol açıp genel sağlık durumlarının daha da kötüye gitmesine yol açmaktadır.

Diğer tıp alanlarında da benzer durumlar yaşanmaktadır. Onkoloji, fizik tedavi başta olmak üzere birçok alanda hastalar; bilimsel bir temele dayanmayan tedavilere artan sıklıklarda yönelmektedir. Bu durum tedavi süreçlerinin gecikmesine ve hastalığın ilerlemesine yol açmaktadır. Sağlık hizmetlerinde sorumluluğun yalnızca yetkili ve eğitilmiş uzmanların tedavi süreçlerinde yer alması gerekmektedir. Bu durum kişilerin ve kurumların düzenli olarak denetlenmesini elzem hâle getirmektedir.

Ne yazık ki ülkemizde kabul edilip, üzerinde uzlaşmış bir Ruh Sağlığı Yasası bulunmamaktadır. Bu da klinik yeterliliği, onayı olmayan ruh sağlığı çalışanlarının hatta fizyoterapi, sosyal bilimler gibi bu alanın tedavisi ile herhangi bir ilişkisi olmayan meslek gruplarının ruh sağlığı bozukluklarında tedavi uygulamaları yapmalarını olanaklı kılmaktadır. Bu cezai yükümlülük getirmeyen durumlar, hastalarımızın sağlık durumlarını, hayat kalitelerini olumsuz etkilemektedir.

Bu sorunların çözümü için kerteriz, başta ruh sağlığı alanı olmak üzere, mümkün olan en kısa süre içinde mesleki tedavi alanlarının sınırlarını belirleyen, sınır ihlallerinin önüne geçip, kanunlar önünde cezai müeyyideleri devreye sokan yasalar olmalıdır. Yasa koyucularına, tıp branşlarının çağrılarını kulak vermeleri ve seçilmiş çalışma birimleri ile ortak çalışmalar yapmaları gerektiğini hatırlatıyor ve bir kere daha bu konunun hassasiyetinin altını çiziyoruz.

Ruh Sağlığı Haberler Basında Nasıl Verilmeli?

Uzm. Dr. Şahut Duran
TPD Medya Kurulu Başkanı

Türkiye Psikiyatri Derneği Medya Kurulu olarak, toplumda giderek artan şiddet olaylarının medyada yansıtılış biçiminin ve psikiyatrik rahatsızlığı

olan bireylerin medyada damgalanmasının toplum ruh sağlığı üzerindeki etkilerine dikkat çekmek istiyoruz. Medyanın olayları ele alış şekli, toplumda ruh sağlığı konularına dair algıları önemli ölçüde şekillendirmektedir. Bu bağlamda medya kuruluşlarının, özellikle ruh sağlığı alanında bilgi ve hassasiyet sahibi bir yaklaşımla haberlerini hazırlamaları büyük önem taşımaktadır.

Bu basın açıklamasında üç temel başlık altında, toplum sağlığını korumaya ve bireylerin ruh sağlığına yönelik olumsuz etkileri azaltmaya yönelik görüş ve önerilerimizi sunuyoruz:

1. Toplumda Yaşanan Şiddet Olaylarının Medyada Veriliş Şekli

Toplumda yaşanan şiddet olaylarının medyada yansıtılış şekli, toplum üzerinde önemli psikolojik etkiler yaratmaktadır. Şiddet içerikli haberlerin aşırı dramatize edilmesi, sansasyonel başlıklarla sunulması ve tekrar tekrar gösterilmesi, toplumda yaygın bir korku ve kaygı atmosferine sebep olmaktadır. Bu durum, bireylerin güvenlik algısını sarsarak ruh sağlığını olumsuz etkileyebilmektedir.

Öneriler:

- Medya kuruluşlarının, şiddet içerikli olayları haberleştirirken toplumsal kaygıyı artırmaktan kaçınacak bir dil kullanmaları önemlidir.
- Şiddet olaylarının medyada verilme sıklığı ve kullanılan dilin sorumlu ve empatiye dayalı olması gerektiğini vurguluyoruz.
- Haberlerde, şiddeti normalleştirecek ya da meşrulaştıracak içeriklerden ve ifadelerden kaçınılmalıdır. Ayrıca, olayları çözümsüz gösteren bir dilden kaçınılmalı, toplumda umut ve dayanışma duygularını güçlendiren ifadelerle yer verilmelidir.

2. Psikiyatrik Rahatsızlığı Olanların Şiddet Olayları Üzerinden Damgalanması

Medyada, psikiyatrik rahatsızlığı olan bireylerin yer aldığı olayların çoğu zaman yalnızca şiddet vakaları üzerinden yansıtılması, bu kişilerin toplumda damgalanmasına yol açmaktadır. Herhangi bir şiddet olayını yalnızca bir ruhsal hastalıkla ilişkilendirmek, toplumun ruh sağlığına dair yanlış ve önyargılı bir algı oluşturmakta; bu da ruh sağlığı hizmetlerine başvuran veya başvurmayı düşünen bireyler üzerinde olumsuz bir etkiye sebep olmaktadır.

Öneriler:

- Psikiyatrik rahatsızlığı olan bireylerin, yalnızca şiddet olayları üzerinden değil, toplumun bir parçası olarak ele alınmaları gerekmektedir.
- Şiddet olayları ve ruh sağlığı arasındaki bağ kurulurken dikkatli olunmalı ve her şiddet olayının psikiyatrik bir rahatsızlıktan kaynaklandığı yanlışlığından kaçınılmalıdır.
- Medyada, ruhsal hastalıkları damgalayan ifadelerden uzak durulması ve bu bireylerin topluma kazandırılmasına yönelik empatiyi güçlendiren bir söylem geliştirilmesi önemlidir.

3. Haberlerin Psikolojik Olarak Değerlendirilmesi Sırasında Damgalanmanın Önlenmesi

Toplumda yaşanan olayların psikolojik olarak değerlendirilmesi, toplumun ruh sağlığı açısından faydalı olabilir; ancak bu değerlendirmeler yapılırken damgalayıcı bir dil kullanılmaması gerektiği unutulmamalıdır. Özellikle psikiyatrik terminolojinin yanlış kullanımı veya hastalıkları basitleştirici ifadeler, ruh sağlığı ile ilgili yanlış algıların oluşmasına neden olmaktadır.

Öneriler:

- Herhangi bir olayın ruh sağlığı perspektifinden ele alınmasında dikkatli bir dil kullanılması ve olası damgalanmanın önlenmesi için medya profesyonellerinin alanında uzman ruh sağlığı çalışanlarıyla iş birliği yapmalarını öneriyoruz.
- Psikiyatrik terimlerin yanlış kullanımından kaçınılmalı ve bu terimlerin yalnızca uzmanlar tarafından tanımlanabilecek anlamlar içerdiği göz önünde bulundurulmalıdır.
- Olayları ruh sağlığı bağlamında değerlendirirken bireyleri damgalamaktan ziyade, toplumsal dayanışmayı güçlendirecek, ruh sağlığı sorunlarının çözümüne yönelik olumlu mesajlar verilmelidir.

Sonuç olarak, medyada ruh sağlığı konularının hassasiyetle ele alınması ve sorumlu bir dil kullanılması, toplumda ruh sağlığına dair farkındalığın artmasına katkı sağlayacak, damgalanmanın önlenmesine yardımcı olacaktır. Türkiye Psikiyatri Derneği olarak, medya kuruluşlarına bu konuda destek sunmaya ve gerekli iş birliğini yapmaya hazır olduğumuzu bildiririz.

Önlenemeyen Şiddetin Yarattığı Ruhsal Sorunlar

Dr. Öğr. Üyesi Diğdem Göverti
TPD MYK Genel Sekreteri

Son yıllarda her türüyle şiddet, sıklığı gittikçe artan, tüm dünyayı etkileyen bir halk sağlığı sorunudur. Önlenemeyen, maruz kalınan ya da şahit olunan şiddetin ruh sağlığı üzerine etkileri travma sonrası stres bozukluğundan depresyona kadar uzanabilmekte, bireyin işlevselliğini tüm alanlarda etkilemektedir. Aynı zamanda günlük yaşamda, basında bu haberleri takip eden bireyler için toplumda güvensizlik hissi ve bunun sonucunda korku yaratmaktadır.

Travmatik olay, olağan insan deneyiminin çok ötesindedir. İnsan hayatında korku, dehşet ve çaresizlik hissi yaratan bu olaylar sonucunda en sık görülen ruhsal hastalıkların başında Travma Sonrası Stres Bozukluğu (TSSB) gelmektedir. Bunun sonucunda uykusuzluk, kabuslar, olayla ilgili anıların rahatsız edici biçimde sık sık hatırlanması, sürekli olarak olayın tekrarlanacağı korkusu ve bu nedenle diken üstünde hissetme, gelecekle ilgili plan yapamama, olayı hatırlatan durumlarda huzursuz olma ve bu durumlardan kaçınma belirtileri görülür. Ruhsal travma ne kadar şiddetli yaşanmış ise ruhsal etkiler de o kadar fazla ve uzun süreli olur.

Diğer yandan, tüm tedavilere rağmen TSSB'nin yaşam boyu devam etme ve kronikleşme oranı %10'dur. Hastaların yaklaşık olarak yarısında hafif belirtiler yaşam boyu devam edebilir. Maruz kalınan şiddetin türüne göre TSSB gelişme sıklığı da değişebilmektedir. Trafik kazası gibi olaylarda bu oran %20 iken, cinsel şiddet, tecavüz gibi travmalar sonrası TSSB gelişme riski %60'lara kadar çıkabilmektedir.

Travma Sonrası Stres Bozukluğu görülen pek çok kişide aynı anda ya da tek başına başka ruhsal hastalıklar da görülür. Travma sonrasında en sık görülen ruhsal hastalıklardan bir diğeri depresyondur. Depresyon dışında çeşitli anksiyete (bunaltı) bozuklukları, aşırı alkol veya madde kullanımı da görülebilir. Aynı zamanda travmaya maruz kalan kişiler dışında bu haberleri gören toplumda korku artmakta, kişiler endişe ile yaşamına devam etmek zorunda kalmaktadır. Günümüzde artan şiddet ve bu şiddetin giderek sıradanlaşması, uygulanmayan cezalar, artırılmayan güvenlik önlemleri nedeniyle travmaya maruz kalanlarda daha fazla olmakla birlikte genel toplumda güvensizliği artırmaktadır.

Travma ve travmanın ruhsal etkileri sonucunda yaşanan bu zorluklar, hem kişinin yaşamını bütünüyle etkileyerek yaşamına eski işlevselliği ile devam edememesini, hem de kişide yoğun ve uzun süreli tedavi alma ihtiyacını beraberinde getirir. Bu sorunların hem psikolojik açıdan hem de ilaçla tedavisi mümkündür. Ancak iyileşmenin önündeki yardım arayamama, umutsuzluk, insanlara ve kurumlara olan güvenini kaybetme gibi nedenlerden dolayı önemli engeller vardır. Öncelikle artan şiddeti durdurmak, sonrasında ise toplumun güvende olmasını sağlamak ile ruhsal iyileşme mümkündür. Türkiye Psikiyatri Derneği olarak yasal düzenlemelerin sosyal ihtiyaçlar bağlamında ele alınması, ev içinden çalışma ortamına, eğitimden sağlık alanına kadar her türden şiddetin son bulması gerektiğini vurguluyor, bu süreçte göreve hazır olduğumuzu belirtiyoruz.

Önlenemez Ancak Önlen(e)meyen Ölümler: İntihar

Doç. Dr. Gülin Özdamar Ünal
Türkiye Psikiyatri Derneği MYK Üyesi

İntihar önlenemez ölüm nedenidir. İntihar davranışı, bireyin intihar düşüncelerinden başlayarak, bu düşüncelerin bir plana dönüşmesi, intihar girişimi ve son olarak tamamlanmış intihara kadar uzanan bir yelpazede ele alınmaktadır. İntihar davranışında bulunan bireyler, genellikle ölümü değil, yaşamın getirdiği ruhsal acılardan kaçma arzusunu taşır. İnsanlar, bir yandan yaşama tutunma isteğiyle dolu, diğer yandan derin bir çelişki içinde intihar düşünceleriyle boğuşurlar. Bu içsel çatışma, intihar düşüncesi olan bireylere yardım etme, intiharı önleme fırsatımızı artırır.

Türkiye'de intihar oranları ve sayıları açısından bir artış söz konusudur. İntihar ya da intihar girişimleri her geçen gün daha 'sıradan' hâle gelmeye başlamıştır. TÜİK'in en güncel intihar istatistiklerine göre, Türkiye'de intihar hızında bazı dalgalanmalar gözlemlenmiştir. Türkiye'de **2013'te 3352 intihar vakası yaşanırken 2023'te bu sayı 4061'e** yükseldi. Kaba intihar hızı **2014'te 10000 kişide 4.11 iken 2023'te 4.76'ya** yükseldi. Bu durum, intihar oranlarında belirgin bir yükselişe işaret etmektedir. İntihar girişimleri, tamamlanmış intiharlardan yaklaşık 20 kat daha fazla sayıda gerçekleşmektedir. Her bir intihar girişiminin, **bireyin gelecekte intiharı tamamlama**

riskini yaklaşık %30 oranında artırdığı tahmin edilmektedir. Bu durum, intihar girişimlerinin, gelecekteki intihar riskinin göstergesi olarak ciddiye-
tle ele alınmasını gerektirir.

İntihar davranışına yol açan risk faktörleri genellikle çoklu ve birbirle-
riyle etkileşir niteliktedir. Bunlar fiziksel, ruhsal, sosyal, çevresel faktörle-
ri ve yaşam olaylarını içerir. Psikiyatrik hastalıklar intihar davranışlarıyla
güçlü bir ilişki içindedir. **İntihar eden kişilerin yaklaşık %90'ında psi-
kiyatrik hastalık bulunmaktadır.** Depresyon, anksiyete bozuklukları,
bipolar bozukluk, alkol madde bağımlılığı ve yeme bozukluğu gibi psi-
kiyatrik hastalıklar tedavi edilmediğinde bireylerde yoğun umutsuzluk ve
çaresizlik duyguları oluşabilir, bu da intihar riskini artırabilir. Bu nedenle,
ruhsal hastalıkların erken teşhis edilmesi ve tedaviye erişimin sağlanma-
sı hayati bir gerekliliktir. Ancak psikiyatrik hastalıklar nedeniyle yaşanan
damgalanma, bireylerin tedaviye erişimini zorlaştırmaktadır. Toplum-
muzda, sağlık hizmetlerine ulaşımın yaygınlaştırılması ve psikiyatrik te-
daviye erişimin kolaylaştırılması önemlidir. Unutulmamalıdır ki, psikiyat-
rik hastalıklar tedavi edilebilir. Tedaviye ulaşım sağlandığında, bireylerin
yaşam kalitesi artmakta, topluma katılımları desteklenmekte ve intihar
davranışlarının önüne geçilebilmektedir.

Ekonomik zorluklar, bireylerin yaşam kalitesini düşürerek intihar riskini
artıran güçlü bir etkidir. İşsizlik, bunun sonucu olarak ortaya çıkan yok-
sulluk, bireylerin temel ihtiyaçlarını karşılayamamalarına, sosyal statü kaybı
ve özsaygı düşüşüne neden olarak depresyon ve umutsuzluk duygularını
tetikler. Ekonomi zorlukları sürekli stres ve çaresizlik hissi yaşayarak bireyleri
intihar düşüncelerine daha yatkın hâle getirir. Mali sıkıntılar aynı zamanda
aile içi gerilimi artırır, destek eksikliğine yol açar ve bireylerin dayanma gü-
cünü zorlar. Ekonomik belirsizlikler, geleceğe dair umudu tüketerek intihar
düşüncelerini doğurabilir. Öte yandan, ekonomik zorlukların ve işsizliklerin
giderilmesi, intiharın önlenmesine yönelik atılacak en önemli adımlardan
biridir. İyi bir ekonomik ortam, bireylerin psikolojik dayanıklılığını artırır,
sosyal uyumlarını geliştirir ve intihar riski ile başa çıkmada kritik bir rol oynar.
Bu nedenle, ekonomik iyileşme politikaları ve iş olanaklarının artırıl-
ması, toplum sağlığının korunması açısından büyük bir önem taşımaktadır.

Aile ortamında, iş yerlerinde ve toplumun her kesiminde ruhsal kalınan
fiziksel, duygusal, cinsel şiddet ve kötü muamele bireylerin ruhsal sağlığını
tehdit ederek intihar riskini kat kat artırmaktadır. İnançları, kimlikleri veya
davranışları nedeniyle damgalanmaya maruz kalmak bireylerde derin bir
umutsuzluk ve çaresizlik hissi yaratmaktadır.

İntihar araçlarının kolayca erişilebilir olması, intihar riskinin artmasına
neden olmaktadır. Silahlar, kesici aletler, ilaçlar ve yüksek binalar gibi in-
tihar için kullanılan araçların ulaşılabilirliği, bireylerin anlık kriz anlarında
yaşamalarına son verme kararını daha kolay almalarına yol açmaktadır. Bu
nedenle, intihar araçlarının ulaşılabilirliğini kısıtlamak, intihar girişimlerini
azaltmak için hayati öneme sahiptir. Bu konuda acil önlemler almalı ve far-
kındalık yaratmalıyız.

**İntihar haberlerinin basında yer alışı tarzı, toplumda ciddi etkiler
yaratabilmektedir.** Araştırmalar, intihar vakalarının medya haberlerinden
etkilenecek artabileceğini, bu durumun taklit intiharları teşvik edebileceğini
göstermektedir. Bu nedenle, sorumlu yayıncılık ilkesi, intihar konusundaki
haberlerin sunumunda esas olmalıdır. Medyanın, intihar haberlerini aktarı-
rken dikkatli ve duyarlı bir dil kullanması, bireylerin ruh sağlığına olum-
suz etkileri azaltmak adına kritik öneme sahiptir. Sorumlu bir şekilde haber
yapmak, sadece intiharın yayılmasını önlemekle kalmaz, aynı zamanda
bireylerin destek arama konusunda cesaretlenmelerine de yardımcı olur.
Unutmayalım ki, her kelime önemlidir ve medyanın sorumluluğu, yaşamları
korumada büyük bir rol oynamaktadır.

Sonuç olarak, **intihar önlenilebilir bir halk sağlığı sorunu olup, psi-
kiyatrik hastalıklar nedeniyle damgalanma, ruh sağlığı hizmetleri-
ne erişememe, ekonomik zorluklar, toplumun her kesiminde artan
şiddet olayları, intihar araçlarının ulaşılabilirliği ve basında yer alan
intihar haberlerinin sunumu gibi birçok faktör bu riski artırmakta-
dır. Ruh sağlığı hizmetlerine erişimi kolaylaştırmak, intihar araçla-
rının erişimini kısıtlamak, damgalanma, şiddet ve ayrımcılığa karşı
durmak ve medyada sorumlu yayıncılık ilkelerine riayet etmek, bi-
reylerin ruhsal sağlığını korumak ve intiharın önlenmesi adına kritik
öneme sahiptir.**

Şimdi harekete geçme zamanı! Ruh sağlığını korumak ve intiharı önle-
mek için el birliğiyle mücadele edelim. Bizler, dayanışma ve destekle bu ka-
ranlık durumu değiştirebiliriz. **Unutmayalım ki, her bir yaşam değerlidir
ve birlikte, güçlü bir toplum oluşturabiliriz!**

Sağlık Çalışanlarının Ruh Sağlığını Destekleme Görev Grubu TTB İş Birliği ile Kuruldu

13 Kasım 2024 / psikiyatri.org.tr

Son yıllarda mobbing, meslekte tükenme ve başka birçok sebeple ger-
çekleşen hekim intiharlarını konuşmak, sebepleri ve çözüm yollarını göz-
den geçirmek, riskleri azaltmak, yardım kaynakları geliştirmek ve projeler
üretmek adına 13/08/2024 tarihinde Merkez Yönetim Kurulu olarak Türk
Tabipleri Birliği ile bir toplantı gerçekleştirdik.

TTB Genel Başkanı ve Merkez Konsey üyeleri, Ankara Tabip Odası Yöne-
tim Kurulu Başkanı, derneğimiz Hekim İntiharlarını Önleme Görev Grubu,
Psikiyatristlerin Ruh Sağlığını Destekleme Proje Ekibi ve Krize Müdahale ve
İntiharı Önleme Çalışma Birimi koordinatörü meslektaşlarımızın katılımıyla
yapılan toplantıdan verimli sonuçlar elde edildi ve bu toplantının ardından
TTB'den Prof. Dr. Alpay Azap, Prof. Dr. Hilal Ayoğlu, Uzm. Dr. Ayşegül Tarla
Ateş, Dr. Güzide Elitez ile TPD'den Prof. Dr. Ejder Akgün Yıldırım, Prof. Dr.
Halise Devrimci Özgüven, Prof. Dr. Burhanettin Kaya, Prof. Dr. Sedat Bat-
maz, Doç. Dr. Gülin Özdamar Ünal, Doç. Dr. Deniz Özturan, Dr. Öğr. Üyesi
Muzaffer Kaşer, Uzm. Dr. Uğur Çıkrıkçılı, Uzm. Dr. Sevilay Umur Kılınc katı-
lımlarıyla bir görev grubu oluşturuldu.

Hepimiz için son derece önem taşıyan bu konuda çalışmalarımız ve iş
birliğimiz devam edecektir.

Saygılarımızla

Türkiye Psikiyatri Derneği Merkez Yönetim Kurulu

20 Kasım Dünya Çocuklar Günü: Her çocuk eşit haklara sahiptir!

20 Kasım 2024 / psikiyatri.org.tr

20 Kasım, 1989 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından kabul
edilen Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin yıl dönümüdür. Bu sözleşme,
çocukların temel haklarını - yaşama, eğitim, sağlık, korunma, ifade özgür-
lüğü- uluslararası düzeyde güvence altına almayı amaçlar. Türkiye Psikiyat-
ri Derneği olarak bu günde çocukların hak ve özgürlüklerinden ırk, renk,
cinsiyet, dil, din, ekonomik, doğuştan veya başka durumdan kaynaklanan
ayrım dahil, hiçbir ayırım gözetmeksizin yararlanma hakkına sahip oldu-
ğunu ve çocukların yaşama koşullarının iyileştirilmesi gerektiğini bir kez
daha vurguluyoruz.

Çocuk haklarının korunması, çocukların yalnızca fiziksel ihtiyaçlarının
karşınlanmasıyla sınırlı değildir. Çocukların sağlıklı bir şekilde gelişebilele-
ri duygusal ve zihinsel gereksinimlerinin de karşılanmasına ve en önemlisi
şiddetten uzak, yeterli eğitim ve sağlık hizmetinin sunulabilmesine bağlıdır.
Ancak günümüzde, çocuk hakları ve çocukların bütüncül sağlığı birçok ne-
denden dolayı tehdit altındadır. Çocuk istismarı ve ihmali, çocuk işçiliği,
çocuk yaşta zorla evlilikler, mülteci ve göçmen çocukların yaşadığı zorluk-
lar, olağan dışı olaylardan etkilenen çocuklar psikolojik, fiziksel ve ruhsal
açıdan birçok risk taşımaktadır.

Özellikle Suriye, Ukrayna ve Filistin'de yaşanan savaş ve çatışmalar, bin-
lerce çocuğun yaşam hakkının elinden alınmasına, milyonlarca çocuğun
beslenme, barınma ve korunma haklarının ihlal edilmesine yol açmıştır.
Gazze'de 17 binden fazla çocuk ölmüş, 473 okul ve üniversite binası yı-
kılmıştır. Yine Ukrayna'da 589 çocuk savaş nedeniyle yaşamını yitirmiştir.
Savaş bölgelerinde gıda tedarik zincirlerinin bozulması, çocukları açlık ve

yetersiz beslenmeyle yüz yüze bırakırken, evlerini kaybeden aileler güvenli bir barınma ortamından mahrum kalmıştır. Bombardımanlar, yerinden edilmeler ve sığınmacı kamplarındaki zorlu koşullar, çocukların fiziksel ve ruhsal sağlığını tehdit ederken, eğitim haklarını da ellerinden almıştır. Bu bölgelerdeki çocuklara özel koruma hakları sağlanması gerekirken, yıkım ve ölüm kaderleri olmaktadır. Bu koşullar içinde büyüyen çocuklar yalnızca fiziksel yıkımla değil, duygusal bir yükü de yaşamlarına devam etmek zorunda kalmaktadır.

Ülkemizde ve dünyada halen çocuk istismarının ve çocuk işçiliğinin önüne geçilememiştir. Gelir dağılımındaki adaletsizlik ve yoksulluk, çocukların çalıştırılmasına, eğitim haklarının ellerinden alınmasına neden olmaktadır. Yoksulluğun ve eğitim eksikliğinin tetiklediği aile içi şiddet, çocukların fiziksel ve duygusal istismarına yol açmaktadır. Cezaların caydırıcı olmayışı ve adalet sistemindeki boşluklar, cinsel istismarın da önlenememesi ve çocukların korunma haklarının sağlanamaması ile sonuçlanmaktadır. Son dönemde engellenemeyen çocuk ölümleri, Narin GÜRAN cinayeti özelinde, toplumsal ve idari yetersizlikleri gözler önüne sermiştir. Cezaların caydırıcılığının ve tedbirlerin koruyuculuğunun kalmadığı, para kazanma hırsı uğruna yenidoğanların bile yaşam haklarının hoyratça ellerinden alınabildiği bir ortama bizi sürüklemiştir.

Türkiye Psikiyatri Derneği olarak; çocuklar arasında hiçbir ayırım gözetmeksizin ve eşit olarak çocuk haklarını koruyucu politikaların yürütülmesi, çocukların başta yaşam olmak üzere barınma, beslenme, eğitim, sağlık gibi en temel haklarının mutlak olarak sağlanması, çocuk istismarı ve ihmaline karşı sıfır tolerans politikalarının uygulanması, eğitim ortamlarının güvenli, destekleyici ve kapsayıcı hâle getirilmesi, travmatik olaylar yaşayan çocukların psikososyal destek hizmetlerine erişiminin artırılması gerektiğini vurguluyoruz. Bugün, her çocuğun eksiksiz yaşadığı bir dünya için mücadelemizi hatırlama ve yeniden güçlendirme günü. Çocuklarımıza savaşın ve çatışmanın olmadığı huzurlu bir dünyayı sağlamak, gelişen teknolojinin çocuklarımız üzerindeki etkilerini doğru yönetmek ve onları her türlü zardan korumak hepimizin sorumluluğudur.

Saygılarımızla

TPD Gençlik Psikiyatrisi Çalışma Birimi
TPD Psikiyatride İnsan Hakları ve Etik Çalışma Birimi
Türkiye Psikiyatri Derneği Merkez Yönetim Kurulu

Lamotrijin İlacının Geri Ödeme Kapsamına Alınması Hakkında

20 Kasım 2024 / psikiyatri.org.tr

Değerli meslektaşlarımız

Sağlık Güvenlik Kurumu (SGK) Sağlık Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile Lamotrijin ilacının psikiyatri uzmanlarının reçete edilmesine hususu ile ilgili 02.11.2024 tarihinde resmi gazetede yayımlanarak yapılan değişiklik sonucunda Lamotrijin ilacı bipolar bozukluk endikasyonu ile psikiyatri hekimlerince düzenlenen reçete ve rapor ile SGK ilaç geri ödemesi kapsamına alınmıştır.

Saygılarımızla

Türkiye Psikiyatri Derneği Merkez Yönetim Kurulu
İlgili Sağlık Uygulama Tebliği'ne ulaşmak için [tıklayınız](http://psikiyatri.org.tr).

Türkiye Psikiyatri Derneği 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü Açıklaması

25 Kasım 2024 / psikiyatri.org.tr

Kadına yönelik şiddet, cinsiyete dayanan, kadına fiziksel, cinsel, ruhsal, sosyal ve birçok açıdan zarar veren, toplum içerisinde ya da özel yaşamında ona baskı uygulanması ve özgürlüklerinin keyfi olarak kısıtlanmasına neden olan her türlü davranıştır.

25 Kasım 1960'ta, Dominik'teki diktatör yönetime karşı mücadele veren 3 kız kardeş, yönetimin yandaşları tarafından tecavüze uğramış ve öldürülmüşlerdir. Mirabel kardeşlerin mücadelesi sadece bir dönemin sonunu getirmekle kalmamış, tüm dünyada kadına yönelik şiddetle mücadelenin de simgesi olmuştur. 1999 yılında, 25 Kasım günü Birleşmiş Milletler Ge-

nel Kurulu tarafından 'Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü' ilan edilmiştir.

Dünya Sağlık Örgütü'ne göre, kadına yönelik şiddet temel bir halk sağlığı sorunudur. İnsan hakları ihlalidir ve cinsiyete dayalıdır. Patriarkanın yol açtığı toplumsal cinsiyet eşitsizliği kadınları ekonomi, politika, eğitim ve sağlık alanlarındaki haklarından mahrum bırakmaktadır ve bu eşitsizlik her geçen gün daha da derinleşmektedir. Gelinin noktada; Türkiye'de kadın cinayetleri son 10 yılın en yüksek artış hızına ulaşmıştır. İçinde bulunduğumuz yılın ilk 6 aylık diliminde 206 kadın cinayeti ve 117 şüpheli kadın ölümü kaydedilmiştir. Bu durum, egemen ataerkilli ideoloji ve sermaye düzeninin kadın ve erkek arasındaki eşitsiz ilişkiyi sürdürmeye hizmet etmesinin varlığı son noktadır.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede en kapsamlı uluslararası belge olan İstanbul Sözleşmesi, 2011 yılında İstanbul'da imzalanmış ve 2014 yılında yürürlüğe girmiştir. 2021 yılında ise Türkiye, İstanbul Sözleşmesi'nden çekildiğini duyurmuştur. Sadece hukuki bir düzenleme değil, şiddetin toplumsal boyutunu değiştirmeyi hedefleyen bir yol haritası niteliğinde olan İstanbul Sözleşmesi, kadına yönelik her türlü şiddete karşı güçlü bir hukuki çerçeve sunarken, aynı zamanda şiddet mağdurlarını korumak ve toplumsal cinsiyet eşitliğini teşvik etmek için devletler ve toplumlar nezdinde sorumluluklar yükleyen bir belgedir. İstanbul Sözleşmesi'nden 2021 yılında çekilmesinin ardından, Türkiye'de kadına yönelik şiddetin arttığı, şiddetle mücadelede atılan adımların yetersiz kaldığı gözlenmektedir.

Devlet; şiddet olaylarını önlemek, etkili bir şekilde soruşturmak, faillere yaptırım uygulamak, kadınlar için şiddet sonrası destek mekanizmalarını kurmak ve etkin bir biçimde işletmek zorundadır. Şiddet haberlerinin verilmesinde faillere meşruiyet oluşturacak ifadelerin kullanılması, ceza davalarında haksız tahrik ve iyi hâl indirimi adı altında suçluyu koruyan ve cezasızlığa doğru giden yargılamaların yapılması daha fazla zaman kaybedilmeden önlenmelidir. Biz ruh sağlığı çalışanları, kadına yönelik şiddeti sayılarla ifade etmenin yetersiz kaldığına her gün tanıklık ediyoruz ve tekrar hatırlatıyor, uyarıyoruz. Şiddet etnik köken, dil, din, yaş, statü tanımaksızın tüm kadınları etkilemektedir. Artık bir kadını daha kaybetmek istemiyoruz. Kadına yönelik şiddetin ve kadın cinayetlerinin ancak devletin cinsiyet eşitsizliğine açık karşı durduğu toplumsal bir dönüşümle önlebileceğinin altını çiziyoruz.

Bugün 25 Kasım! Her 25 Kasım'da olduğu gibi kadınların dünyanın her yerinde; yaşamın her alanında karşılaştıkları ayrımcılığa, sömürüye, cinsiyet eşitsizliğine, ev içi ve toplumsal şiddete dikkat çekerek toplumu, ilgili kurum ve kuruluşları sürdürülebilir bir mücadele ve dayanışmaya çağırıyoruz.

TPD Kadın ve Ruh Sağlığı Çalışma Birimi
TPD Merkez Yönetim Kurulu

İÜ İstanbul Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Kurum Uzmanlık Eğitimi Yeterlik Belgesi almaya hak kazandı

28 Kasım 2024 / psikiyatri.org.tr

Değerli meslektaşlarımız,
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, TPD Psikiyatri Yeterlik Kurulu Akreditasyon Alt Kurulu tarafından yapılan değerlendirme sonucunda, TPD Psikiyatri Yeterlik Kurulu'nun belirlediği kurum eğitim yeterliği koşullarını karşılayarak 21/10/2024 tarihinden itibaren 5 yıl süreyle geçerli olmak üzere Kurum Uzmanlık Eğitimi Yeterlik Belgesi almaya hak kazanmıştır.

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı'nı tebrik eder, eğitime verdikleri değer için devamını dileriz.

TPD Psikiyatri Yeterlik Kurulu Akreditasyon Alt Kurulu
TPD Merkez Yönetim Kurulu

Avrupa Psikiyatri Birliği Elçiler Programı

29 Kasım 2024 / psikiyatri.org.tr

Değerli meslektaşlarımız,
Avrupa Psikiyatri Birliği Elçiler Programı, 2020'deki kuruluşundan bu yana Avrupa'nın dört bir yanından gelen ruh sağlığı uygulamaları ve bakış

açıları hakkında disiplinler arası bir bilgi veritabanı oluşturmayı hedeflemektedir.

Avrupa Psikiyatri Birliği, Elçiler Programı'nın (Ambassadors' Programme) 5. yılında bipolar bozukluğun tedavisine odaklanmaktadır. Her anketin sonuçları analiz edilmekte ve Avrupa Psikiyatri dergisinde yayımlanmak üzere bir makalede sunulmakta ve EPA Forumu'nda tartışılmaktadır.

Bu yılın anketi bipolar bozukluğa odaklanıyor. Yaklaşık 15 dakika sürecek ankete [bu bağlantıdan](#) ulaşabilir, konuyla ilgili görüş ve deneyimlerinizi paylaşabilirsiniz.

Katkılarınız için teşekkür ederiz.

Saygılarımızla

Türkiye Psikiyatri Derneği Merkez Yönetim Kurulu

Hasta verilerinin MBYS'ye aktarılması ile ilgili süreç hakkında

02 Aralık 2024 / [psikiyatri.org.tr](#)

Değerli Meslektaşlarımız,

Hasta verilerinin Bakanlığın merkezi veri sistemi MBYS'ye aktarılması talebinin kanuni dayanağı olmadığı, hukuka aykırı olduğuna ilişkin daha önce Derneğimizce birçok duyuru yayımlanmıştı. Mesleğini muayenehanede serbest olarak icra eden meslektaşlarımız için bu konuda ilgili yargı kararları ile başurulabilecek hukuki yollar, örnek itiraz ve savunma dilekçeleri paylaşılmıştı.

Hasta verilerini MBYS'ye aktarmadığı için 50.000 TL idari para cezası verilen bir meslektaşımızın itirazına dair hukuki girişimlerinin Derneğimiz Hukuk Bürosu tarafından yürütülmesine karar verilmişti. Açılan dava sonucunda Fethiye Sulh Ceza Hakimliği verdiği kararla cezanın hukuka aykırı olduğunu değerlendirmiş ve kaldırılmasına karar vermişti.

Ayrıca MBYS'ye hasta verilerini kaydetmediği için ceza verilen bazı meslektaşlarımız da Derneğimiz Hukuk Bürosunun hazırlayıp paylaştığı örnek dilekçelerle, kendileri itiraz yoluna gitmiştir. Bu itirazların sonucunda Nevşehir Sulh Ceza Hakimliği de işlemi hukuka aykırı bulmuş ve cezayı kaldırmıştır.

Her iki Mahkeme de karar gerekçelerinde; MBYS'ye hasta verilerinin kaydedilmesi talebinin özel nitelikte kişisel verilerin işlenmesi anlamına geldiğini ancak bu talebin hukuki dayanağı olmadığını, Bakanlık tarafından gösterilen dayanak Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildiğinden uygulanamayacağını ifade etmiştir.

Böylelikle, MBYS'ye hasta verilerinin kaydedilmesi talebinin hukuka aykırı olduğu yargı kararlarıyla bir kez daha ortaya konmuştur.

Hasta verilerini MBYS'ye aktarması talepli bir yazı tebliğ alan, aktarmadığı için ceza verilen, daha fazla bilgi almak isteyen, soru ve tereddütleri olan meslektaşlarımızın Derneğimizle iletişime geçebileceklerini bilgileri sunarız.

Saygılarımızla

Türkiye Psikiyatri Derneği Merkez Yönetim Kurulu

İntihar Haberlerinin Basında Veriliş Şekilleriyle İlgili Basın Açıklaması

03 Aralık 2024 / [psikiyatri.org.tr](#)

Son günlerde medyada artan sayıda intiharlar ile ilgili haberlere rastlamaktayız.

Toplumsal, kültürel, tıbbi, ekonomik ve politik pek çok sebeple ilişkili bir eylem olabilen intihar girişimleri çoğu ülkede olduğu gibi ülkemiz açısından da önemli bir sorundur, önlenemez olması nedeni ile intiharların nedenlerini anlamak ve çözüm yollarını araştırmak başta ilgili kamu kurumları olmak üzere tüm toplum kesimlerinin sorumluluğundadır. Diğer taraftan intihar haberlerinin veriliş şekilleri toplum ruh sağlığı açısından son derece hassas olup bu haberlerin olası olumsuz etkileri gözetilerek ve özenle hazırlanması gerekmektedir. Maalesef son zamanlarda uygun olmayan ve sakıncalı olduğu gözlenen haber içeriklerinin medya organlarında artmakta olduğu dikkat çekmektedir.

İntihar haberleri, kaybedilen kişinin yakınları, meslektaşları, kendisine zarar verme düşüncesi olan insanlar ve genel olarak toplumun tamamı üzerinde yaratabileceği etkiler açısından diğer haberlerden farklı bir yere ve öneme sahiptir. Bu nedenle bu tür haberlerin veriliş şeklinde uyulması gereken insani, etik ve psikiyatrik ilkeler söz konusudur. Bir haberin içeriğinin oluşumunda ve sunumunda -ulaştığı ya da ulaşacağı kişileri bilgilendir-

menin ötesinde- ne kadar okunacağı ve ne kadar ilgi çekeceği gibi habere olan ilgiyi artırmaya yönelik girişimler intihar ve benzeri (şiddet içeren suç davranışları) olayların verilmesinde etkileri giderilemeyecek zararlar oluşturabilir.

Bu açıdan haber içeriği ve habere ilgiyi artırmaya yönelik planlamaların intihar gibi özel alanlarda belirli sınırlara çekilmesi ve kişilerin ve toplumun genel yararının gözetilmesi gerekmektedir.

Türkiye Gazetecileri Hak ve Sorumluluk Bildirgesi'ne göre, "Gazeteci, sadece kamuoyunu ilgilendiren politik ya da ünlü kişilerin intiharı ile kriminal öneme sahip intihar vakalarını haber yapabilir. Bu tür istisnai durumlarda bile intiharın yöntemine ilişkin özendirici ve öğretici ayrıntılara yer verilmemeli, intihara ilişkin fotoğraf ve görsel malzeme ile intihar mesajı kullanılmamalıdır." Dünya Sağlık Örgütü ise intihar haberlerinin medyada yer alması ile ilgili bir dizi kural belirlemiştir. İntihar eyleminin toplum ve bireyler üzerindeki etkisinin bulaşıcılığı ve sahip olduğu özel koşullar birlikte düşünüldüğünde aşağıdaki kuralların uygulanmasının önemi aşikardır.

- Haberde ölme kararında rol oynayan psikososyal nedenler aydınlatılmalı, altta yatan bir psikiyatrik hastalık varsa belirtilmelidir. İntihara yol açan depresyon, madde bağımlılığı gibi hastalıkların tedavisinin olduğu vurgulanmalı ve nasıl yardım alınacağı konusunda bilgi verilmelidir. Kişilerarası ilişki güçlükleri ve çatışmalarda çözüm yollarını örneklerle belirten yol gösterici haberler şeklinde verilmelidir.
- İntihar, haberlerde cesur bir davranış olarak sunulmamalıdır. Haber ilk sayfalarda, resimli, renkli ve intihar yöntemi ayrıntılı verilmemelidir.
- Olay romantik ve gizemli bir davranış olarak verilmemelidir.
- İntihar bir çözüm yolu olarak gösterilmemelidir.
- İntihar girişimlerinden sonra meydana gelebilecek ağır bedensel sorunlar-beyin hasarı, felç, vs- tanımlanmalı ve caydırıcı bir şekilde kullanılmalıdır.
- İntiharlar bir problem çözümü olarak sunulmamalıdır. Çeşitli başka etkili çözüm yolları olduğu, bunlara ulaşamama durumunda bu sorunun ortaya çıktığı belirtilmelidir.
- Kurbana bazı özenilebilecek nitelikler, dikkat çeken özellikler ve bir özel statü kazandıracak sunumlardan kaçınılmalıdır.
- Kurbana intihar davranışıyla bir ün kazandırılmamalı, intiharın ün kazanmak için bir yol olduğu mesajı verilmemelidir.
- Haberlerde bireylerin intihar düşünceleriyle baş etmelerine yardımcı olabilecek kurumlar, tedavi seçenekleri hakkında bilgi verilmelidir.
- Tercihen yalnızca ölümle sonuçlanan intihar davranışı haber yapılmalı ve haber kısa, resimsiz, intihar yöntemi bildirilmeden verilmelidir.
- Nasıl intihar edilebileceğini gösteren ayrıntılı intihar haberlerinden sakınılmalıdır.
- Olay hiçbir şekilde geniş ve tekrarlayan biçimde haberleştirilmemelidir.
- Lokal medya ve sağlık kurumları arası sürekli bir diyalog sağlanmalıdır.

İntihar önlenemez ve konuşulması gereken önemli bir halk sağlığı sorunudur. Bununla birlikte intihar ile ilgili nelerin ele alınması ve nasıl bir içerik ile haber verilmesi gerektiği hususunda tüm basın mensuplarımızı dikkatli olmaya, intihar eylemlerini özendirici içeriklerden kaçınmaya davet ediyoruz. Bu konuda ihtiyaç duyulan her türlü bilgilendirme için Türkiye Psikiyatri Derneği olarak katkı sunmaya, basın mensuplarımız ve kuruluşları ile çalışmaya hazır olduğumuzu yineliyoruz.

Sağlıklı bir toplum adına iş birliği ve dayanışma dileği ile,

Türkiye Psikiyatri Derneği Merkez Yönetim Kurulu

TUKMOS Uzmanlık Eğitimi Çekirdek Müfredatı ve Devam Eden Süreç Hakkında

04 Aralık 2024 / [psikiyatri.org.tr](#)

Değerli Meslektaşlarımız,
Bilindiği üzere 09/03/2022 tarihli ve 2061 sayılı Tıpta Uzmanlık Kurulu kararı ile mevcut uzmanlık eğitimi çekirdek müfredatlarının uzmanlık dallarındaki bilimsel ve teknolojik ilerlemeler göz önünde bulundurularak

güncellenmesi istenmiş, tüm tıp alanlarına ilişkin müfredat taslakları ilgili TUKMOS (Tıpta Uzmanlık Kurulu Müfredat Oluşturma ve Standart Belirleme Sistemi) Komisyonları tarafından öneri mahiyetinde hazırlanarak Tıpta Uzmanlık Kuruluna sunulmasına karar verilmiş ve buna yönelik çalışmalar başlatılmış idi.

TUKMOS Komisyonları tarafından önerilip Tıpta Uzmanlık Kurulunca ön kabul süreci tamamlanan 43 tıpta uzmanlık ana dal, 43 tıpta uzmanlık yan dal ve 9 dış hekimliğinde uzmanlık ana dalı olmak üzere toplam 95 uzmanlık dalına ilişkin taslak müfredatın, öneri ve itirazların alınabilmesi için 29/04/2024 tarihli ve 2510 sayılı Kurul Kararı gereğince askı süreci başlatıldı. Bu askı sürecinde tüm müfredatların incelenmesi, olası eksikler, çakışmalar, sınır ihlalleri saptanması ve derneğimizce gerekli itirazların yapılabilmesi için tüm çalışma birimlerimizden, Asistan Hekim Komitesinden ve tüm üyelerimizden müfredatları inceleyerek sınır aşımı ya da sorunlu gördükleri başlıkları derneğimize ve ilgili komisyon üyelerine bildirmeleri istenmiştir. Bu sürecin sonunda oluşan öneri taslağı TUKMOS'a gönderilmiştir. Öneri taslağının oluşması ve itiraz sürecinde TUKMOS Müfredat taslağı ile ilgili TTB-UDEK tarafından yapılan ilk toplantıya 15 Mayıs 2024 tarihinde UDEK talebi üzerine TPD Merkez Yönetim Kurulu'nu temsilen Dr. Emre Mutlu ve Yeterlik Kurulu'nu temsilen Dr. Özge Şahmelikoğlu katılmıştır.

Kapsamı Tıpta Uzmanlık Kurulu tarafından askıya çıkarılan Uzmanlık Eğitimi Çekirdek Eğitim Müfredatlarının değerlendirilmesi ve uzmanlık branşları arasında karşı görüş olumlu/olumsuz geri bildirimde ortak sorunlar ve çözümler olan bu ve benzeri toplantılar tüm meslek örgütleri için öneri taslak ve itirazların son gönderim tarihi olan 6 Haziran 2024'ten sonra UDEK tarafından düzenlenmeye devam etmektedir. İkinci toplantı 30 Temmuz 2024 tarihinde, Ankara'da gerçekleşmiştir. UDEK tarafından düzenlenen Dahili Bilimler Grubu toplantısına TPD Merkez Yönetim Kurulu'nu temsilen Dr. Koray Başar ve Yeterlik Kurulu'nu temsilen Dr. Şule Bıçakçı Ay katılmıştır.

Gelinen noktada eğitim ve uygulamayı içeren ortak konularda standartlarımızın yükseltilerek geleceğe dönük çalışmalar sürdürülebilirlik amacı ile daha dar odaklı, pratik ve hızlı çalışacak üç ana çalışma grubu, dahili bilimler, cerrahi bilimler ve temel bilimler olarak UDEK tarafından kurulmuştur. Temel olarak gruplarını oluşturarak derneklerin düzenli olarak bir arada çalışacakları, sorun ve engellerin çözümlerinin tartışılması, gerektiğinde UDEK Genel Kurullarımızda tartışılarak, raporlar hazırlanarak çıkarılması ve kolektif olarak çalışmak amaçlanmaktadır. Düzenli olarak sürdürülecek bu toplantılara TTB-UDEK Genel Kurulu'na, Yürütme Kurulu aracılığı ile çalışmalarını ve çözüm önerilerini rapor etmeleri ve kendi içlerinde aldıkları kararları sunmaları üzerine halen TPD Merkez Yönetim Kurulu adına Dr. Emre Mutlu ve Yeterlik Kurulu adına Dr. Şule Bıçakçı Ay katılmaktadır.

Türkiye Psikiyatri Derneği olarak ruh sağlığı ve hastalıkları uzmanlık alanının uhdesinde olması gerekenler ve diğer uzmanlık müfredatlarında tanımlanması durumunda sınır ihlali olarak tanımlanabilecek süreçlerin engellenmesi için gerekli tüm çalışmalar yapılacaktır.

Saygılarımızla

Türkiye Psikiyatri Derneği Merkez Yönetim Kurulu

Türkiye Psikiyatri Derneği 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü Açıklaması

10 Aralık 2024 / psikiyatri.org.tr

Bugün, yeryüzünün hemen her bölgesinde ağır hak ihlallerinin yaşandığı bir dönemde 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü'nü kutlamaktayız. 50 milyondan fazla insanın yaşamını yitirdiği, milyonlarcasının ruhsal ve bedensel hasar aldığı II. Dünya Savaşı'nın ardından, bireylerin hak ve özgürlüklerinin tanımlanması ve bir daha aynı acıların yaşanmaması adına İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi doğmuş, 10 Aralık 1948'de Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilmiştir. İlk maddesi, "Bütün insanlar özgür, onur ve hakları yönünden eşit doğarlar." tanımlaması ile başlayan bildirgenin kabulünden bu yana hak tanımlamalarında ilerlemeler sağlanmış olsa da dünya genelinde birçok alanda hak kayıplarının yaşandığını ve yaşanmaya devam ettiğini biliyoruz.

Dünya genelinde savaşlar, yıkımlar, göçler, katliamlar, anti-demokratik yönetimler, ekonomik ve insani krizler ile başta en temel ve vazgeçilmez yaşam ve özgürlük hakkı olmak üzere, güven içinde yaşama hakkı, ulaşılabilir sağlık ve eğitim hakkı, eşitlik hakkı gibi hakların temelden sarsıldığı ve ihlal edildiğine şahit oluyoruz. Düşünce, vicdan ve din özgürlüğünden, kanaat ve ifade özgürlüğüne; çalışan herkesin, kendisi ve ailesi için insan onuruna yaraşır bir yaşam sağlayacak düzeyde, adil ve elverişli ücretlendirilme hakkından, sağlık ve iyi yaşaması için yeterli standartlara sahip olma hakkına kadar her alanda ihlallerin ve kuralsızlıkların giderek artıyor olması

bizleri endişelendirmektedir. En başta kadına ve çocuğa yönelik şiddeti doğuran bir sistemin varlığında, şiddetin ve ayrımcılığın sıradanlaştığı, insanların demokratik hak arama davranışlarının kısıtlandığı ve gelir eşitsizliğinin giderek arttığı dönemde hak ve özgürlüklerin savunusu çok daha önemli ve elzemdir.

Türkiye Psikiyatri Derneği tarafından hazırlanan ve her gün ihtiyacın daha da belirgin hâle geldiği ruh sağlığı yasa taslağımızın birinci maddesi, "Bu yasanın temel amacı, insan hakları ve çocuk hakları ilkeleri doğrultusunda toplum ve bireyin ruh sağlığının korunmasına ve ruhsal yönden sağlıklı gelişiminin sağlanmasına yönelik temel ilkeleri belirlemek" şeklinde başlar. Hak temelli bir ruh sağlığı hizmeti vurgusunu her fırsatta yapan bir mesleğin mensupları olarak, insanın doğuştan sahip olduğu hakları kadar, yasalarla düzenlenmesi ve korunması gereken haklarının da altını çizerek, her yıl bir öncekinden daha iyi bir konuma gelmesi için çalışmaya devam edeceğimizi bildiriyoruz.

Daha önce de vurguladığımız gibi, temel insan haklarına erişemeyen ve güvensiz bir ortamda yaşamaya mahkûm bırakılmış bireyler için sağlıklı bir ruhsal gelişim ve ruhsal işlev mümkün değildir. Ruhsal açıdan sağlıklı olma hakkı, sadece ruhsal zorluk ya da hastalığı olan bireylerin tedavi ve tam sağlık hakkını değil, aynı zamanda toplumların ve bireylerin ruhsal açıdan korunmasını, ruhsal etkilenmeye neden olacak koşulların düzeltilmesini, güvenlik, sağlık, eğitim, gelecek gibi temel insan haklarına sahip olarak yaşamalarını, çocukların korunmasını ve gelişimini içermekte; ruhsal sağlığı koruyucu, ruhsal sorunları önleyici ve ruhsal sağlığı geliştirici hak temelli bir kamusal ortamı ve yönetimi zorunlu kılmaktadır.

Bizler ruh sağlığı uzmanları olarak, barışın, eşitliğin ve güvenli bir yaşamın olmadığı bir ortamda ruhsal sağlığın mümkün olmadığını, insanın temel hak ve özgürlüklerinin korunması ve geliştirilmesinin de ruhsal sağlık için öncelikli görevimiz olduğunun bilinciyle 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü'nü, tüm insanların bu haklara sahip olduğu zamanlarda coşkuyla kutlayabileceğimize haykırmak istiyoruz.

Türkiye Psikiyatri Derneği Merkez Yönetim Kurulu

Dünya Tabipleri Birliği Helsinki Bildirgesi Son Versiyonu Hakkında

12 Aralık 2024 / psikiyatri.org.tr

Değerli Meslektaşlarımız,

İnsan üzerinde yapılan araştırmalara dair tüm dünyada temel düzenleme olarak kabul edilen DTB Helsinki Bildirgesi, Dünya Tabipler Birliği'nin 16-19 Ekim'de Helsinki'de düzenlenen Genel Kurul toplantısında güncellenmiştir.

İlk kez yayımlandığı 1964'ten günümüze sekiz kez güncellenen Bildirge, son güncelleme üzerinden geçen 11 yıl içindeki gelişmeleri dikkate alarak bir kez daha güncellenmiş oldu. Güncelleme çalışmaları 2022'de özel bir çalışma grubunun kurulması ile başlamış, sonrasında 30 aylık bir çalışma süreci içinde, sekiz ülkede bölgesel ölçekte ve belli konulara özel yapılan Türk Tabipleri Birliği temsilcilerinin de katkı sunduğu toplantılarla da desteklenerek yürütülmüştür.

Türk Tabipleri Birliği, bu çok önemli belgenin özensiz ve konunun uzmanlarıncaya gözden geçirilmemiş çevirilerinin insan yaşamı ve sağlığı üzerinde risk yaratabilecek yanlış anlamalara neden olabileceği gerçeğinden hareketle, Tıp Etiği uzmanları ve TTB Etik Kurulu'nun gözden geçirmesiyle bir çeviri hazırlamıştır. Türk Tabipleri Birliği farklı çevirilerin bulunabileceği ülkemizde bu çevirinin kullanılmasını önermektedir. Çeviri, Sağlık Bakanlığı ve ilgili tüm taraflara iletilmiştir.

Bilgilerinize sunar, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

DTB Helsinki Bildirgesi'nin Ekim 2024'te kabul edilen son versiyonuna [bu bağlantıdan](http://psikiyatri.org.tr) ulaşabilirsiniz.

XXX. Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı (TUEK) Hakkında

13 Aralık 2024 / psikiyatri.org.tr

Değerli Meslektaşlarımız,

Bu yıl otuzuncusu düzenlenen Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı'nın ana konusu, son yıllarda artan uzmanlık öğrenci kontenjanlarının eğitimin niteliğinde yarattığı sorunlar olacaktır. Ayrıca bu yıl TUEK programında TTB UDEK'in otuzuncu kuruluş yılı nedeniyle geçmişten bugüne UDEK'i konu alan ayrı bir bölüm de yer alacaktır. Sağlık sistemi, uzmanlık eğitimi, der-

nekler ve yeterlik kurulları ile ilgili sorunlar da tartışılıp çözüm önerileri geliştirilecektir.

XXX. Tıpta Uzmanlık Eğitimi Kurultayı 14 Aralık 2024 tarihinde İzmir'de gerçekleştirilecektir. Detaylı programı incelemek için [bağlantıyı](#) ziyaret edebilirsiniz.

Saygılarımızla

Türkiye Psikiyatri Derneği Merkez Yönetim Kurulu

Avrupa Psikiyatri Yeterlik Sınavı

17 Aralık 2024 / [psikiyatri.org.tr](#)

Değerli Meslektaşlarımız,

Psikiyatri Yeterlik Sınavı, 2006 yılından bu yana Türkiye Psikiyatri Derneği (TPD) Psikiyatri Yeterlik Kurulunun düzenlemesiyle gerçekleştirilmektedir. Bu sınavın amacı kısaca psikiyatri uzmanlarının bilimsel gelişmeleri yakından izlemelerini ve güncel bilgiye ulaşmalarını teşvik etmektir.

Türkiye Psikiyatri Derneği ve üyelerinin etkin bir şekilde etkinliklerine katıldığı Avrupa Psikiyatri Birliği (EPA), Avrupa Tıp Uzmanları Birliği (ATUB) Psikiyatri Bölümü (UEMS-PS), Avrupa Psikiyatri Asistanları Federasyonu (EFPT) uzun süredir üzerinde çalıştıkları Avrupa Psikiyatri Yeterlik Sınavı'nda (European Board Examination in Psychiatry (EBEP)) önemli bir aşamaya geldiler. Bu sınavın Avrupa'da psikiyatri eğitimi ve mesleki standartların uyumlu hâle getirilmesine katkısı olması beklenmektedir.

Avrupa Psikiyatri Yeterlik Sınavı ile Avrupa'da psikiyatri için temel çekirdek bilgi düzeyi gerekliliğinin belirlenmesi, uzmanların hareketliliği ve yer değiştirmesinin desteklenmesi ve ruh sağlığı hizmetlerinde yüksek kaliteye erişilmesi hedeflenmektedir. Ancak bu sınav ulusal yeterlik sistemlerinin yerini almadığı gibi Avrupa'da çalışma ruhsatı olarak da değerlendirilmemelidir.

Bilgiye dayalı, çevrim içi sınav, İngilizce 100 çoktan seçmeli sorudan oluşmaktadır. Sınava katılmak için en az 4 yıl psikiyatri eğitimi almış olma koşulu aranmaktadır. Başarılı olanlara "Fellow of the European Board of Psychiatry" ünvanı verilecektir.

Sınav ve başvuruyla ilgili bilgiye [bu bağlantıdan](#) ulaşabilirsiniz. İyi çalışmalar dileriz.

Türkiye Psikiyatri Derneği Merkez Yönetim Kurulu

Toplum Sağlığını ve Meslektaşlarımızı Hedef Alan Ayrımcılığın Karşısındayız!

23 Aralık 2024 / [psikiyatri.org.tr](#)

Son zamanlarda bazı haber sitelerinde sağlık mevzuatımızda tanımlı ve verilmesi zorunlu bir sağlık hizmeti gerekçe gösterilerek Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Üniversite Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı ve bir öğretim üyesi meslektaşımız hedef gösterilmekte, sağlık hizmetinin sunulması ve bu sağlık hakkına yönelik bilim dışı, ayrımcı ve saldırgan ifadeler kullanılmaktadır. Bu yaklaşımların kabul edilemez olduğunu, toplumsal barış ve ruh sağlığı için çok ağır bedelleri olacağını, meslektaşlarımızı ve sağlık kurumlarını da hedef gösteren bu tür nefret söylemlerine karşı acil önlem alınması gerektiğini bir kez daha anımsatmak isteriz.

Özellikle site içeriklerinde trans bireylere verilen sağlık hizmeti yanında eşcinsel ve trans bireylere yönelik nefret söylemleri yer almakta, cinsel yönelimler ve kimlikler yok sayılarak, akla, bilime, insan haysiyeti ve özgürlüklerine aykırı düşmanca ifadeler ile ve toplumsal barışı bozacak şekilde hedef gösterilmektedir. Trans bireylere verilen sağlık hizmeti nedeniyle hizmet sunanlara yönelik karalayıcı ve saldırgan ifadeler bulunmaktadır.

Trans bireyler ile ilgili olarak uluslararası tanı sınıflandırmalarında olan bir durumu yok saymak ve sağlık hakkını engelleyici tutum almayı da içeren bu tür yaklaşımlar sadece nefret suçu değil aynı zamanda bir sağlık suçudur. Türkiye'de Sağlık Bakanlığına kullanılan hastalık ve sağlıkla ilişkili uluslararası tıbbi sınıflandırma sistemlerinde trans bireylerin durumu, ICD-11'de "Cinsiyet Uyuşmazlığı", ruhsal bozuklukların sınıflandırma sistemi olan DSM-5'te ise "Cinsiyetinden Hoşnutsuzluk" adlarıyla tanımlanmıştır. Bu rehberlerde de açıkça tanımlandığı şekilde kişinin cinsiyet kimliği ile doğumda belirlenen cinsiyetin örtüşmemesi durumu sağlık hizmeti sunucularının hizmet vermesi gereken durumlardan biridir. Hiçbir kişi ya da kuruluş bilimin ve tıbbın tanımladığı sağlık durumunu kendi düşünceleri ile yok sayamaz, bireylerin sağlık hakkını kısıtlayamaz, insan hak ve özgürlüklerine aykırı ayrımcı ifadeler ile hedef gösteremez. Sağlık hizmeti sunuyor diye sağlık kuruluşlarını ve hekimleri suçlayamaz.

Gerek anayasa gerek taraf olunan sözleşmeler ve gerekse kanunlarca korunan insan hak ve özgürlükleri toplumun bütün kesimlerinin hiçbir

ayrımcılığa uğramadan ve insan haysiyetine yaraşır şekilde yaşamalarını ve kamusal hizmet almalarının güvencesidir. Sağlık hizmetinin ayırım gözetilmeden uygulaması da ülkemiz mevzuatında bilimin ve tıbbi etiğin öğretileri ile anayasanın ve kanunların güvencesi altındadır. Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından 5013 Kanun numarası ve "İnsan Hakları ve Biyotıp Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun" adıyla 03.12.2003 tarihinde kabul edilen Biyoloji ve Tıbbın Uygulanması Bakımından İnsan Hakları ve İnsan Haysiyetinin Korunması Sözleşmesi tıbbi uygulamalarda etik sınırları çizmektedir.

Bu Sözleşmenin 1. Maddesinde "Bu sözleşmede tüm insanların haysiyetini ve kimliğini koruyacak; biyoloji ve tıbbın uygulanmasında, ayırım yapmadan herkese, bütünlüklerine ve diğer hak ve temel hürriyetlerine saygı gösterilmesini güvence altına alacaklardır." ifadesi bulunmakta; İnsanın Üstünlüğü tanımlayan 2. Maddesinde ise "İnsanın menfaatleri ve refahı, bilim veya toplumun saf menfaatlerinin üstünde tutulacaktır." ifadesi ile birey haklarının üstünlüğü net bir şekilde tanımlanmaktadır. Sağlık Hizmetlerine Erişimde Adalet'i tanımlayan 3. Maddesi de "Taraflar, sağlık gereksinimleri ve mevcut kaynakları dikkate alarak, kendi yasal yetkileri dahilinde, uygun nitelikteki sağlık hizmetlerinden adil bir şekilde yararlanılmasını sağlayacak uygun tedbirleri alacaklardır." ifadesi ile kurumları sorumlu kılmaktadır. Bu açıdan ihtiyaç duyulan sağlık hizmetinin sunulması bir zorunluluktur ve kamu görevidir.

Bu tür söylemlerin ne derece tehlikeli olduğunu hatırlatıyor, toplumda ki artan şiddet nedeniyle yaşanan acılar ortadayken yıkıcı bir dil ile toplum kesimlerini hedef alarak ayrıştırıcı ve birey olma hakkını yok sayan nefret suçlarına karşı tavizsiz bir şekilde mücadele edilmesi gerektiğini belirtiyoruz.

Bizler hekimler olarak, mesleğimizi uygularken iyi hekimlik değerleri ile herkesin sağlığa ulaşma ve sağlıklı yaşama hakkını savunmakla yükümlüüz. Kökü bu topraklara dayanan, Galen'den, Hipokrat'tan, İbni Sina'dan aktarılan bu kadim değerler hekimleri, hastasına ayırım yapmadan, ızdırabı olanın yanında koşulsuz yer almakla, herkes için eşit ve ulaşılabilir sağlık hakkını savunmakla yükümlü kılmaktadır. Mesleğini bu etik değerler ile uygulayan meslektaşlarımız toplum sağlığının ve geleceğimizin güvencesidir.

Tekrar ediyoruz: Bilimin ve tıbbın tanımladığı sağlık durumu hiçbir gerekçe ile yok sayılamaz, hizmet sunumu engellenemez. Mesleğini uygulayan meslektaşlarımızın ve sağlık kurumlarının hedef gösterilmesi, sağlık hakkının engellenmesine neden olanlar ile ilgili sorumlu tüm kamu kurumlarını görevi çağırıyor, bu tür ayrımcı ve yıkıcı yaklaşımlara karşı her türlü tedbirin ivedilikle alınması gerektiğini hatırlatıyoruz.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Türkiye Psikiyatri Derneği Merkez Yönetim Kurulu

GETAT Uygulamaları Yan Etki Bildirim Formu Hakkında

24 Aralık 2024 / [psikiyatri.org.tr](#)

Değerli Meslektaşlarımız,

Kanıt dayalı tıp uygulamaları; yararlı, etkili uygulamaların saptanması ile etkisiz ya da zararlı olanların kullanılmasının engellenmesini, sağlık hizmetlerinin daha etkili ve daha nitelikli olmasını amaçlamaktadır. Hekimlerin güvenilir, bilimsel kanıtları bulma, eleştirel değerlendirme ve tedavi uygulama becerilerini geliştirmeleri gerekir.

Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp (GETAT) Uygulamaları hastaların tedavisinde etkisiz kalabilmekte ya da istenmeyen etkilerin oluşması ile zararlı olabilmektedir. Geleneksel ve tamamlayıcı ürünlerin / uygulamaların hastanın semptom ve bulgularında geçici değişikliklere yol açarak tanının gecikmesine yol açabileceği, belirtileri değiştirerek yanlış tanıları neden olabileceği de göz önünde bulundurulmalıdır.

Türk Tabipleri Birliği Uzmanlık Dernekleri Eşgüdüm Kurulu (TTB UDEK) tarafından düzenlenen ve uzmanlık derneklerine iletilen bu form, hastanın herhangi bir kişinin yönlendirmesi olsun ya da olmasın Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Uygulaması alan hastalarda hekimler tarafından görülen / tespit edilen yan etkileri ve bu etkilerin tedavi süreçlerine ve hastanın yaşam kalitesine etkilerini derlemek amaçlı hazırlandı. Veriler derlenirken kişisel bilgilerinizin korunması için her türlü önlem alınacaktır. Derlenen bilgiler UDEK Üyesi derneklerin katılımı ile oluşturulan GETAT Çalışma Grubu ile değerlendirilecek ve raporlanacaktır. İlgi ve desteğiniz için teşekkür ederiz.

[GETAT Uygulamaları Yan Etki Bildirim Formu](#)

Saygılarımızla

Türkiye Psikiyatri Derneği Merkez Yönetim Kurulu

Dr. Adnan Kuşman

Dr. Adnan Kuşman, 2008 yılında Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun olmuştur. İlk görevine 2008-2011 yılları arasında Van Gevaş İlçe Hastanesi'nde tabip olarak başlamış, ardından 2012-2013 yıllarında askerlik tamamlamış, 2014-2015 yılları arasında Özel İstanbul Cerrahi Hastanesi'nde görev almıştır. Uzmanlık eğitimini 2015-2020 yılları arasında Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı'nda tamamlamıştır. 2020-2022 yılları arasında Muş Bulanık Devlet Hastanesi'nde ve 2022'de Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde çalışmıştır. 2023 yılı itibarıyla Özel Elityum Tıp Merkezi'nde ve ardından BAU Medical Park Göztepe'de uzman doktor olarak görev yapmıştır. Ayrıca, 2022 yılında Bahçeşehir Üniversitesi Nörobilim Doktora Programı'nı tamamlamıştır.

Kıymetli meslektaşımızı Ekim 2024'te kaybettik. Kendisini saygıyla anıyor; sevenlerine, yakınlarına ve tüm psikiyatri topluluğuna başsağlığı diliyoruz.

Dr. Nesrin Yetkin

Ülkemizde psikiyatri uzmanlarının cinsel terapiler alanında yetişmesinde öncü olan Dr. Nesrin Yetkin, Haziran 1980'de İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi'ni bitirdi. Nisan 1986'da İstanbul Tıp Fakültesi Psikiyatri uzmanlık eğitimini tamamladı. 1986-1992 Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesinde Başasistan, 1992-1995 Ankara Numune Hastanesi Psikiyatri Kliniği Şef Muavini, 1995-1999 Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi Şef Muavini, "Cinsel İşlev Bozuklukları Polikliniği" kurucusu ve sorumlu uzmanı olarak görev yaptı. Türkiye'de Cinsel Terapilerin kurumsallaşmasını sağlayan ve Türkiye Psikiyatri Derneği Cinsel Bozukluklar Çalışma Birimi koordinatörlüğünü de bir süre yürüten Dr. Yetkin, 1998 yılından beri kurucu başkanı olduğu CETAD'ın (Cinsel Eğitim, Tedavi ve Araştırma Derneği) profesyonellere yönelik "Cinsellik ve Cinsel Tedavi Eğitimleri" eğitim koordinatörü, eğitici ve süpervizörüdür.

Değerli meslektaşımızı Kasım 2024'te kaybettik. Kendisini saygıyla anıyor; sevenlerine, yakınlarına ve tüm psikiyatri topluluğuna başsağlığı diliyoruz.

Dr. Osman Zeki Özel

Dr. Özel, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nden mezun olduktan sonra, 1986 yılında Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi'nde psikiyatri ihtisasını tamamlamıştır. Meslek hayatına Elazığ Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi'nde başlayan Dr. Özel, burada uzman hekim, başhekim yardımcısı ve başhekim olarak görev yapmış ve ayrıca Elazığ İl Sağlık Müdürlüğü görevinde de bulunmuştur. 2017 yılından itibaren İstanbul'da Avicenna Ataşehir Hastanesi'nde psikiyatri uzmanı olarak hizmet vermiştir.

Kendisini tanıyanlar arasında derin bir boşluk bırakan meslektaşımızı Aralık 2024'te kaybettik. Ailesine, sevenlerine ve tüm sağlık camiasına başsağlığı ve sabır diliyoruz.

Dr. Yaşar Özmen

Dr. Özmen, 2003 yılında Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun olduktan sonra Ankara Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde psikiyatri ihtisasını tamamladı. Halen Bartın'da bir özel tıp merkezinde mesleğini sürdürmekteydi.

Değerli meslektaşımızı Aralık 2024'te kaybettik. Genç yaşta, mesleğinin en verimli döneminde beklenmedik bir şekilde yaşamını yitiren meslektaşımızın ailesine, sevenlerine ve tüm sağlık topluluğuna baş sağlığı diliyoruz.

TPD Yayınları

Sipariş için: tpdyayin.psikiyatri.org.tr

YENİ

İntihar Davranışına Müdahale Kılavuzu

1. Baskı

Kitap Yayın Yönetmenleri: **Halise DEVRİMCİ ÖZGÜVEN, Gülin ÖZDAMAR ÜNAL**

İntihar Davranışına Müdahale Kılavuzu olarak adlandırdığımız bu kitap psikiyatri asistan ve uzmanları yanında acil serviste ve aile hekimi olarak çalışan tüm hekimlerin klinik pratiklerinde karşılaştıkları intihar davranışlarını yönetmek için kullanabilecekleri, baş ucu kitabı niteliğinde, uygulamaya yönelik bir kaynaktır. Ayrıca, bu kılavuzun tıp öğrencilerinin eğitiminde de kullanılabileceği düşüncesindeyiz. İntihar Davranışına Müdahale Kılavuzu'nun amacı klinisyenlerin elinin altında hızlıca bilgi edinip kolayca uygulayacakları yöntem ve tekniklerin bulunmasıdır. Bu nedenle intihar davranışının tüm yönleriyle ele alınması değil, en acil ve en temel bilgilere yer verilmesi hedeflenmiştir. Bu kılavuz, intihar davranışı ile karşılaşan bir hekimin gereksinim duyduğu değerlendirme, müdahale ve tedavi süreçleri, belgelendirmeye ilişkin pratik temel bilgileri algoritmalar, ipuçları, tablolar ve listeler ile sunan kısa ve kolay okunan bir kitaptır. Zorlu bir vaka ile karşılaşan hekimin ilk planda ne yapması ve nasıl davranması gerektiğini öğrenebileceği dinamik bir başvuru kaynağıdır.

Telepsikiyatrinin Temel İlkeleri

1. Baskı

Kitap Yayın Yönetmenleri: **Hakan KARAS, İlker KÜÇÜKPARLAK**

Elinizde tuttuğunuz Türkiye Psikiyatri Derneği yayınlarının bu kitabı telepsikiyatri alanındaki gereksinimleri karşılayan, standartların en ayrıntılı şekilde kapsadığı, alandaki sorunları da tartışan ve sağlık hizmeti ötesinde çevrim içi tıp eğitimi, psikiyatri hemşireliği gibi bazı konulara da yer vermiş bir eserdir. Kitap onaltı ayrı bölümden oluşmaktadır. Etik konular, çeşitli tanılar ve gruplarda uygulamalar (duygudurum bozuklukları, anksiyete bozuklukları, psikotik bozukluklar, bağımlılık, çocuk ve ergenler) yanında bazı özgül alanlarda (toplum temelli ruhsal rehabilitasyon, kriz ve afetler, adli psikiyatri) ve farklı psikoterapi uygulamalarında (psikanalitik, bilissel davranışçı, çift, EMDR) telepsikiyatrinin özellikleri ve değerlendirilmesi kapsamlı olarak kaleme alınmıştır.

Askeri Psikiyatri

1. Baskı

Kitap Yayın Yönetmeni: **Onur DURMAZ**

Nesiller boyu devletlerin askeri sağlık uygulamaları içerisinde, askerlik psikolojisi ve asker kişilerde görülen ruhsal bozuklukların tedavisi önemli yer tutmuştur. Silah altında görev yapan kişilerin ruhsal durumları, hem ciddi sorumluluk gerektiren askerlik mesleğinin icrası hem de birlik içerisindeki uyumun idamesi için kritik öneme sahiptir. Diğer yandan askerlik mesleği, ruhsal travmaların ve zorlanmanın oldukça sık gözlemlendiği bir meslek grubudur. Bu noktada ruh sağlığı uzmanları tarafından verilen kararlar hem kişiyi hem birlik işleyişini etkileyecek düzeyde önemli olabilmektedir.

Bu kitap, askeri sağlık sisteminde psikiyatri uzmanlık eğitimi almış ve psikiyatri uzmanı olarak görev yapmış hekimler tarafından kaleme alınmıştır. Kitabın oluşturulmasındaki hedef, teorik bilginin ötesinde, askeri psikiyatri uygulamalarında karşılaşılabilen karmaşık hususların klinik pratik ve deneyimler doğrultusunda olabildiğince sade ve çözüm odaklı şekilde ele alınması olmuştur. Bu sayede ülkemizin her köşesinde psikiyatri hekimi olarak görev yapan meslektaşlarımızın yaşadıkları zorlukları bir başvuru kitabı ile azaltmayı ve mesleki deneyimlerine katkıda bulunmayı amaçlamış bulunuyoruz.

Psikiyatride Güncel Yeni Sayıları

Psikiyatride Güncel

Bedensel Belirti Bozuklukları ve İlişkili Bozukluklar

Cilt: 14 - Sayı: 3 (Yaz 2024)

Genel Yayın Yönetmeni: Medine Yazıcı

Yayın Yönetmenleri: Simavi Vahip, Ömer Aydemir, Timuçin Oral, Mustafa Sercan

Konuk Yayın Yönetmeni: M. İrem Yıldız

İçindekiler

- **Bedensel belirti bozukluklarının nörobiyolojisi**
Hale Yapıcı Eser
- **Bedensel belirti ve ilişkili bozukluklarda disosiyasyonun rolü**
Vedat Şar
- **Fonksiyonel nörolojik belirtilere multidisipliner yaklaşım**
Gül Yalçın Çakmaklı, M. Kâzım Yazıcı
- **Sağlık anksiyetesi: Sürdürücü etkenler ve tedavi yaklaşımı**
Ali Ercan Altınöz
- **Yapay bozukluk tanısına yaklaşım: Psikiyatristin rolü**
Yasin Hasan Balcıoğlu, Fatih Öncü
- **DSM-5 diğer sağlık durumlarını etkileyen ruhsal etkenler**
Abdullah Burak Uygur, Ömer Aydemir
- **Tıbben açıklanamayan belirtilere yaklaşım ve farmakoterapi ilkeleri**
Irmak Polat
- **Bedensel semptomlara psikanalitik psikosomatik yaklaşım**
Tevfika İkiz

Psikiyatride Güncel

Narsisizm ve Narsisistik Kişilik Bozukluğu: Çok Boyutlu Değerlendirme ve Tedavi Yaklaşımları

Cilt: 14 - Sayı: 4 (Güz 2024)

Genel Yayın Yönetmeni: Medine Yazıcı

Yayın Yönetmenleri: Simavi Vahip, Ömer Aydemir, Timuçin Oral, Mustafa Sercan

Konuk Yayın Yönetmeni: Gamze Özçürümez Bilgili

İçindekiler

- **Sağlıklı narsisizmden patolojik narsisizme kavramsal ve tarihsel bakış**
Hakan Kızıltan
- **Tanı sistemleri açısından narsisistik kişilik bozukluğu: Temel özellikler, alt tipler, ek tanılar ve ayırıcı tanı**
Yücel Yılmaz
- **Nesne ilişkileri kuramı açısından narsisistik kişilik bozukluğu**
Ali Algın Köşkdere
- **Değeri ile dengelendiğimiz ötekimiz ile gelen güzellik: Kendilik psikolojisi açısından narsisizm**
Serpil Vargel
- **Narsisistik kişilik bozukluğunun bilişsel davranışçı bakış açısı ile incelenmesi**
Emre Han Alpay
- **Şema terapi bakış açısından narsisistik kişilik bozukluğu**
Zulal Törenli Kaya
- **Narsisizm ve klinisyeni zorlayan yönleri**
Murat Yalçın
- **Küçük farklılıkların bolluğundan iç dünyanın boşluğuna modern insanın narsisizm çağı**
Ayşe Devrim Başterzi